

Załącznik Nr ..... do
Uchwały nr .....
Rady Gminy Trzeszczany
z dnia ..... r.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Trzeszczany na lata 2024-2030

(PROJEKT)

Trzeszczany, kwiecień 2024 r.

ZLECENIODAWCA

Gmina Trzeszczany
Trzeszczany Pierwsze 194
22-554 Trzeszczany
tel.: 84 657 50 59
e-mail: gmina@trzeszczany.pl
www.trzeszczany.pl

WYKONAWCA

Doradztwo i Reklama Sp. z o.o.
ul. Prymasa S. Wyszyńskiego 4
22-400 Zamość
tel.: 84 627 37 05, 512 138 998
e-mail: kontakt@doradztwoireklama.pl
www.doradztwoireklama.pl

Spis treści

1. WPROWADZENIE	5
1.1. Struktura Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzeszczany na lata 2024-2030.....	6
1.2. Podstawa prawna	10
1.3. Diagnoza i delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji - podsumowanie	13
1.4. Obszar geograficzny.....	18
1.4.1. Obszar Gminy Trzeszczany	18
1.4.2. Obszar objęty rewitalizacją	20
2. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA.....	24
2.1. Analiza zjawisk negatywnych – analiza wskaźnikowa	24
2.2. Analiza zjawisk negatywnych – analiza jakościowa	70
2.3. Analiza zjawisk negatywnych – podsumowanie	76
2.4. Analiza lokalnych potencjałów	78
3. POWĄŻANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI GMINY	81
3.1. Strategia Rozwoju Gminy Trzeszczany na lata 2022-2028	82
3.2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzeszczany na lata 2022–2032.....	85
4. WIZJA STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI ..	88
5. CELE REWITALIZACJI ORAZ ODPOWIADAJĄCE IM KIERUNKI DZIAŁAŃ	89
6. OPIS PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH.....	102
6.1. Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	105

6.2. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	136
7. MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH	143
7.1. Mechanizmy integracji.....	143
7.2. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych	146
7.2.1. Komplementarność przestrzenna.....	146
7.2.2. Komplementarność problemowa	147
7.2.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna	149
7.2.4. Komplementarność międzyokresowa.....	151
7.2.5. Komplementarność źródeł finansowania	154
8. SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	155
9. STRUKTURA ZARZĄDZANIA REALIZACJĄ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI	158
10. MECHANIZM WŁĄCZANIA INTERESARIUSZY W PROCES REWITALIZACJI, W TYM W RAMACH KOMITETU REWITALIZACJI.....	164
11. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GPR	172
11.1. Monitoring Programu.....	172
11.2. Ocena skuteczności działań rewitalizacyjnych.....	174
11.3. System wprowadzania modyfikacji do Programu.....	178
12. ZMIANY W UCHWAŁACH DOTYCZĄCYCH ZASOBU MIESZKANIOWEGO GMINY I ZASAD WYNAJMOWANYCH LOKALI W TYM ZASOBIE	179
13. ZMIANY W UCHWALE W SPRAWIE WYZNACZANIA SKŁADU ORAZ ZASAD DZIAŁANIA KOMITETU REWITALIZACJI.....	179
14. SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI	179

15. SPOSÓB REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO.....	180
16. PODSTAWOWE KIERUNKI ZMIAN FUNKCJONALNO- PRZESTRZENNYCH OBSZARU REWITALIZACJI.....	181
SPIS TABEL	182
SPIS WYKRESÓW	183
SPIS MAP	185
ZAŁĄCZNIKI	185

1. WPROWADZENIE

Gminny program rewitalizacji jest wieloletnim programem działań prowadzonym na terenie Gminy, w określonych strefach - społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Realizacja GPR ma spowodować wyprowadzenie wyznaczonych obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego i stworzenie warunków do zrównoważonego rozwoju. Przygotowanie, koordynacja i tworzenie warunków do rewitalizacji jest zadaniem własnym, ale nieobowiązkowym Gminy. Aby realizować to fakultatywne zadanie własne, należy opracować GPR – dokument, który pokazuje, jak w założonej perspektywie kilku lat rozwiązać problemy obszaru i społeczności lokalnej lub chociaż jak wydatnie zmniejszyć ich natężenie. Władze Gminy decydują o przystąpieniu do tego procesu, jeśli dojdą do wniosku, że na niektórych obszarach Gminy nie jest możliwe rozwiązanie problemów przy użyciu standardowych, sektorowych działań.

Kwestie związane z rewitalizacją terenów miejskich i wiejskich reguluje ustawa o rewitalizacji, z 9 października 2015 roku. Ustawa określa obowiązkowe elementy GPR i zwraca szczególną uwagę na partycypacyjny charakter prac. Gminny program rewitalizacji w myśl ustawy jest programem rozwiązującym przede wszystkim problemy społeczne. Zgodnie z art. 2.1.: „Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.”

Rewitalizacja daje możliwość połączenia sił wielu instytucji i podmiotów, które wspólnie mogą rozwiązać złożone problemy. Zgodnie z ustawą zaplanowanie tego procesu następuje niejako w dwóch etapach. Pierwszym jest wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Następuje ono w drodze uchwały rady Gminy, tzw. uchwały delimitacyjnej. Drugim etapem jest opracowanie i uchwalenie dokumentu, na podstawie którego rewitalizacja będzie prowadzona – gminnego programu rewitalizacji (GPR),

który jest wieloletnim programem działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej, lub środowiskowej (w zależności od zidentyfikowanych zjawisk kryzysowych). Jego realizacja ma spowodować wyprowadzenie wyznaczonych obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju.

1.1. Struktura Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzeszczany na lata 2024-2030

Niniejszy **Gminny Program Rewitalizacji Gminy Trzeszczany na lata 2024-2030** (zwany dalej GPR) został sporządzony w zgodzie z przepisami ustawy o rewitalizacji zwanej dalej Ustawą, i obejmuje swym zakresem całość zamierzeń rewitalizacyjnych w Gminie Trzeszczany na lata 2024-2030. Ustawa w art. 15 ust. 1 wskazuje wymagany zakres zawartości gminnego programu rewitalizacji. Gminny Program Rewitalizacji zawiera w szczególności:

1. szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 2, obejmującą analizę negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, oraz lokalnych potencjałów występujących na terenie tego obszaru,
2. opis sposobu realizacji przez gminny program rewitalizacji dokumentów strategicznych gminy, w tym strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego, oraz strategii rozwiązywania problemów społecznych,
3. opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji,
4. cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1,
5. opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym, w tym:
  - a) listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wraz z ich opisami zawierającymi w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących,

- zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji, opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o ile dane te są możliwe do wskazania,
- b) charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań, o których mowa w pkt 4,
6. mechanizmy integrowania działań, o których mowa w pkt 4, oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
  7. szacunkowe ramy finansowe gminnego programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych,
  8. opis struktury zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji, wskazanie kosztów tego zarządzania wraz z ramowym harmonogramem realizacji programu,
  - 8a) opis sposobu zapewnienia udziału interesariuszy w procesie rewitalizacji, w tym w ramach Komitetu Rewitalizacji,
  9. system monitorowania i oceny gminnego programu rewitalizacji,
  10. określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 611 oraz z 2021 r. poz. 11),
  11. określenie niezbędnych zmian w uchwale, o której mowa w art. 7 ust. 3;
  12. wskazanie, czy na obszarze rewitalizacji ma zostać ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji, o której mowa w art. 25, wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania;
  13. wskazanie sposobu realizacji gminnego programu rewitalizacji w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego, w tym:
    - a) wskazanie zakresu niezbędnych zmian w planie ogólnym gminy,

- b) wskazanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany,
- c) w przypadku wskazania konieczności uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – wskazanie granic obszarów, dla których plan ten będzie procedowany łącznie z procedurą scaleń i podziałów nieruchomości, a także wytyczne w zakresie ustaleń tego planu;

14. załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali co najmniej 1:5000 opracowanej z wykorzystaniem treści mapy zasadniczej, a w przypadku jej braku – z wykorzystaniem treści mapy ewidencyjnej w rozumieniu ustawy z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne.

Niniejszy dokument zachowuje w pełni strukturę wskazaną w Ustawie, jako zalecaną.

Etapy prac nad opracowaniem Gminnego Programu Rewitalizacji

Etap I:

Diagnoza sytuacji Gminy: zbieranie danych w celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Etap II:

Konsultacje społeczne dotyczące projektu uchwały Rady Gminy Trzeszczany w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Trzeszczany

Etap III:

Podjęcie uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Trzeszczany.

UCHWAŁA NR LVI/321/2023 RADY GMINY TRZESZCZANY z dnia 30 maja 2023 r. w sprawie wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Trzeszczany.

Etap IV:

Podjęcie Uchwały o przystąpieniu do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji

UCHWAŁA Nr LXI/344/2023 RADY GMINY TRZESZCZANY z dnia 15 września 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia gminnego programu rewitalizacji na lata 2021-2030.

Etap V:

Konsultacje społeczne dotyczące określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

Etap VI:

Podjęcie uchwały w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Trzeszczany.

Etap VII:

Opracowanie projektu GPR.

Etap VIII:

Wyznaczenie składu Komitetu Rewitalizacji.

Etap IX:

Skierowanie projektu GPR do konsultacji społecznych i zaopiniowania przez instytucje zewnętrzne.

Etap X:

Uchwalenie GPR przez Radę Gminy Trzeszczany.

1.2. Podstawa prawna

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Trzeszczany na lata 2024-2030 został opracowany na podstawie Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 485, z 2023 r. poz. 28,1688).

Dokument stanowi wieloletni program działań Gminy w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej, zmierzający do wyprowadzenia obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do jego zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji, przed przystąpieniem do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji, Gmina musi przejść procedurę identyfikacji i wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji.

Procedura ta jest opisana w ustawie i polega na zidentyfikowaniu obszaru Gminy znajdującego się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, który może zostać uznany za zdegradowany, gdy dodatkowo występuje na nim co najmniej jedno z negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej.

OBSZAR ZDEGRADOWANY

Zgodnie z art. 9.ust.1. Ustawy o rewitalizacji, obszar zdegradowany jest to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu **koncentracji negatywnych zjawisk społecznych**, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku

występowania na nim **ponadto co najmniej jednego** z negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych.

Po spełnieniu przez dany obszar przesłanek uznania go za zdegradowany, jego całość lub część może zostać uznana za obszar rewitalizacji. Istotnym warunkiem do wyznaczenia obszaru rewitalizacji jest fakt, iż obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni Gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców Gminy.

OBSZAR REWITALIZACJI

zgodnie z art. 10.ust.1. Ustawy o rewitalizacji, jest to obszar obejmujący **całość lub część obszaru zdegradowanego**, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego Gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji **nie może być większy niż 20% powierzchni Gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców Gminy**. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

Zarówno obszar zdegradowany, jak i obszar rewitalizacji cechują się tym, iż stanowią pewne całości, o wytyczonych granicach. Możliwa jest łatwa identyfikacja terenów zawierających się w obszarze zdegradowanym i obszarze rewitalizacji, jak również poza nimi.

Ponadto, obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji muszą obejmować miejsca koncentracji zabudowy i zamieszkania ludności, gdyż tylko w takich jednostkach objawiają się problemy społeczne, które stanowią główny wyznacznik obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. W przypadku, gdy obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji składają się z podobszarów, podobszary te posiadają te same cechy.

Gmina Trzeszczany przystąpiła do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. W tym celu dokonano delimitacji poszczególnych obszarów i poddano je diagnozie, by możliwe było zidentyfikowanie tych części Gminy, w których negatywne zjawiska społeczne cechują się dużą koncentracją.

Przyjęta w niniejszym opracowaniu procedura delimitacji spełnia wymogi Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 485, z 2023 r. poz. 28,1688). Procedura ta składa się z kilku następujących po sobie etapów:

- Etap I polega na wyznaczeniu tzw. jednostek urbanistycznych (zamieszkałych), jako najmniejsze, niepodzielne na kolejnych etapach postępowania obszary Gminy dla których możliwe jest pozyskanie danych dotyczących w szczególności zjawisk społecznych (art. 9 ustawy), a także gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych. Podział na jednostki urbanistyczne opiera się na szeregu zdefiniowanych czynników, został on skonsultowany i zatwierdzony przez władze Gminy.
- W kolejnym etapie pozyskano niezbędne dane statystyczne oraz przeprowadzono analizę wskaźnikową wyznaczonych uprzednio jednostek urbanistycznych. Analiza dotyczyła przede wszystkim sfery społecznej, jednak zgodnie z zapisami ustawy zebrano również informacje dotyczące negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.
- Ostatnim etapem jest wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Za obszar zdegradowany uznano te jednostki urbanistyczne, w których w wyniku przeprowadzonej analizy wskaźnikowej zdiagnozowano kryzys z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz zidentyfikowano problemy w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Spośród zdegradowanych jednostek urbanistycznych wybrano obszar rewitalizacji:

- **Obszar I: Trzeszczany Pierwsze, Trzeszczany Drugie,**
- **Obszar III: Zadębce, Zadębce-Kolonia.**

Pełna analiza jednostek urbanistycznych wyznaczonych na terenie Gminy Trzeszczany wraz z metodologią przeprowadzenia badania

i wykorzystanymi danymi znajduje się w dokumencie „Diagnoza i delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji”.

Po przeprowadzonej procedurze wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, Rada Gminy Trzuszczany drogą uchwały przyjęła zidentyfikowany obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji, dzięki czemu możliwe jest objęcie wyznaczonego obszaru procesem rewitalizacji.

1.3. Diagnoza i delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji - podsumowanie

W wyniku przeprowadzonej analizy wyznaczono jednostki, które spełniają warunki ustawowe i mogą być uznane za obszar zdegradowany. Są to jednostki:

- Obszar I: Trzuszczany Pierwsze, Trzuszczany Drugie,
- Obszar II: Niele dew,
- Obszar III: Zadębce, Zadębce-Kolonia,
- Obszar IV: Leopoldów.

Tabela 1. Wynik przeprowadzonej delimitacji i diagnozy obszaru zdegradowanego

Lp.	Nazwa obszaru	Sfera społeczna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno - funkcjonalna	Podsumowanie
1.	Obszar I: Trzuszczany Pierwsze, Trzuszczany Drugie	TAK	NIE	TAK	TAK	NIE	TAK
2.	Obszar II: Niele dew	TAK	NIE	TAK	TAK	NIE	TAK
3.	Obszar III: Zadębce, Zadębce-Kolonia	TAK	NIE	TAK	TAK	NIE	TAK
4.	Obszar IV: Leopoldów	TAK	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK
5.	Obszar V: Bogucicie	NIE	TAK	TAK	NIE	TAK	NIE
6.	Obszar VI: Mołodiatycze, Józefin, Zaborce	NIE	NIE	TAK	TAK	NIE	NIE
7.	Obszar VII: Ostrówek,	NIE	TAK	NIE	TAK	TAK	NIE

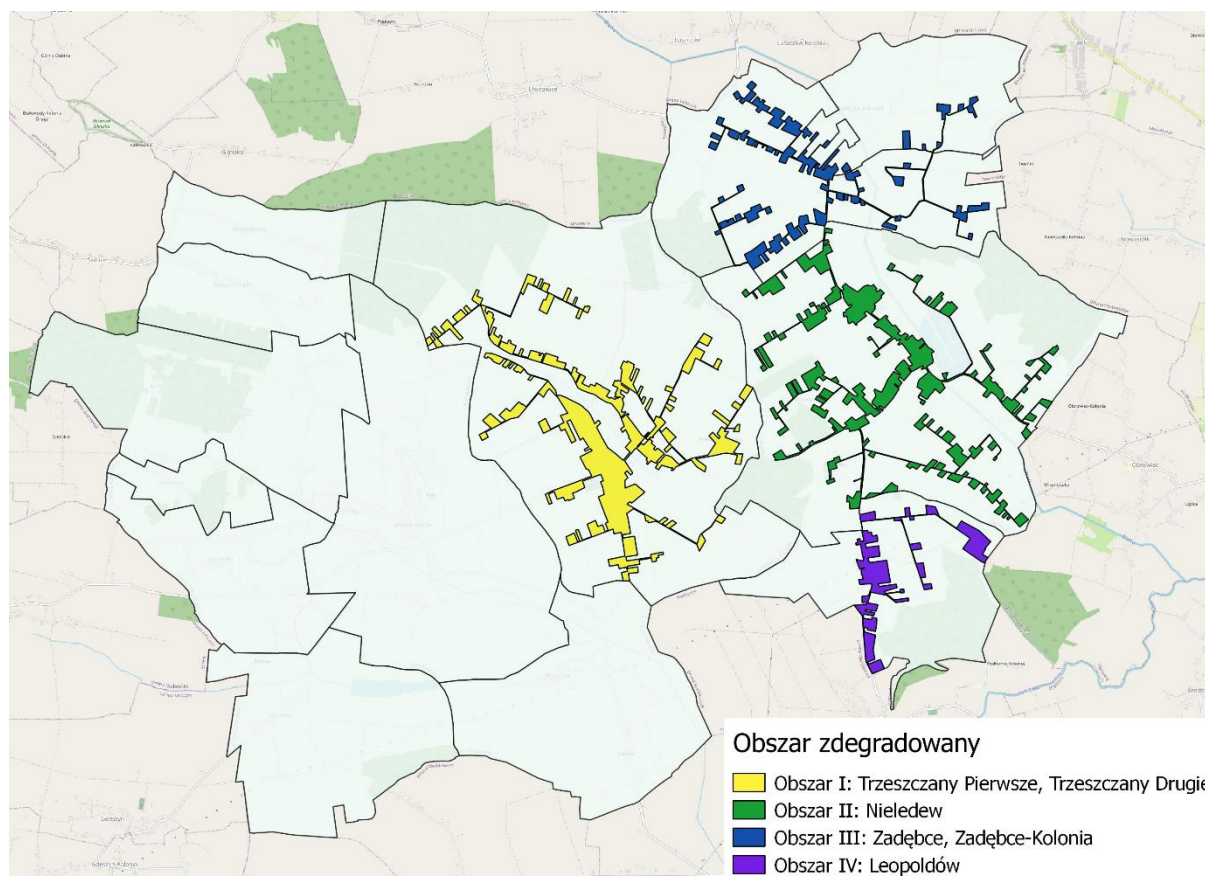
	Korytyna						
8.	Obszar VIII: Drogojówka, Majdan Wielki	NIE	TAK	TAK	TAK	TAK	NIE

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. – opracowanie własne

Na pozostałych obszarach, pomimo występowania degradacji w sferach technicznej lub gospodarczej lub środowiskowej lub przestrzenno-funkcjonalnej, nie występuje degradacja w sferze społecznej.

W czterech jednostkach zidentyfikowano koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, gdzie w każdej z nich także wystąpiło co najmniej jedno negatywne zjawisko z pozostałych sfer.

Mapa 1. Obszary zdegradowane w Gminie Trzeszczany

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie podkładu mapowego udostępnionego przez Starostwo Powiatowe w Hrubieszowie

Wyznaczone w wyniku przeprowadzonej diagnozy i analizy obszary zdegradowane przekraczają ograniczenia ustawowe, zgodnie z którymi obszar rewitalizacji nie może przekraczać 20% powierzchni Gminy i obejmować więcej niż 30% mieszkańców. W związku z powyższym konieczne było zawężenie obszaru zdegradowanego. W tym celu posłużono się przede wszystkim wyznaczeniem obszarów, które posiadają potencjał do realizacji działań służących przeciwdziałaniu występującym problemom a przede wszystkim dają możliwości przywrócenia do życia zdegradowanej części Gminy i uzupełnienie jej o nowe funkcje. Dla precyzyjnego wyboru obszaru rewitalizacji, kluczowe było wskazanie dokładnych miejsc występowania tych problemów - miejsc o szczególnym ogniskowaniu się problemów, gdzie działania realizowane na tych obszarach będą miały pozytywny wpływ na mieszkańców z całej Gminy Trzuszczany.

Ponadto, celem rewitalizacji jest „ożywienie” zdegradowanej przestrzeni. Obejmuje ona aspekt: ekonomiczny, społeczny i przestrzenny. Uspołecznienie procesu rewitalizacji jest wymogiem ogólnym, a jego ważnym zadaniem jest propagowanie aktywnych postaw wśród mieszkańców tak, aby uruchomić potencjał ludzi i miejsca. Propagowanie aktywnych postaw umożliwiają organizacje, związki, stowarzyszenia a ścisła współpraca umożliwi Gminie prowadzenie kompleksowych działań rewitalizacyjnych na wyznaczonym obszarze przy włączeniu w aktywizację, lokalną społeczność.

Zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji Gminy Trzuszczany wyznaczony został w oparciu o wnioski wynikające z:

- diagnozy zjawisk kryzysowych w sferach: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej,
- wywiadów z pracownikami Urzędu Gminy Trzuszczany, w trakcie których zidentyfikowano miejsca i obiekty, które ze względu na swój potencjał rozwojowy zasługują na objęcie działaniami rewitalizacyjnymi,
- wywiadów pogłębionych z przedstawicielami lokalnych instytucji,
- analizy aktualnych dokumentów strategicznych, programowych i planistycznych, w zakresie komplementarności rozstrzygnięć w nich zawartych z możliwymi do podjęcia działaniami rewitalizacyjnymi.

W ten sposób uzyskano 2 obszary rewitalizacji. Przeprowadzone badania wskazały nagromadzenie negatywnych zjawisk we wspomnianych obszarach. Skala występujących na tych obszarach problemów potwierdzona została zarówno diagnozą wskaźnikową, jak również serią wywiadów pogłębionych z przedstawicielami Urzędu Gminy w Trzeszczanach czy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej odnoszących się bezpośrednio do możliwości jakie posiada Gmina Trzeszczany aby przywrócić do życia zdegradowane części Gminy i uzupełnić je o nowe funkcje. Realizacja przyszłych projektów rewitalizacyjnych - infrastrukturalnych na wybranych obszarach doprowadzi do ożywienia, poprawy funkcjonalności, estetyki i wygody użytkowania obiektu. Ponadto realizacja projektów aktywizujących na wspomnianych obszarach poprawi jakość życia mieszkańców.

Za obszar rewitalizacji uznane zostały całe powierzchnie zurbanizowane danego obszaru. Uznano bowiem, że tylko taka formuła przyczyni się do wprowadzenia kompleksowych działań w zakresie zrównoważonego rozwoju społecznego, połączonego z rozwojem gospodarczym oraz infrastrukturalno-przestrzennym, przy aktywnym udziale wszystkich mieszkańców obszaru rewitalizowanego.

OBSZAR REWITALIZACJI:

- POWIERZCHNIA: 3,03 km² – co stanowi 3,36% powierzchni całej Gminy Trzeszczany,
- LICZBA MIESZKAŃCÓW: 1 177 osób – co stanowi 28,13% wszystkich mieszkańców Gminy Trzeszczany.

Obszar rewitalizacji:

- Obszar I: Trzeszczany Pierwsze, Trzeszczany Drugie,
- Obszar III: Zadębce, Zadębce-Kolonia.

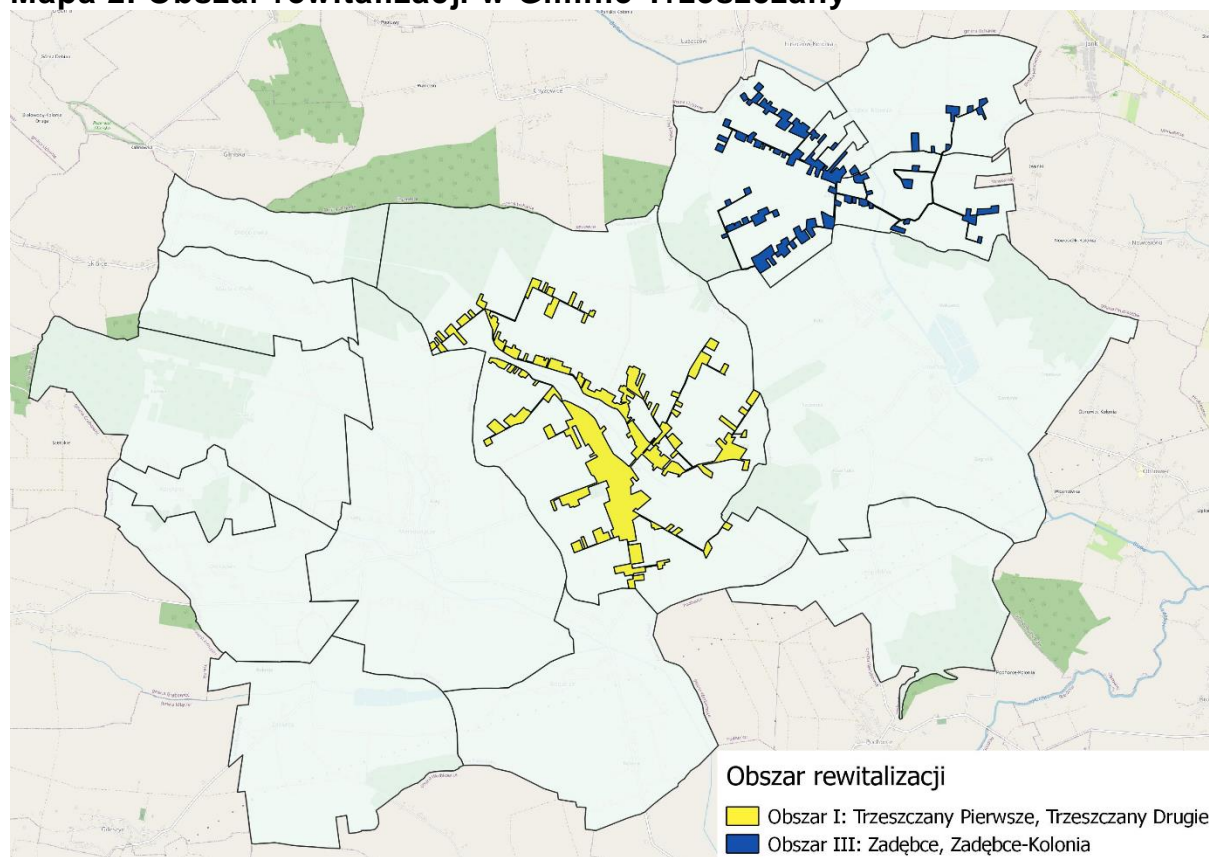
Tabela 2. Powierzchnia i liczba ludności obszaru rewitalizacji

Lp.	Nazwa obszaru	Liczba ludności	% całości ludności Gminy	Powierzchnia w km ²	% powierzchni Gminy
1.	Obszar I: Trzeszczany Pierwsze, Trzeszczany Drugie	843	20,15	2,15	2,38
2.	Obszar III: Zadębce, Zadębce-Kolonia	334	7,98	0,88	0,98
RAZEM OBSZAR REWITALIZACJI		1 177	28,13	3,03	3,36

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Urzędu Gminy Trzeszczany

Poniższa mapa przedstawia obszar zdegradowany objęty rewitalizacją.

Mapa 2. Obszar rewitalizacji w Gminie Trzeszczany

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie podkładu mapowego udostępnionego przez Starostwo Powiatowe w Hrubieszowie

1.4. Obszar geograficzny

1.4.1. Obszar Gminy Trzeszczany

Gmina Trzeszczany położona jest w południowo-wschodniej części województwa lubelskiego oraz w północno-zachodniej części powiatu hrubieszowskiego i sąsiaduje z następującymi gminami: od wschodu z Gminą Hrubieszów, od południa z Gminą Werbkowice, od zachodu z Gminą Grabowiec, od północy z Gminą Uchanie, a także na niewielkim odcinku od południowego-zachodu z Gminą Miączyn.

Gmina wchodzi w skład następujących Wyżyn: podprowincji Wyżyny Wschodnio małopolskiej i Wyżyny Zachodnio wołyńskiej, leży w obrębie dwóch mezoregionów: Działów Grabowieckich i Grzędy Horodelskiej, w dorzeczach lewostronnych dopływów Huczwy. Cały obszar Gminy położony jest w zlewni Bugu. Powierzchnia Gminy Trzeszczany wynosi 9 011 ha. Gmina Trzeszczany podzielona jest terytorialnie na 14 sołectw i liczyła w 2020 roku 4184 mieszkańców. Gmina zajmuje powierzchnię 90,11 km², co stanowi 7,10% powierzchni powiatu hrubieszowskiego.

W skład Gminy Trzeszczany wchodzi sołectwa:

1) Bogucice,	8) Niele dew,
2) Drogojówka,	9) Ostrówek,
3) Józefin,	10) Trzeszczany Pierwsze,
4) Korytyna,	11) Trzeszczany Drugie,
5) Leopoldów,	12) Zaborce,
6) Majdan Wielki,	13) Zadębce,
7) Mołodiatycze,	14) Zadębce-Kolonia.

Na podstawie analizy powyższych czynników wyznaczono 8 jednostek urbanistycznych:

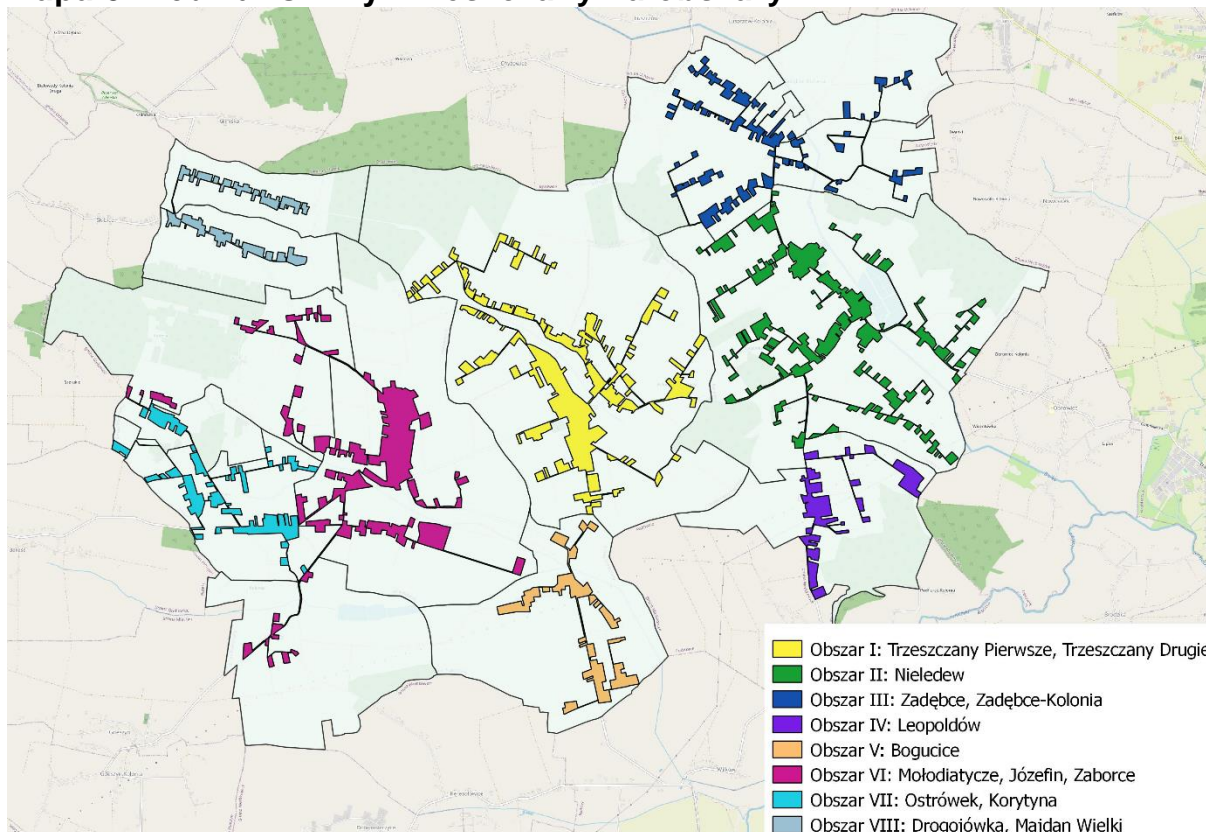
Tabela 3. Podział Gminy Trzeszczany na jednostki urbanistyczne

Lp.	Nazwa obszaru	Liczba ludności w 2020 r.	% całości ludności Gminy	Powierzchnia w km ²	% powierzchnia Gminy
1.	Obszar I: Trzeszczany Pierwsze, Trzeszczany Drugie	843	20,15	2,15	2,38
2.	Obszar II: Niele dew	1435	34,3	1,86	2,07
3.	Obszar III: Zadębce, Zadębce-Kolonia	334	7,98	0,88	0,98
4.	Obszar IV: Leopoldów	221	5,28	0,58	0,64
5.	Obszar V: Bogucice	218	5,21	0,66	0,73
6.	Obszar VI: Mołodiatyczne, Józefin, Zaborce	647	15,46	1,93	2,14
7.	Obszar VII: Ostrówek, Korytyna	253	6,05	0,81	0,90
8.	Obszar VIII: Drogojówka, Majdan Wielki	233	5,57	0,50	0,55
RAZEM		4184	100,00	9,38	10,40

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Urzędu Gminy Trzeszczany

Jednostką urbanistyczną największą pod względem liczby ludności jest obszar II. Największy pod względem powierzchni jest obszar I. Najmniejszą powierzchniowo jednostką jest obszar VIII, najmniejszą jednostką pod względem liczby ludności jest obszar V.

Mapa 3. Podział Gminy Trzuszczany na obszary

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie podkładu mapowego udostępnionego przez Starostwo Powiatowe w Hrubieszowie

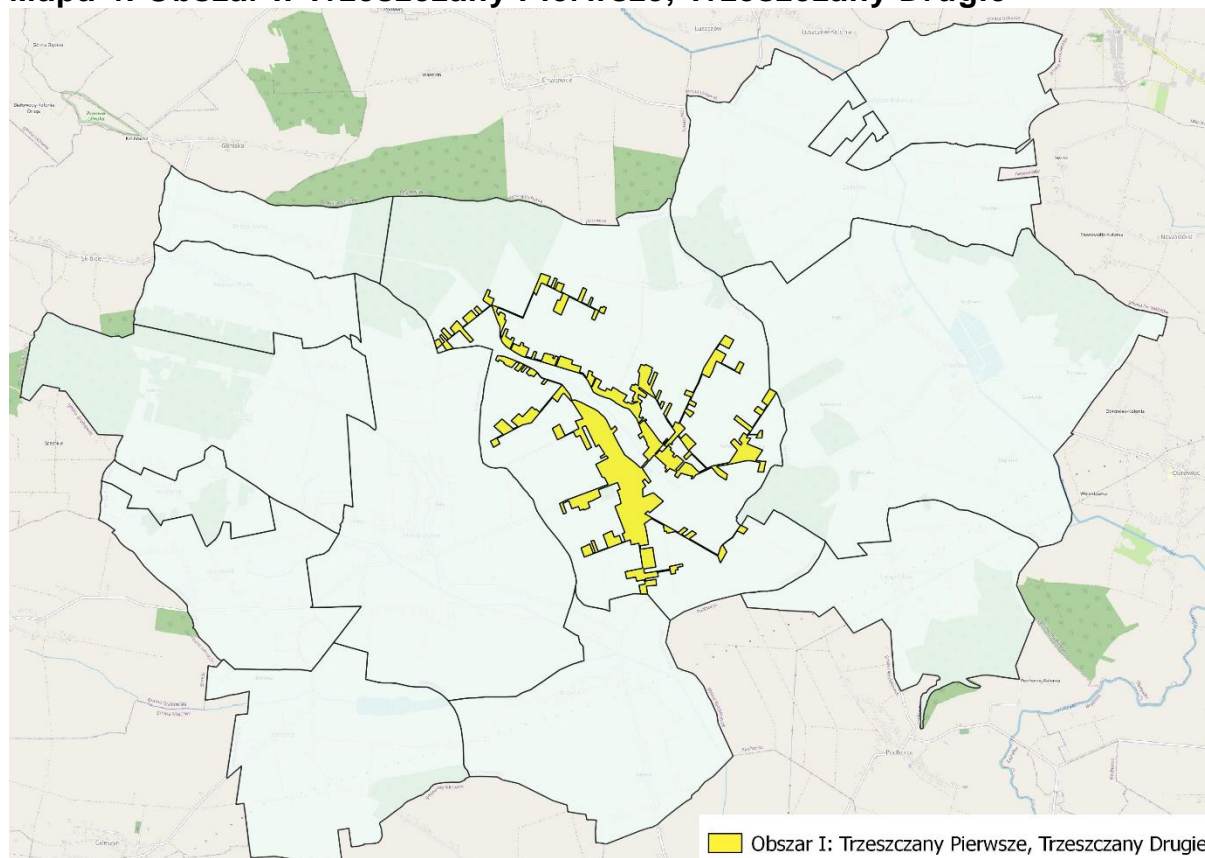
1.4.2. Obszar objęty rewitalizacją

OBSZAR I: Trzuszczany Pierwsze, Trzuszczany Drugie

Miejscowość Trzuszczany Pierwsze tworzy wraz z sąsiednią miejscowością Trzuszczany Drugie przestrzenny i funkcjonalny obszar, który pełni funkcję centrum Gminy oraz jej głównego ośrodka administracyjnego. Głównymi szlakami komunikacyjnymi obszaru są droga powiatowa nr 3230L relacji Skierbieszów – Hrubieszów oraz krzyżującą się z nią droga nr 3417L relacji Drogojówka – Trzuszczany. Układ przestrzenny miejscowości Trzuszczany Pierwsze jest charakterystyczny, składa się z dwóch głównych części wykształconych wokół kilku ulic, przedzielonych pasem pól uprawnych. Zachodnia część miejscowości pełni funkcję centrum Gminy. Układ zabudowy

jest tam stosunkowo zwarty, koncentrują się tam obiekty użyteczności publicznej. Bezpośrednio w funkcjonalnym centrum Trzuszczan Pierwszych lub w jego najbliższym otoczeniu zlokalizowane są między innymi: Urząd Gminy, Gminny Ośrodek Kultury, Gminna Biblioteka Publiczna w Trzuszczanach, Posterunek Policji Komendy Powiatowej w Hrubieszowie, szkoła podstawowa, ośrodek zdrowia, urząd pocztowy. Działalność prowadzą tam sklepy i punkty usługowe. W Trzuszczanach prowadzona jest także działalność społeczna przez stowarzyszenia – funkcjonuje tam OSP oraz KGW. Miejscowość Trzuszczany Drugie cechuje się bardziej rozproszoną zabudową, usytuowaną wzdłuż dróg, w dużej mierze o charakterze zagrodowym.

Mapa 4. Obszar I: Trzuszczany Pierwsze, Trzuszczany Drugie

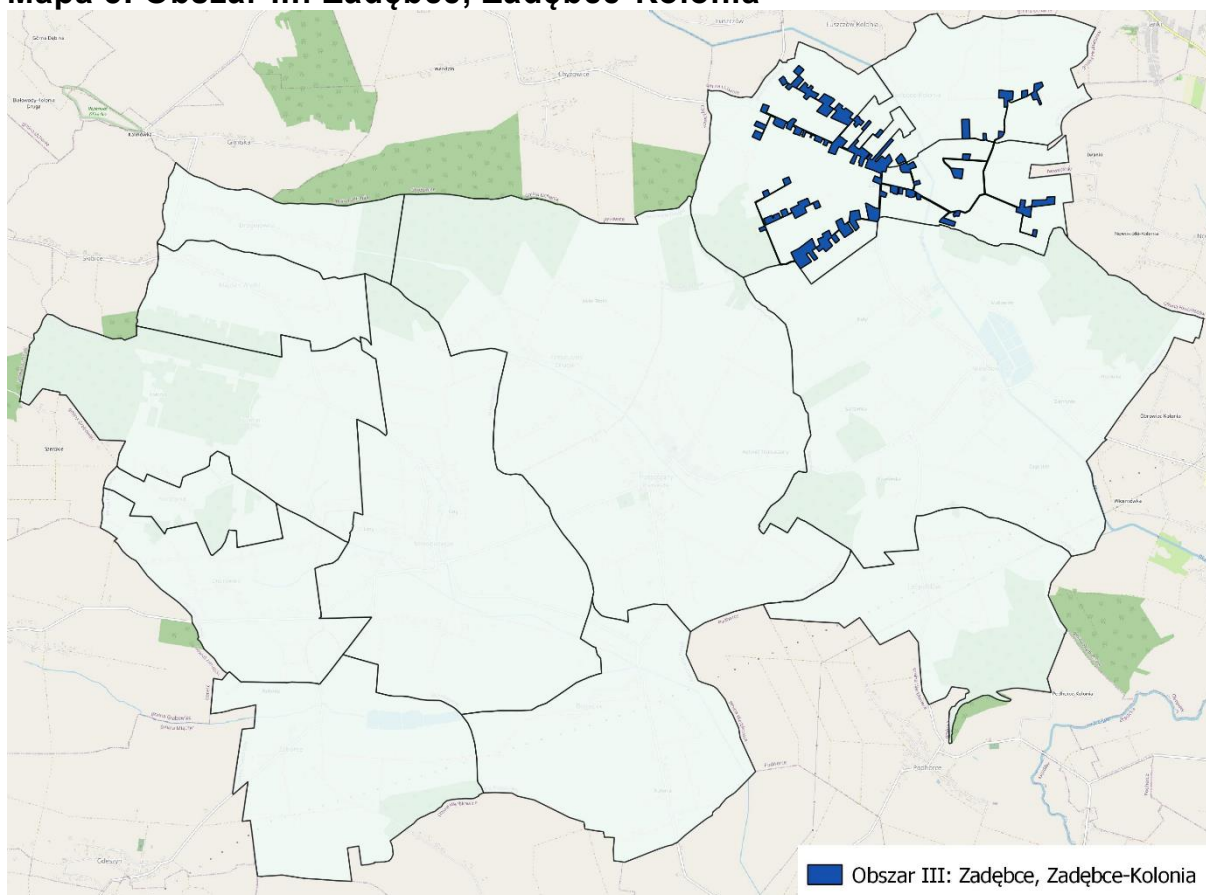

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie podkładu mapowego udostępnionego przez Starostwo Powiatowe w Hrubieszowie

OBSZAR III: Zadębce, Zadębce-Kolonia

Obszar obejmuje zabudowane części miejscowości Zadębce i Zadębce-Kolonia, położonych w północno-wschodniej części Gminy. Główną osią obszaru jest droga powiatowa nr 3403L Teratyn - Nieledew, od której promieniście odchodzą drogi gminne. Zabudowa koncentruje się wzdłuż dróg i jest ona w przeważającej części zabudową zagrodową, z uwagi na fakt, iż obszar pełni przede wszystkim funkcje mieszkaniowe i rolnicze. W Zadębcach funkcjonuje jednostka OSP.

Mapa 5. Obszar III: Zadębce, Zadębce-Kolonia

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie podkładu mapowego udostępnionego przez Starostwo Powiatowe w Hrubieszowie

Obszary I: Trzeszczany Pierwsze, Trzeszczany Drugie oraz Obszar III Zadębce, Zadębce-Kolonia, wybrane do rewitalizacji w wyniku diagnozy mającej na celu wyznaczenie obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji, stanowią podobszary obszaru rewitalizacji.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią na obszarze rewitalizacji

Obszar szczególnego zagrożenia powodzią zgodnie z art. 16 pkt 34 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. 2023 r., poz. 1478) to:

- a) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- b) obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- c) obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 224, stanowiące działki ewidencyjne,
- d) pas techniczny.

Wyznaczony obszar rewitalizacji nie jest położony w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, gdzie prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat (Q10%) lub prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat (Q1%). Zasięg obszaru szczególnego zagrożenia powodzią został przedstawiony w części graficznej (załączniki do GPR).

Zgodnie z wymogami art. 77 ust. 1 pkt 3 wymienionej ustawy Prawo wodne w obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się jedynie:

- a) gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w szczególności ich składowania,
- b) lokalizowania nowych cmentarzy.

Przedsięwzięcia infrastrukturalne przewidziane do realizacji w ramach niniejszego Programu nie będą łamać ww. zakazów gdyż:

- ich realizacja nie będzie skutkować gromadzeniem ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych a także innych substancji lub materiałów, które mogą zanieczyścić wody,

- nie będą prowadzone procesy odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym składowania,
- nie polegają na realizacji cmentarzy.

Zgodnie z art. 390 ust. 1 pkt 1 ustawy Prawo wodne przed realizacją przedsięwzięć infrastrukturalnych (jeśli takie wystąpią) realizowanych w granicach obszaru szczególnego zagrożenia powodzią uzyskane zostanie pozwolenie wodnoprawne.

2. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA

2.1. Analiza zjawisk negatywnych – analiza wskaźnikowa

SFERA SPOŁECZNA

Ustawa o rewitalizacji wskazuje, iż obszar rewitalizacji jest to całość lub część obszaru zdegradowanego, znajdującego się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Podczas opracowania diagnozy i delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji poszczególne jednostki Gminy Trzuszczany zostały zbadane pod kątem występowania w nich negatywnych zjawisk społecznych za pomocą poniżej zaprezentowanych wskaźników. Zostały one ujęte w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, żeby ich wartości były porównywalne dla poszczególnych obszarów. Poniższe zestawienie przedstawia wynik analizy ilościowej dla każdego z badanych obszarów na tle średniej gminnej oraz porównanie łącznego wskaźnika dla obszaru rewitalizacji do uśrednionej wartości dla całej Gminy.

Bezrobocie

Trwały brak pracy należy do głównych problemów sfery społecznej. Jest on czynnikiem, który ma decydujący wpływ na zaspokojenie ważnych potrzeb społecznych w różnych sferach życiowych. Do pogłębionego zbadania

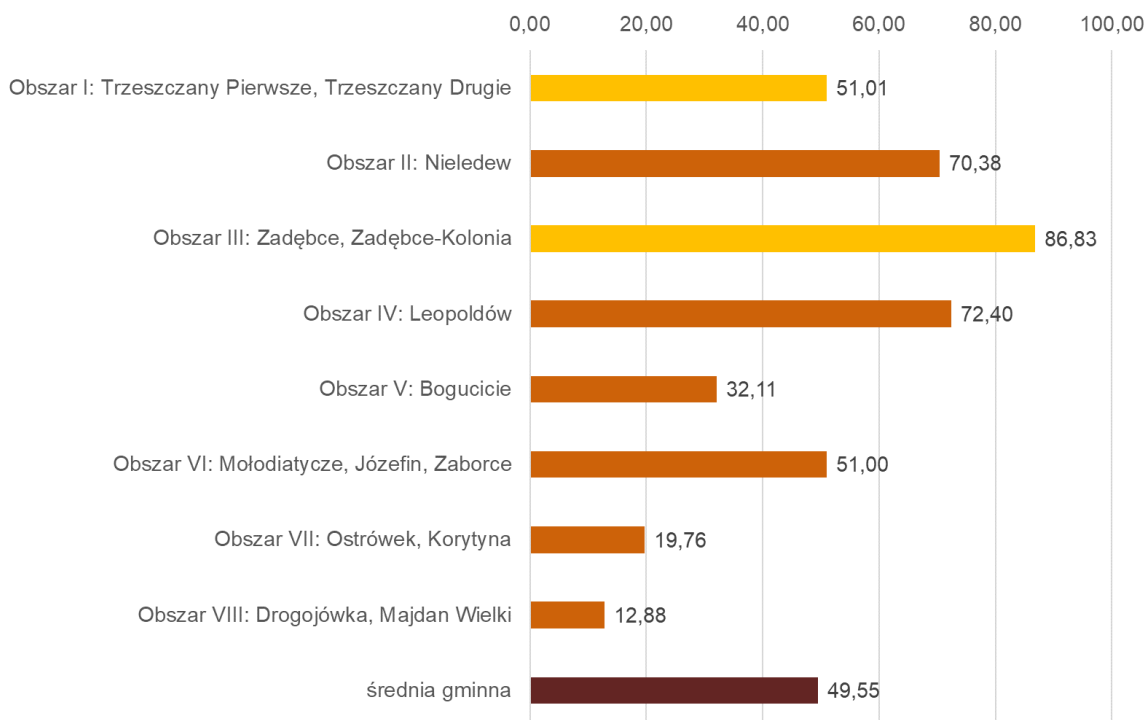
zjawiska bezrobocia w poszczególnych podobszarach obszaru rewitalizacji zastosowano cztery wskaźniki:

- Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców),
- Liczba osób długotrwale bezrobotnych w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców),
- Liczba osób bezrobotnych do 30 roku życia w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców),
- Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców).

Bezrobotni ogółem

W przypadku wskaźnika dotyczącego ogólnej liczby bezrobotnych na 1000 mieszkańców jego wartość była w obu podobszarach wyższa od średniej gminnej.

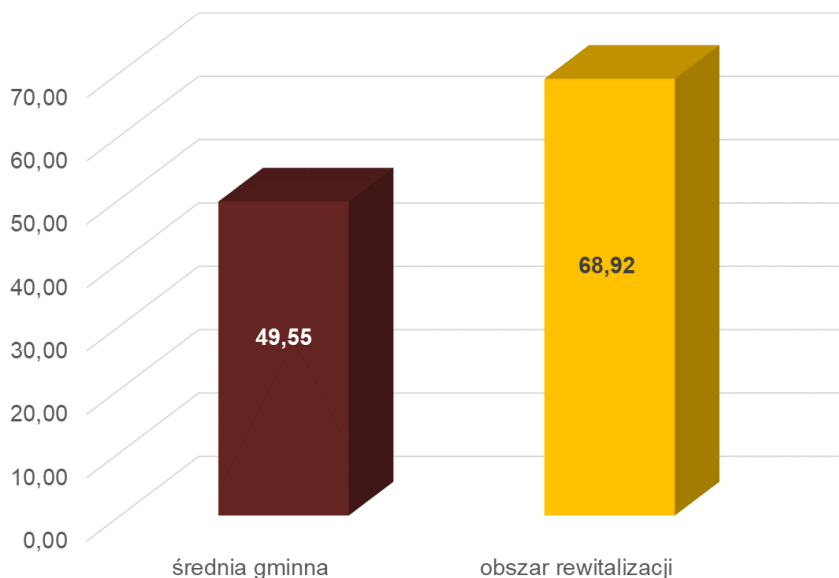
Wykres 1. Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Hrubieszowie

Łączna średnia wartość wskaźnika dla obszaru rewitalizacji była również wyższa od średniej gminnej.

Wykres 2. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej

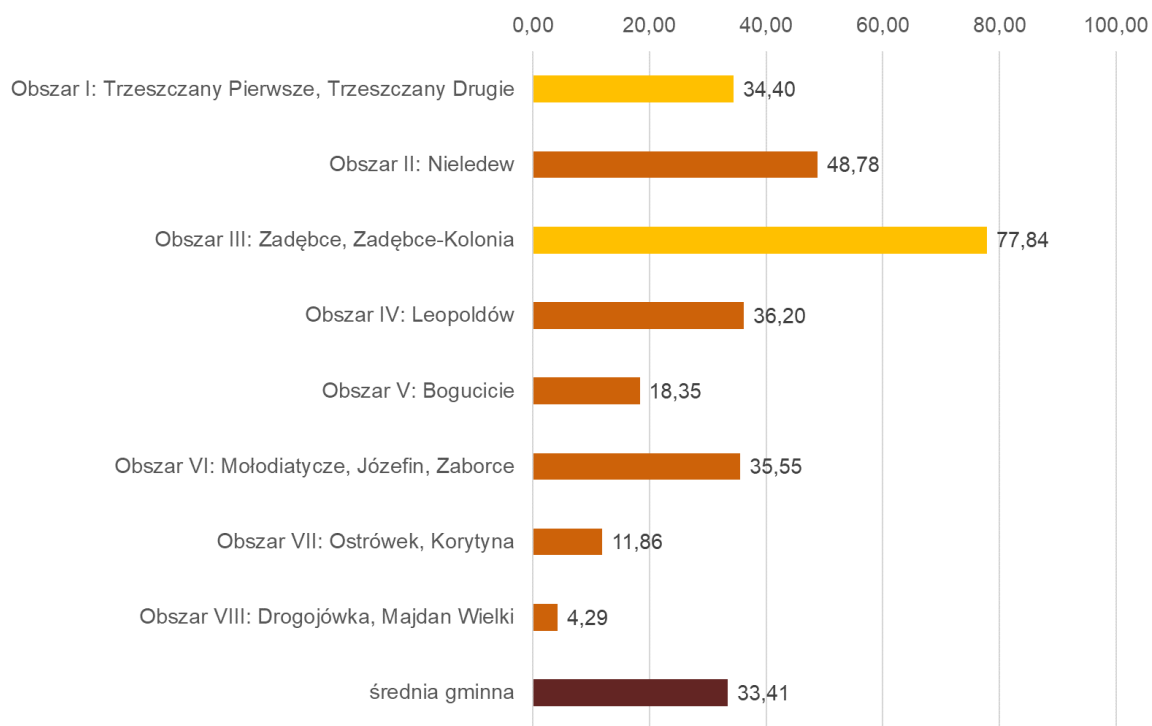

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Hrubieszowie

Długotrwale bezrobotni

Podobnie kształtowały się wartości wskaźnika „Liczba osób długotrwale bezrobotnych w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)”. Oba podobszary obszaru rewitalizacji należały do obszarów, dla których wartość wskaźnika przekraczała średnią gminną, przy czym w podobszarze III. Zadębce, Zadębce-Kolonia była to najwyższa wartość spośród wszystkich badanych jednostek.

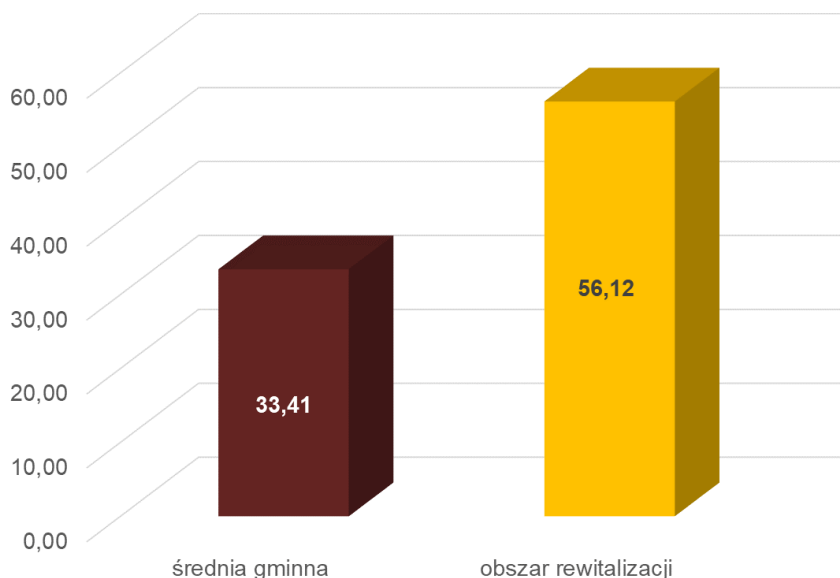
Wykres 3. Liczba osób długotrwale bezrobotnych w poszczególnych obszarach w Gminie Trzuszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Hrubieszowie

Średnia wartość wskaźnika dla obszaru rewitalizacji była także wyższa od średniej gminnej.

Wykres 4. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba długotrwale bezrobotnych w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej

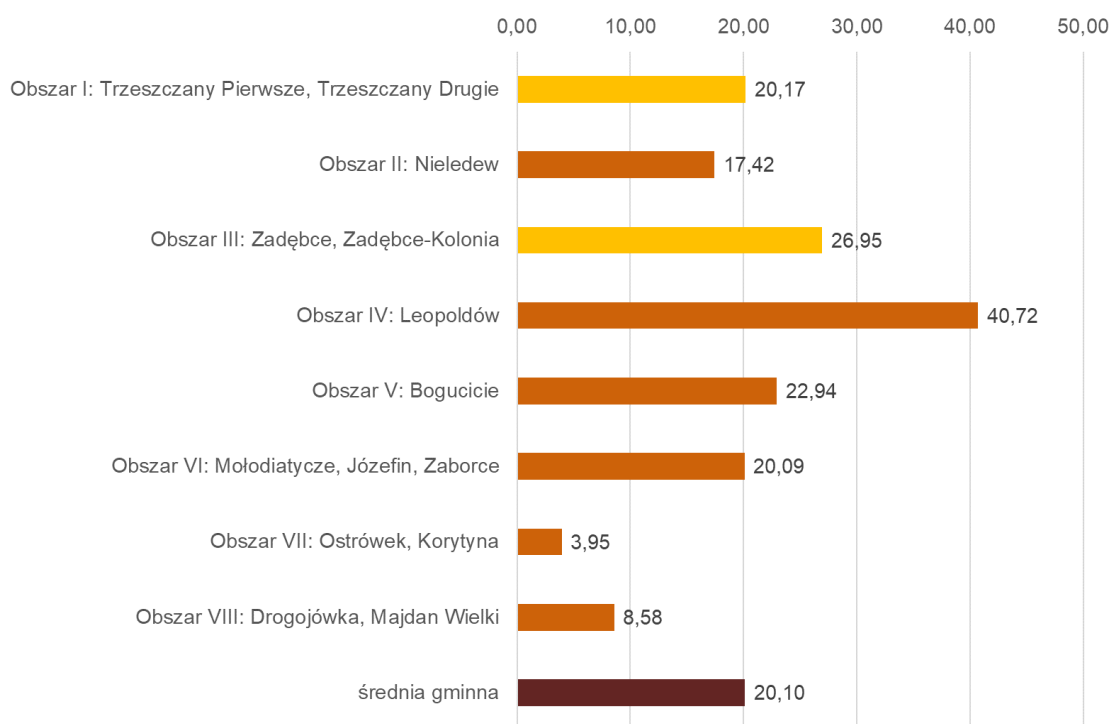

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Hrubieszowie

Bezrobotni do 30 roku życia

W przypadku wskaźnika dotyczącego liczby osób bezrobotnych do 30 roku życia w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany, oba podobszary obszaru rewitalizacji cechowały się wartościami powyżej średniej gminnej, przy czym w podobszarze III. Zadębce, Zadębce-Kolonia była to druga pod względem wielkości wartość spośród wszystkich badanych jednostek.

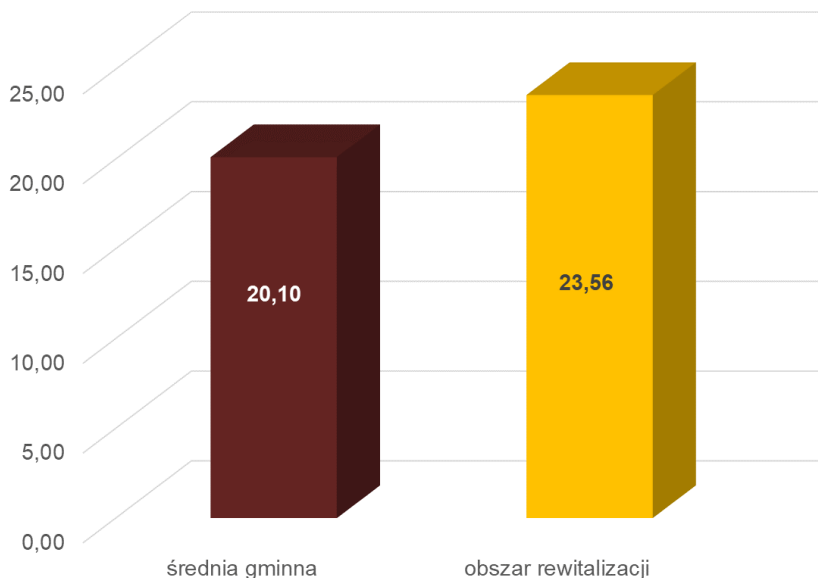
Wykres 5. Liczba osób bezrobotnych do 30 roku życia w poszczególnych obszarach w Gminie Trzuszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Hrubieszowie

Średnia wartość wskaźnika dla obszaru rewitalizacji była wyższa od średniej wartości wskaźnika dla całej Gminy.

Wykres 6. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba osób bezrobotnych do 30 roku życia w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej

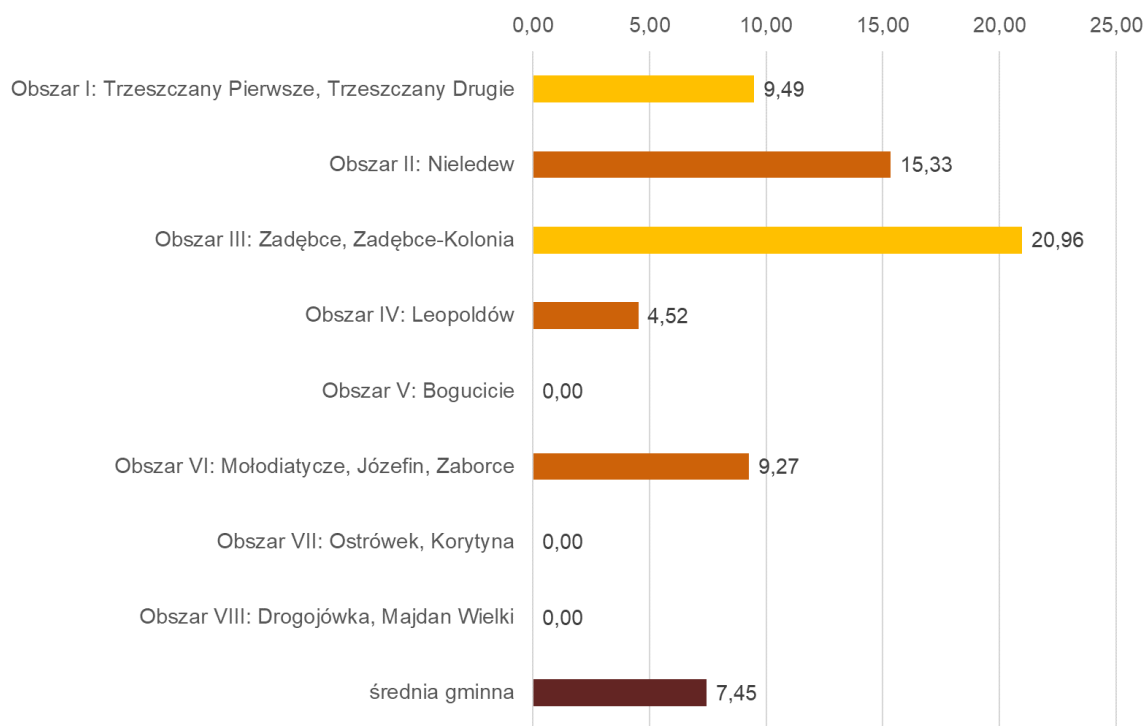

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Hrubieszowie

Bezrobotni powyżej 50 roku życia

W przypadku wskaźnika „Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)”, jego wartości w każdym z podobszarów obszaru rewitalizacji były wyższe od średniej gminnej.

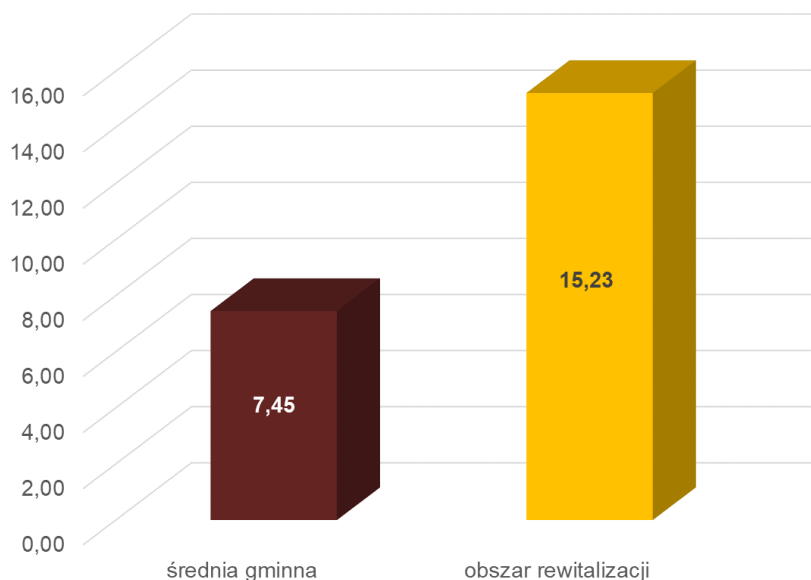
Wykres 7. Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Hrubieszowie

Wysokie wartości wskaźnika w obu podobszarach obszaru rewitalizacji przełożyły się na łączną wartość wskaźnika dla całego obszaru, która jest wyższa od średniej gminnej.

Wykres 8. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej

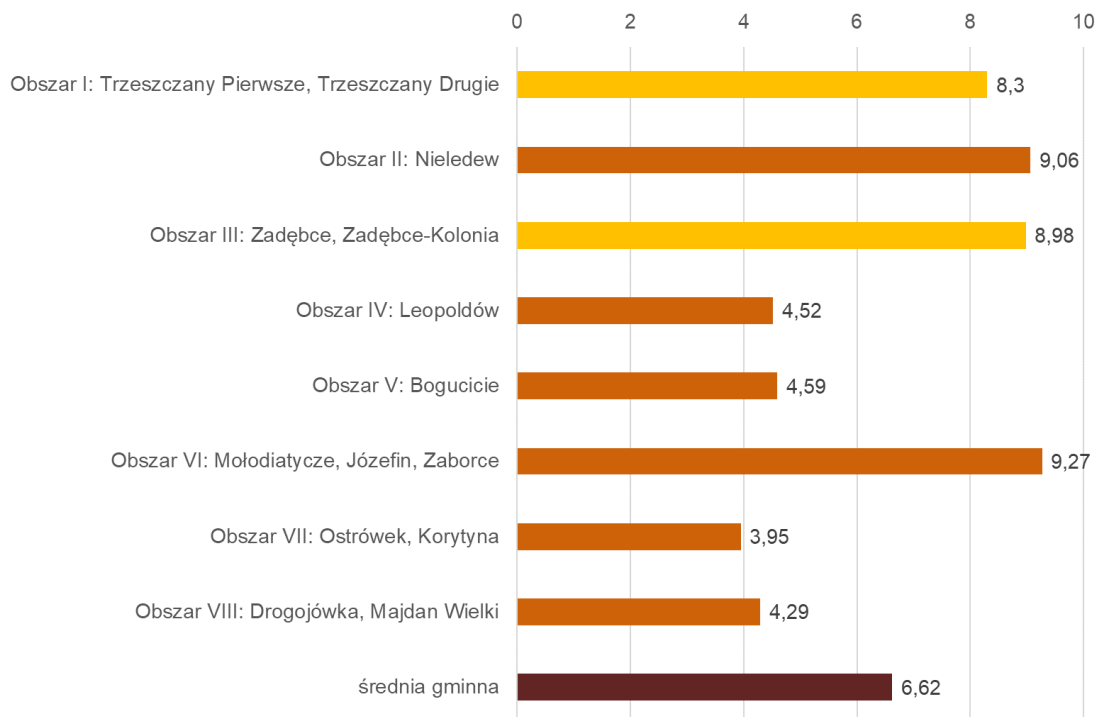

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy w Hrubieszowie

Przestępczość

Ustawa o rewitalizacji do głównych problemów sfery społecznej zalicza wysoki poziom przestępczości na danym obszarze. Przestępczość zmniejsza poczucie bezpieczeństwa mieszkańców, obniża jakość życia, wpływa negatywnie na integrację lokalnej społeczności. Do zbadania tego kryterium posłużono się danymi dotyczącymi liczby popełnionych przestępstw, w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Oba podobszary obszaru rewitalizacji cechują się wartościami wskaźnika wyraźnie przekraczającymi średnią gminną, należącymi do najwyższych spośród wszystkich badanych jednostek.

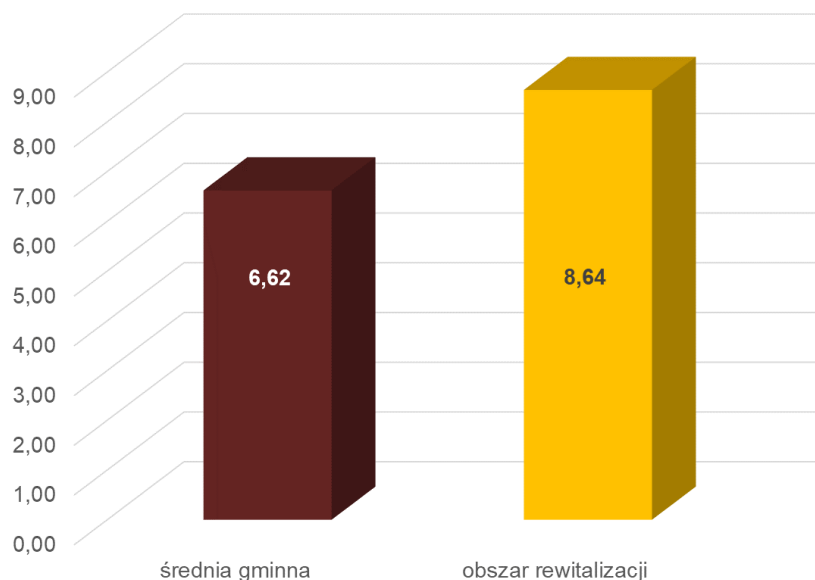
Wykres 9. Liczba przestępstw w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z posterunku policji

Również średnia wartość wskaźnika dla obszaru rewitalizacji jest większa od średniej dla Gminy.

Wykres 10. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba przestępstw w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z posterunku policji

Pozostałe zjawiska społeczne

W trakcie diagnozy stanu obecnego sfery społecznej obszaru rewitalizacji przeanalizowano również te zjawiska społeczne, które są opisane za pomocą danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Biorąc pod uwagę specyfikę lokalnej społeczności oraz pojawiające się w jej obrębie problemy, zdecydowano się na badanie poszczególnych obszarów Trzeszczany za pomocą następujących wskaźników:

- Liczba osób objętych świadczeniami GOPS w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców),
- Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu ubóstwa w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców),

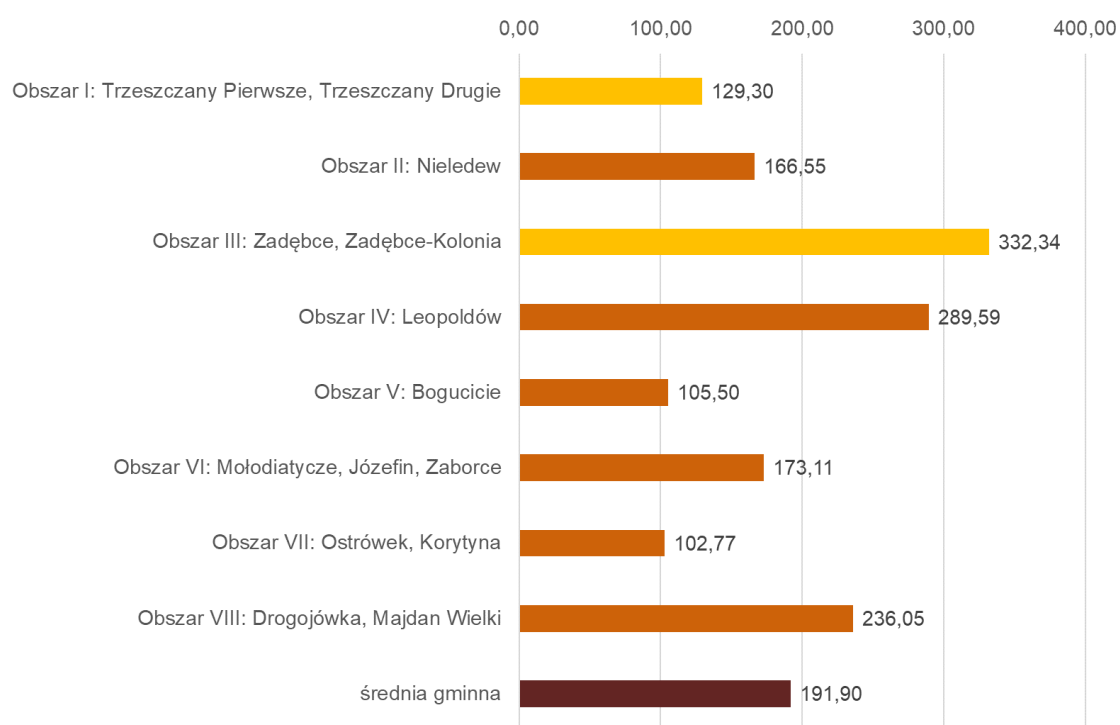
- Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców),
- Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu niepełnosprawności w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców),
- Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu alkoholizmu w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców),
- Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu bezdomności w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców),
- Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu niepełnej rodziny w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców),
- Liczba przyznanych świadczeń z tytułu niskiego dochodu lub trudnych warunków mieszkaniowych w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców),
- Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu potrzeby ochrony macierzyństwa w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców),
- Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu wsparcia osób starszych w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców),
- Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców).

Osoby objęte świadczeniami GOPS

Wskaźnik „Liczba osób objętych świadczeniami GOPS w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” odnosi się do ogólnej liczby osób korzystających ze świadczeń GOPS, bez

podziału na typy świadczeń udzielanych ich beneficjentom. Pod tym względem negatywnie wyróżniał się podobszar III. Zadębcze, Zadębcze-Kolonia, w obrębie którego wartość wskaźnika była najwyższa spośród wszystkich badanych jednostek. Wartość wskaźnika dla podobszaru I. Trzeszczany Pierwsze, Trzeszczany Drugie była niższa od średniej gminnej.

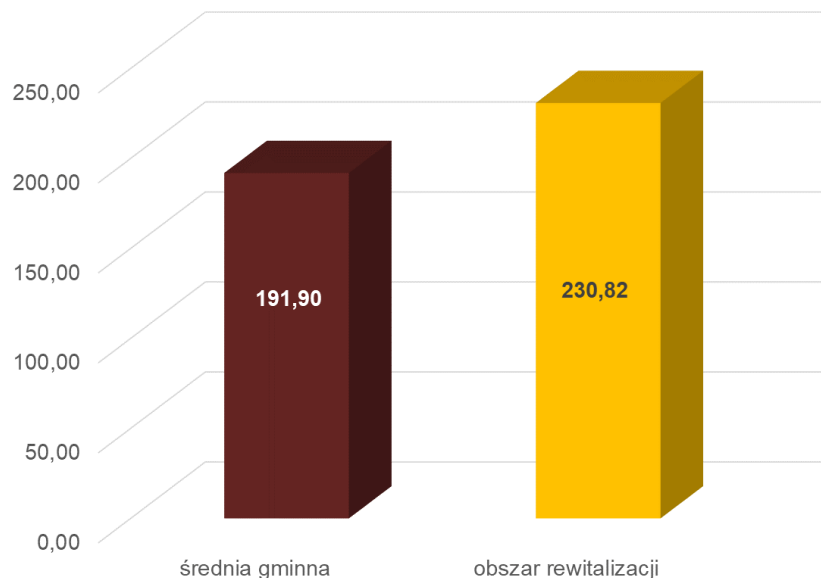
Wykres 11. Liczba osób objętych świadczeniami GOPS w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Średnia dla obszaru rewitalizacji była wyższa od średniej dla Gminy.

Wykres 12. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba osób objętych świadczeniami GOPS w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej

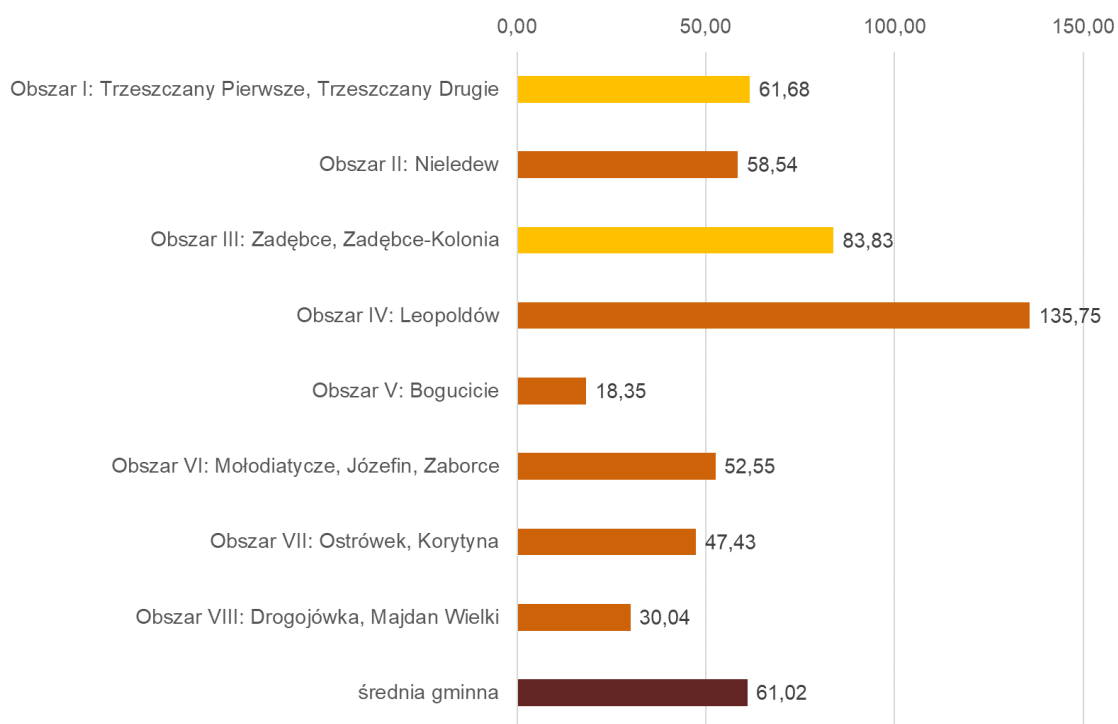

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Osoby objęte świadczeniami GOPS z powodu ubóstwa

Kolejnym badanym wskaźnikiem był wskaźnik dotyczący ubóstwa. Ubóstwo oznacza niski poziom zaspokojenia potrzeb (materialnych i niematerialnych), stanowi zagrożenie dla psychofizycznego rozwoju człowieka oraz utrudnia możliwość skutecznego uczestnictwa w społeczeństwie. Według danych GUS, największy odsetek gospodarstw domowych dotkniętych lub zagrożonych ubóstwem występuje we wschodniej części kraju oraz na wsiach i małych miastach. Częściej z ubóstwem mierzą się rodziny wielodzietne. Analiza kształtowania się wskaźnika dotyczącego liczby osób pobierających świadczenia GOPS z tytułu ubóstwa w poszczególnych jednostkach wykazała, iż oba podobszary cechowały się wartościami wskaźnika powyżej średniej gminnej.

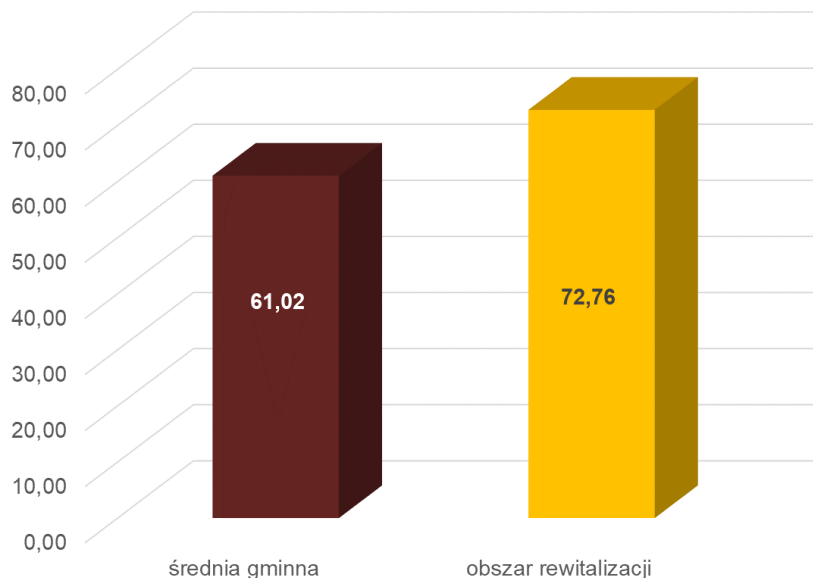
Wykres 13. Liczba osób pobierających świadczenia z GOPS z tytułu ubóstwa w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Średnia wartość wskaźnika dla obszaru rewitalizacji była wyższa od średniej gminnej.

Wykres 14. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba osób pobierających świadczenia z GOPS z tytułu ubóstwa w poszczególnych obszarach w Gminie Trzuszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej

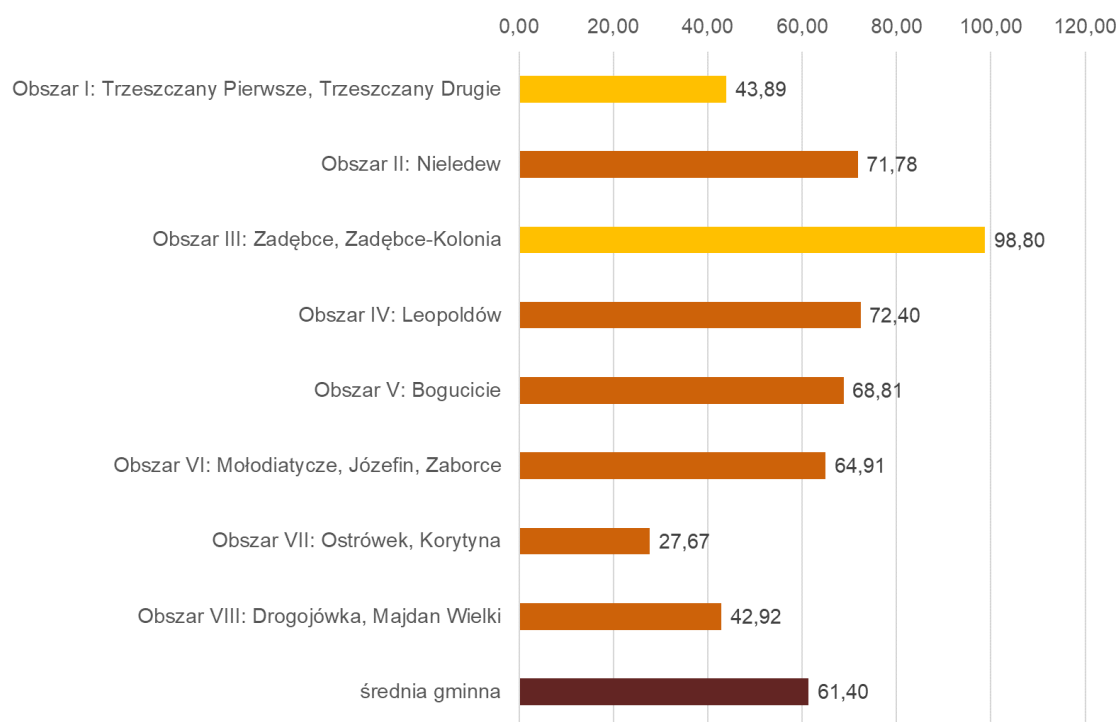
Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Osoby objęte świadczeniami GOPS z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby

W toku analizy zbadano także natężenie zjawiska borykania się członków lokalnej społeczności z długotrwałą lub ciężką chorobą. Choroba uznana jest za długotrwałą wtedy, gdy dotknięte nią osoby pozostają przez długi czas pod opieką lekarską, a schorzenie, na które cierpią, często nie jest możliwe do całkowitego wyleczenia. Ciężka choroba natomiast to taka, która zagraża życiu człowieka. Długotrwała choroba oznacza utrudnienie, ograniczenie lub uniemożliwienie w pełni sprawnego funkcjonowania w środowisku ze względu na stan fizyczny, psychiczny lub umysłowy. Ciężka choroba wiąże się z ponoszeniem wysokich kosztów leczenia, a tym samym z trudnościami finansowymi i materialnymi długotrwale chorych osób. Chorzy dotknięci ciężką lub długotrwałą chorobą pozostają często pod opieką rodziny, której członkowie są z tego powodu często zmuszeni do ograniczenia

lub rezygnacji z pracy zarobkowej. Podobszar III. Zadębce, Zadębce-Kolonia charakteryzował się najwyższą spośród wszystkich badanych jednostek wartością wskaźnika dotyczącego liczby osób pobierających świadczenia GOPS z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Wartość wskaźnika dla podobszaru I. Trzeszczany Pierwsze, Trzeszczany Drugie kształtowała się poniżej średniej gminnej.

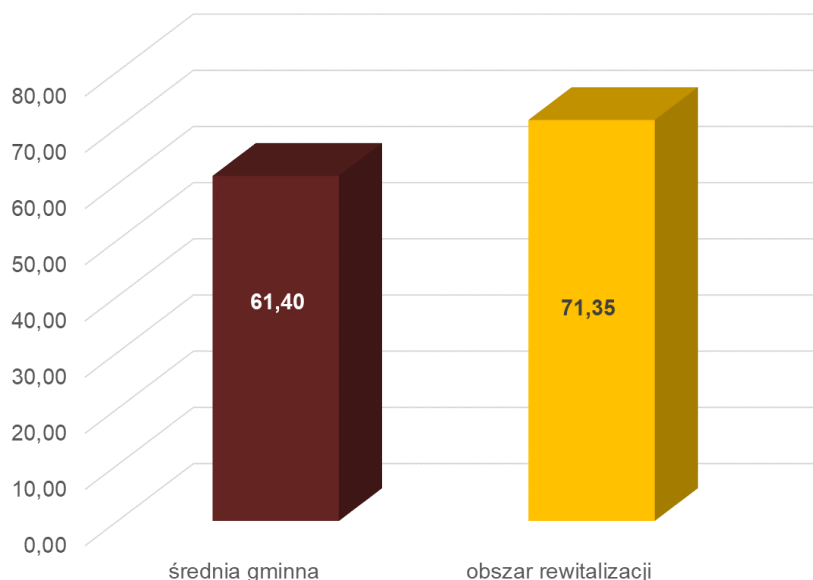
Wykres 15. Liczba osób pobierających świadczenia GOPS z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Średnia wartość wskaźnika dla obszaru rewitalizacji była większa od średniej gminnej.

Wykres 16. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba osób pobierających świadczenia GOPS z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej

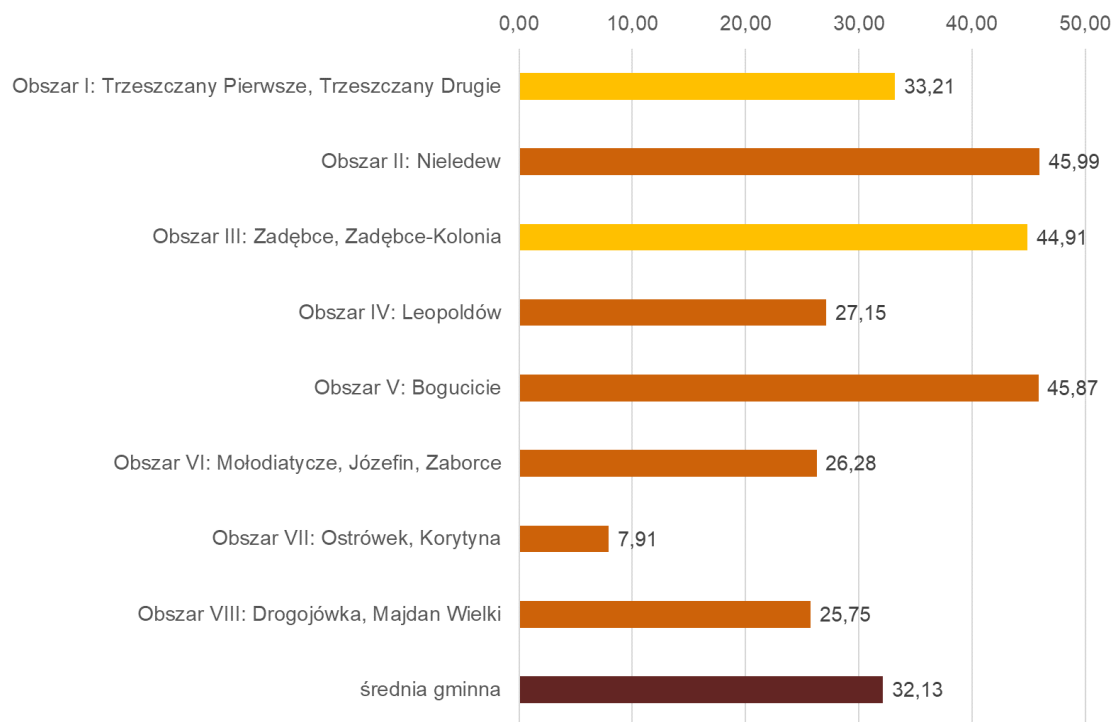
Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Osoby objęte świadczeniami GOPS z powodu niepełnosprawności

Zjawiskiem o charakterze społecznym poddanym analizie jest również niepełnosprawność. Niepełnosprawność stanowi poważne wyzwanie zarówno dla osób z niepełnosprawnością jak też dla ich rodzin oraz społeczności, w których żyją. Niepełnosprawność może utrudniać codzienne funkcjonowanie i zaspokajanie potrzeb przez osoby, które są nią dotknięte oraz przez ich rodziny. Jednocześnie, osoby z niepełnosprawnościami są w większym stopniu narażone na wykluczenie społeczne, a społeczności, których są częścią, często nie są świadome problemów z jakimi one się borykają. Wskaźnikiem wybranym do zbadania tego zjawiska na terenie Gminy Trzeszczany jest „Liczba osób pobierających świadczenia GOPS z tytułu niepełnosprawności w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany

w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)". Oba podobszary obszaru rewitalizacji cechowały się wyższą od średniej gminnej wartością tego wskaźnika.

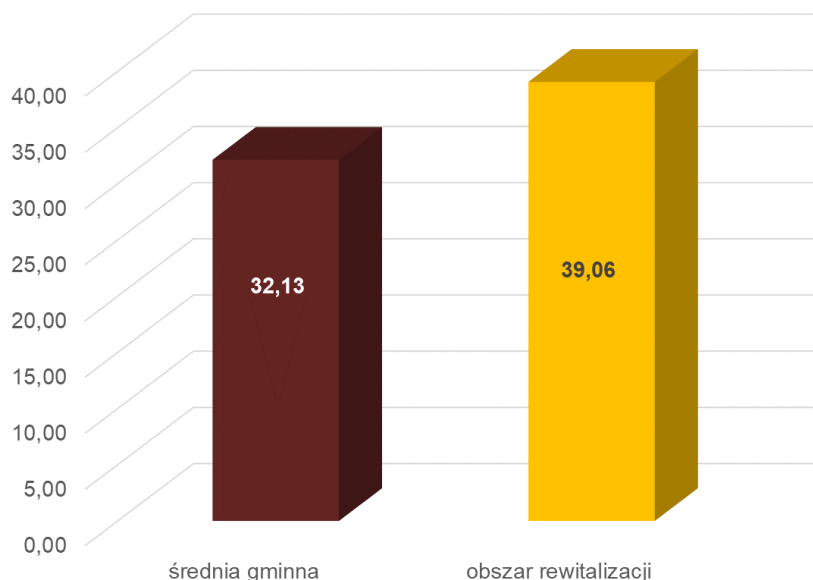
Wykres 17. Liczba osób pobierających świadczenia GOPS z tytułu niepełnosprawności w poszczególnych obszarach w Gminie Trzuszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Również średnia dla obszaru rewitalizacji była wyższa od średniej gminnej.

Wykres 18. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba osób pobierających świadczenia GOPS z tytułu niepełnosprawności w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej

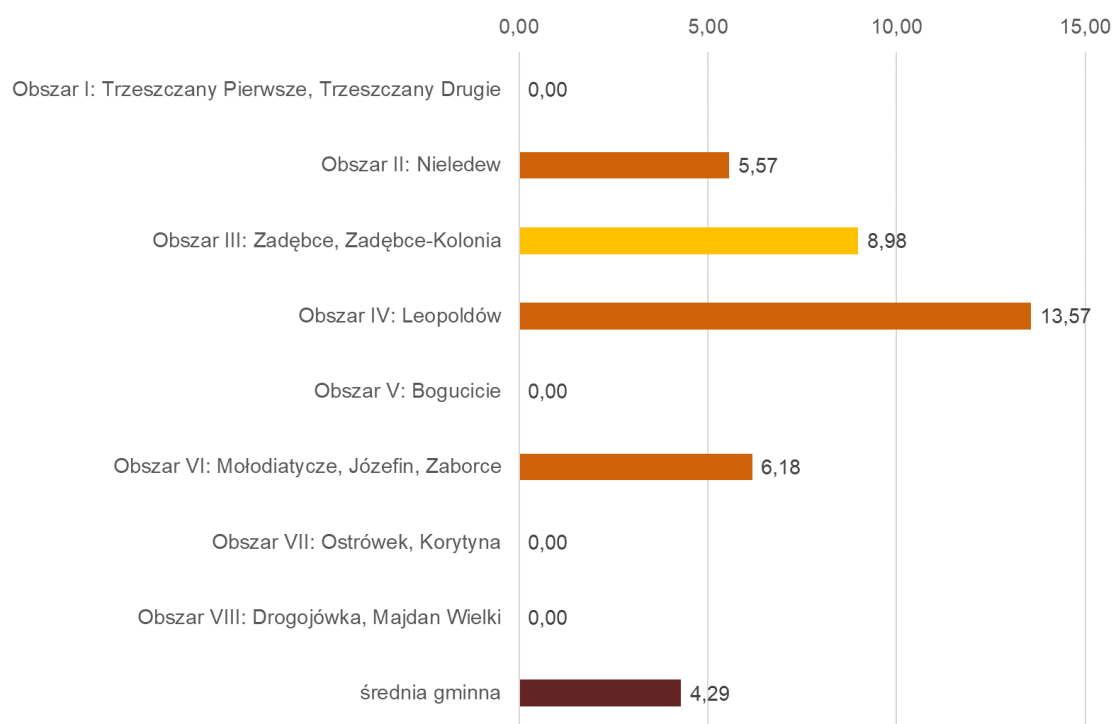
Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Osoby objęte świadczeniami GOPS z powodu alkoholizmu

Analiza stanu obecnego obejmowała również badanie, w jaki sposób alkoholizm wpływa na korzystanie ze świadczeń GOPS w poszczególnych jednostkach Gminy Trzeszczany. Alkoholizm, rozumiany jako przewlekłe, postępujące i potencjalnie śmiertelne zaburzenie związane z nadmiernym, kompulsywnym spożywaniem napojów alkoholowych, charakteryzuje się utratą kontroli nad ilością spożywanego alkoholu. Upośledza funkcjonowanie na poziomie rodzinnym i zawodowym. Systematycznie obniża jakość życia, prowadząc do fizycznego i psychicznego uzależnienia od alkoholu. Osoby uzależnione często nie są w stanie samodzielnie funkcjonować w rodzinie i społeczności, stają się w takich przypadkach beneficjentami pomocy społecznej. Zjawisko przeanalizowano za pomocą wskaźnika „Liczba osób

pobierających świadczenia GOPS z tytułu alkoholizmu w poszczególnych obszarach w Gminie Trzuszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)”. W podobszarze III. Zadębce, Zadębce-Kolonia wartość wskaźnika była wyższa od średniej gminnej. W podobszarze I. Trzuszczany Pierwsze, Trzuszczany Drugie nie występowały osoby pobierające świadczenia GOPS z tytułu alkoholizmu.

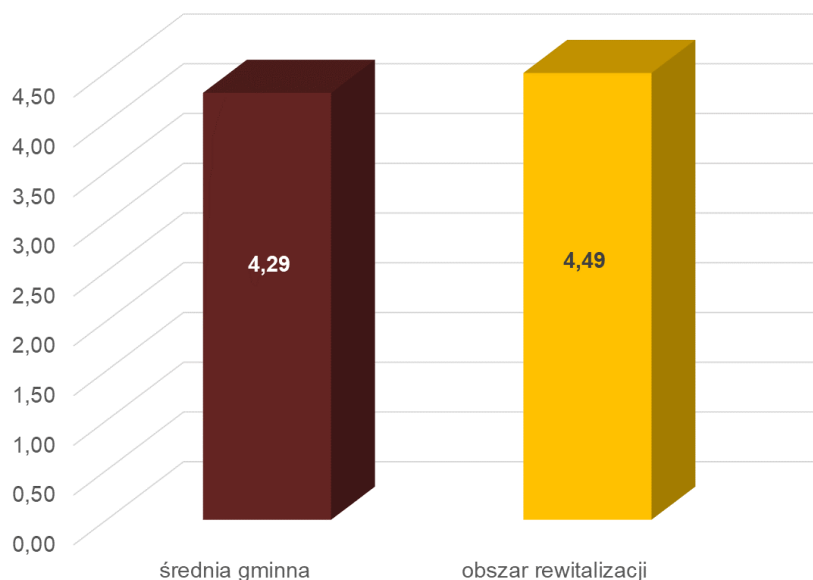
Wykres 19. Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu alkoholizmu w poszczególnych obszarach w Gminie Trzuszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Średnia wartość wskaźnika dla obszaru rewitalizacji przekraczała średnią dla Gminy, na co wpływ miała wartość wskaźnika w podobszarze III.

Wykres 20. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba osób pobierających świadczenia GOPS z tytułu alkoholizmu w poszczególnych obszarach w Gminie Trzuszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej

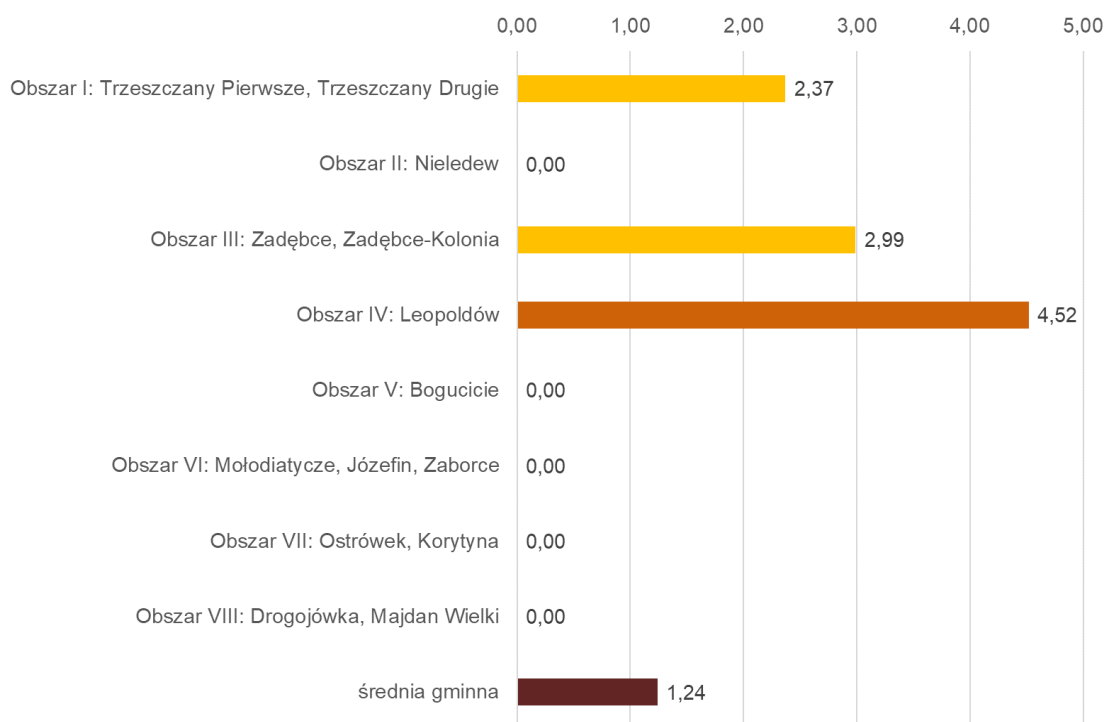
Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Osoby objęte świadczeniami GOPS z powodu bezdomności

Kolejnym badanym zjawiskiem społecznym jest bezdomność. Bezdomność w ostatnich latach należy w Polsce do zjawisk rozwijających się bardzo dynamicznie i obejmuje osoby pochodzące z różnych środowisk społecznych, niekoniecznie uznanych za tzw. patologiczne. Zjawisko wykracza zasięgiem poza grupy i środowiska tradycyjnie kojarzone z bezdomnością. Człowiek, którego ona dotyczy, pozostając bez dachu nad głową, funkcjonuje bez przestrzeni, w której może się schronić przed trudnymi życiowymi sytuacjami. Nierzadko zdarza się, że dana osoba pozostaje bezdomna pomimo posiadania mieszkania lub prawa do przebywania w nim, co może być wynikiem np. konfliktów rodzinnych czy lokatorskich. Zjawisko zostało zanalizowane za pomocą wskaźnika „Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu bezdomności w poszczególnych obszarach w Gminie Trzuszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)”. W obu podobszarach

obszaru rewitalizacji zidentyfikowano występowanie tego problemu, który nie jest powszechny na terenie Gminy Trzuszczany i występuje tylko w niektórych badanych jednostkach. Wartość wskaźnika w obu podobszarach przekracza średnią gminną.

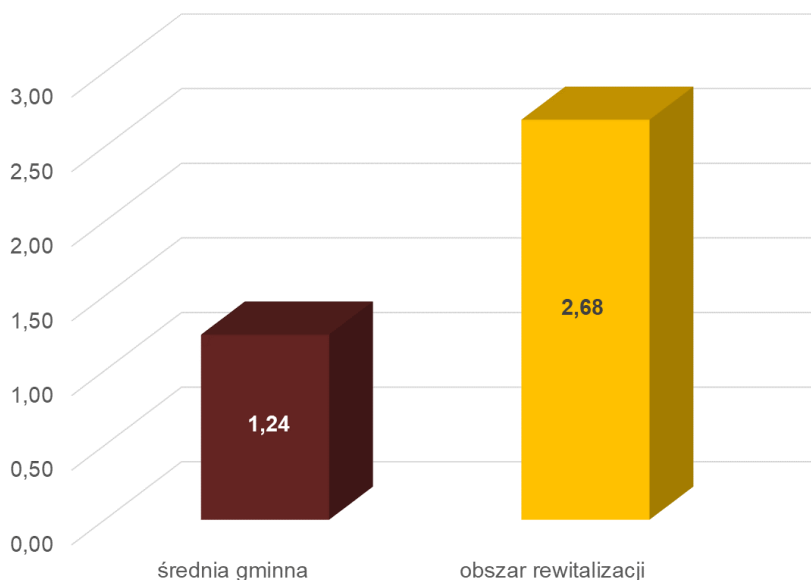
Wykres 21. Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu bezdomności w poszczególnych obszarach w Gminie Trzuszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Wartość średnia wskaźnika dla obszaru rewitalizacji była również wyższa od średniej gminnej.

Wykres 22. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu bezdomności w poszczególnych obszarach w Gminie Trzuszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej

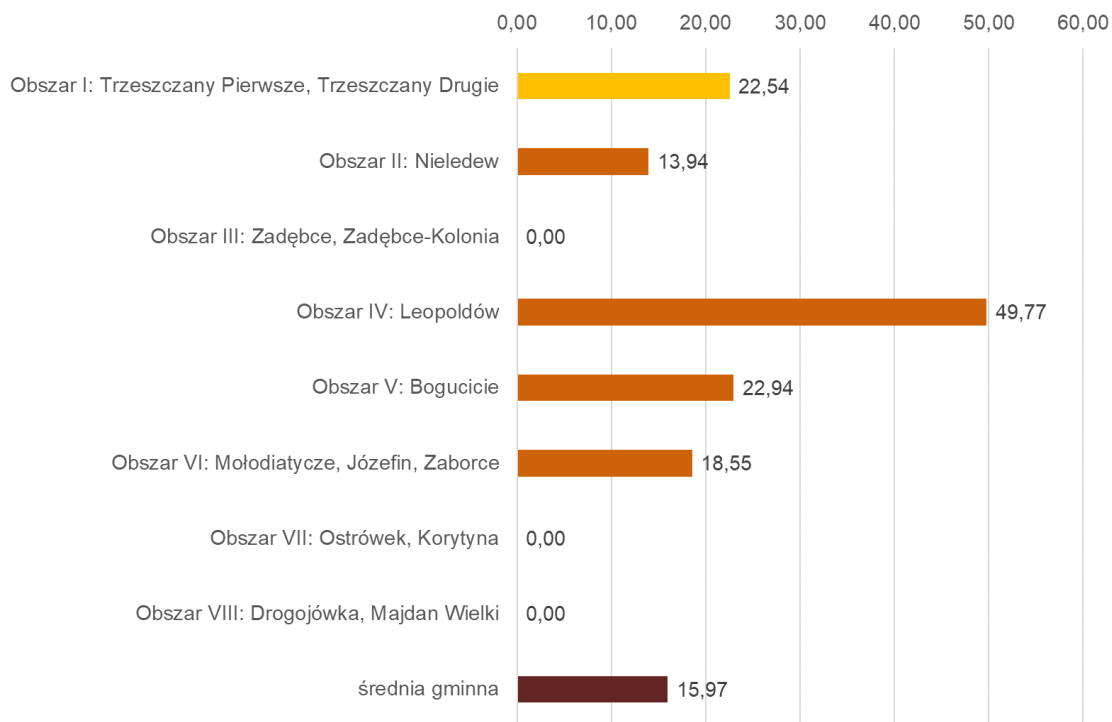
Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Osoby objęte świadczeniami GOPS z powodu niepełnej rodziny

W toku analizy zbadano także zjawisko niepełnej rodziny, która definiowana jest jako rodzina, w której dziecko wychowywane jest przez jednego z rodziców i mieszka jedynie z tym rodzicem. Coraz więcej dzieci wychowywanych jest w rodzinach tego typu, co może być wynikiem decyzji rodzica/rodziców lub sytuacji życiowej, wymuszającej taki typ prowadzenia gospodarstwa domowego. Rodzina niepełna jest bardziej narażona na trudności materialne i wychowawcze, niż rodziny pełne, co oznacza konieczność wsparcia rodzin tego typu. Zjawisko to zbadano za pomocą wskaźnika „Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu niepełnej rodziny w poszczególnych obszarach w Gminie Trzuszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)”. Świadczenia z tego tytułu pobierane były w podobszarze I. Trzuszczany Pierwsze, Trzuszczany Drugie, gdzie wartość wskaźnika

przekraczała średnią gminną. W podobszarze III wartość wskaźnika wynosiła 0.

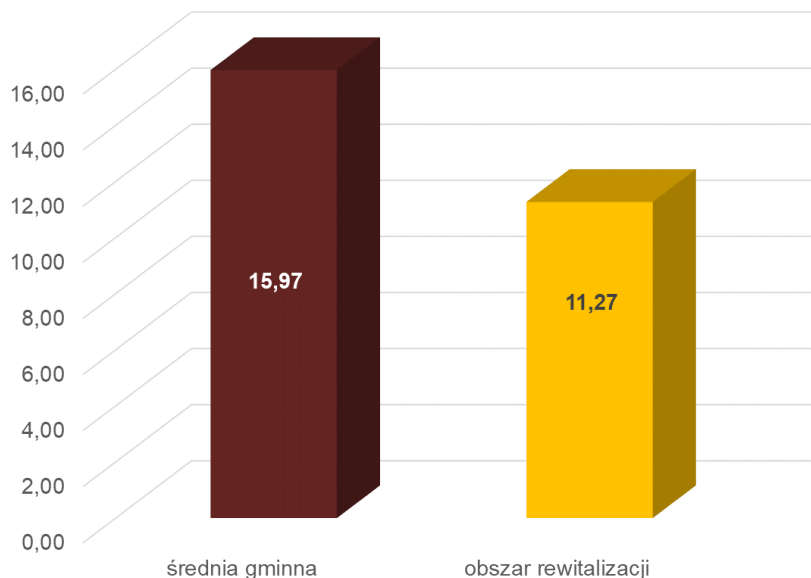
Wykres 23. Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu niepełnej rodziny w poszczególnych obszarach w Gminie Trzuszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Łączna średnia dla obszaru rewitalizacji była niższa od średniej gminnej.

Wykres 24. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu niepełnej rodziny w poszczególnych obszarach w Gminie Trzuszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej

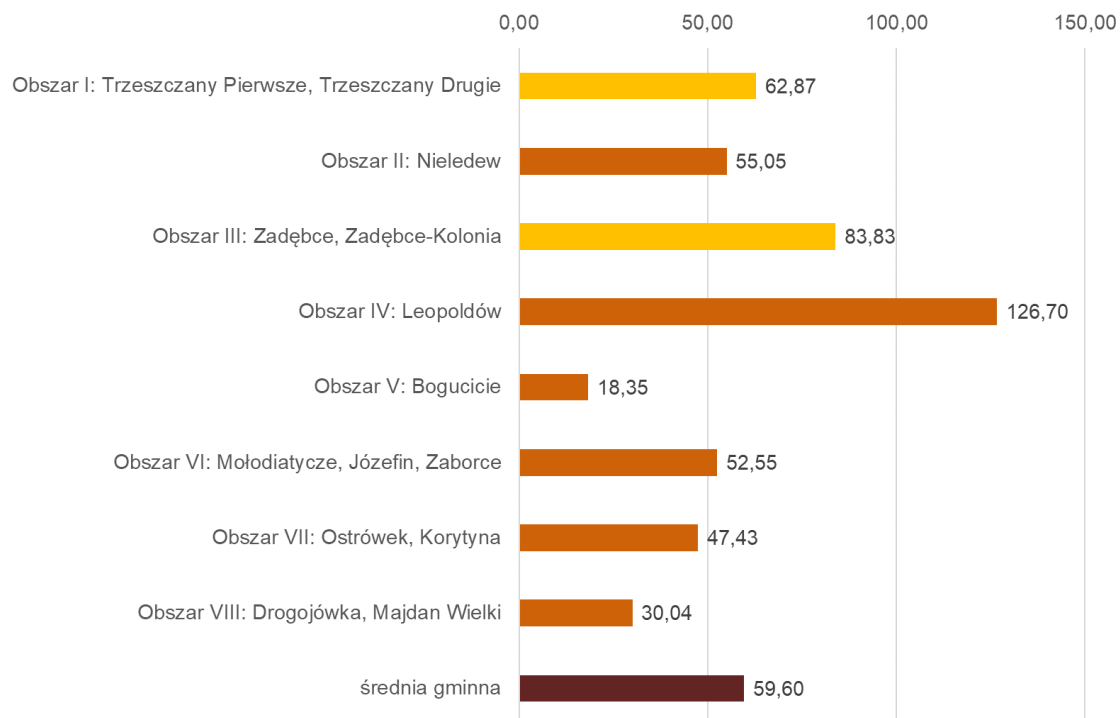

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Osoby objęte świadczeniami GOPS z powodu niskiego dochodu lub trudnych warunków mieszkaniowych

Do zjawisk społecznych, które zostały zbadane na etapie diagnozy stanu obecnego, należy niski dochód lub trudne warunki mieszkaniowe członków lokalnych społeczności. Zjawisko to dotyka w dużej mierze rodziny wielodzietne i pojawia się, gdy dochody, którymi rozporządza gospodarstwo domowe nie pozwala na zakup domu/mieszkania lub wynajęcie lokali stosownych do potrzeb rodziny. To prowadzi do pogarszania się warunków bytowania oraz niedostatecznego poziomu zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych. Zjawisko to zbadano za pomocą wskaźnika „Liczba przyznanych świadczeń z tytułu niskiego dochodu lub trudnych warunków mieszkaniowych w poszczególnych obszarach w Gminie Trzuszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)”. W obu podobszarach obszaru rewitalizacji wskaźnik przyjmował wartość powyżej średniej gminnej.

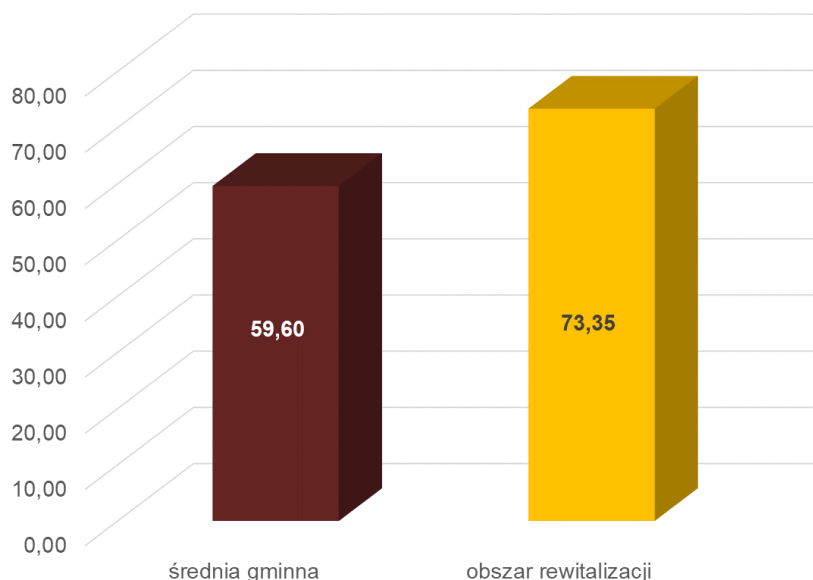
Wykres 25. Liczba przyznanych świadczeń z tytułu niskiego dochodu lub trudnych warunków mieszkaniowych w poszczególnych obszarach w Gminie Trzuszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Średnia wartość wskaźnika dla obszaru rewitalizacji była wyższa od średniej gminnej.

Wykres 26. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba przyznanych świadczeń z tytułu niskiego dochodu lub trudnych warunków mieszkaniowych w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej

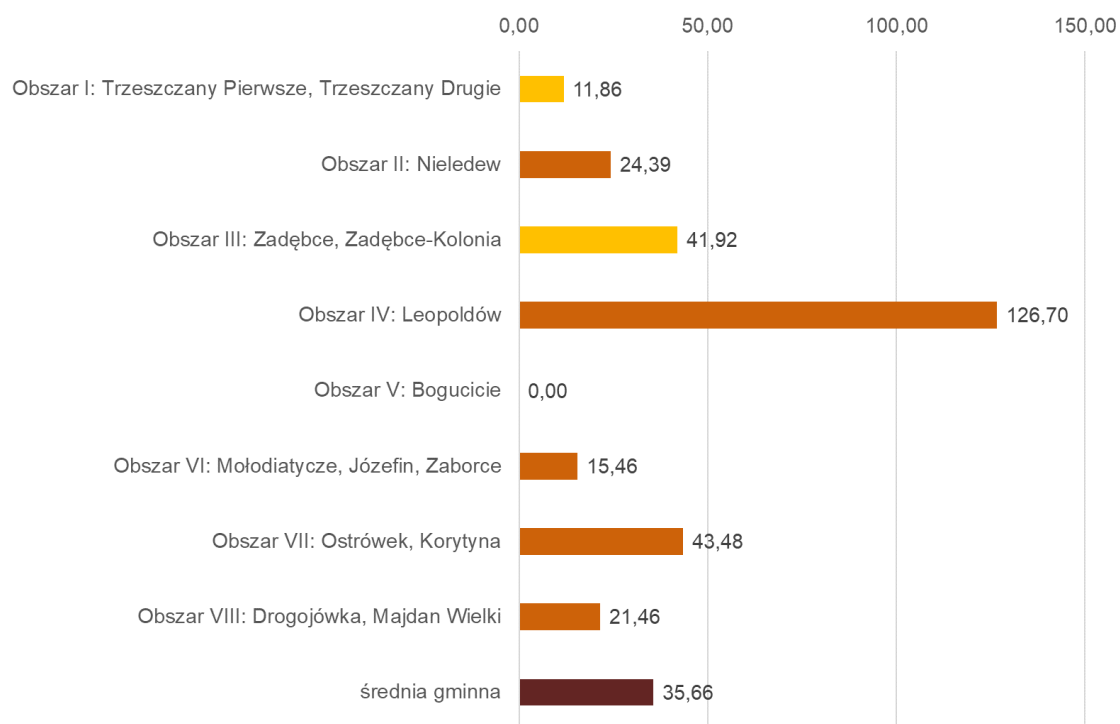

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Osoby objęte świadczeniami GOPS z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa

Kolejnym badanym zjawiskiem społecznym jest potrzeba ochrony macierzyństwa, która stanowi wsparcie państwa w realizowaniu funkcji macierzyńskich i ma za zadanie chronić jego wartości. Zjawisko zostało zanalizowane za pomocą wskaźnika „Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu potrzeby ochrony macierzyństwa w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)”. W podobzarze III. Zadębce, Zadębce-Kolonia wartość wskaźnika była wyższa od średniej gminnej.

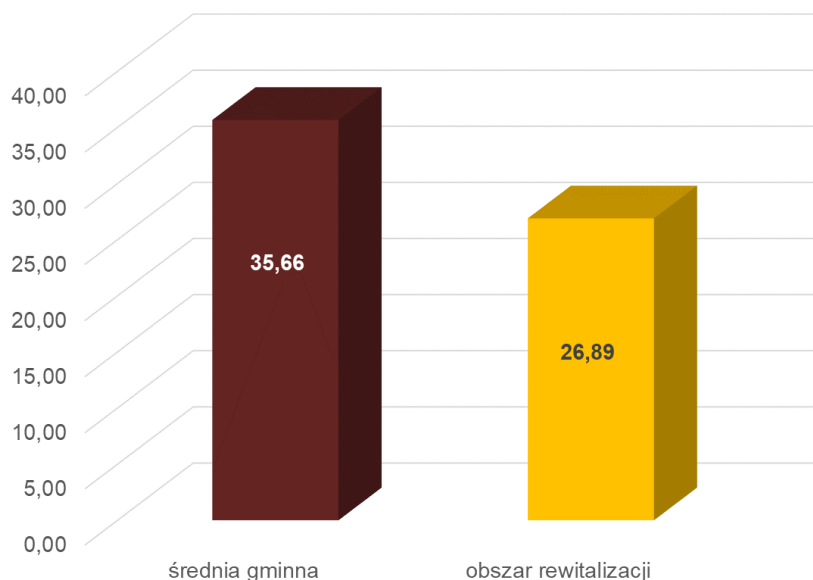
Wykres 27. Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu potrzeby ochrony macierzyństwa w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Średnia wartość wskaźnika dla obszaru rewitalizacji była niższa od średniej dla Gminy.

Wykres 28. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu potrzeby ochrony macierzyństwa w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej

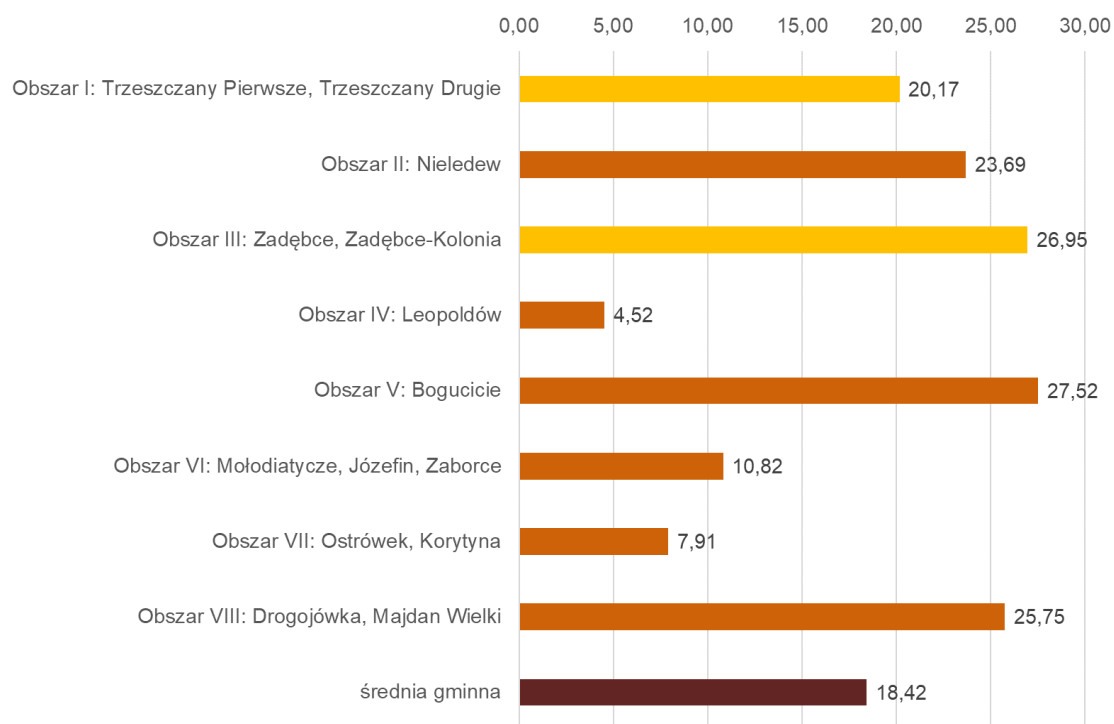

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Osoby objęte świadczeniami GOPS z powodu wsparcia osób starszych

Zbadano również zjawisko zapotrzebowania na pomoc społeczną udzielaną na rzecz osób starszych. Jest ona udzielana w różnych formach: w miejscu zamieszkania podopiecznego, w formie dziennego pobytu w ośrodku wsparcia albo stałego zamieszkania w domu pomocy społecznej. W ramach diagnozy stanu obecnego przeanalizowano kształtowanie się wartości wskaźnika „Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu wsparcia osób starszych w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)”. Oba podobszary obszaru rewitalizacji charakteryzowały się wyższą od średniej gminnej wartością wskaźnika.

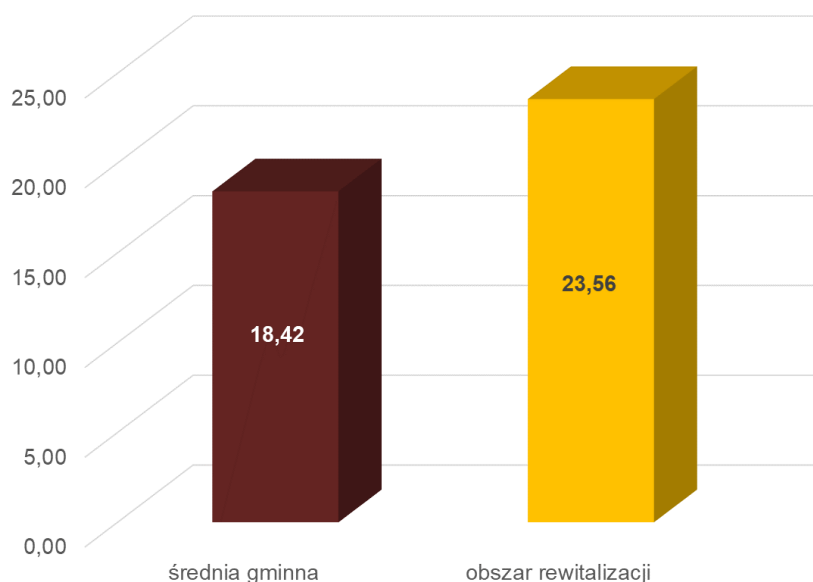
Wykres 29. Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu wsparcia osób starszych w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Średnia wartość wskaźnika dla obszaru rewitalizacji była wyższa od średniej gminnej.

Wykres 30. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu wsparcia osób starszych w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

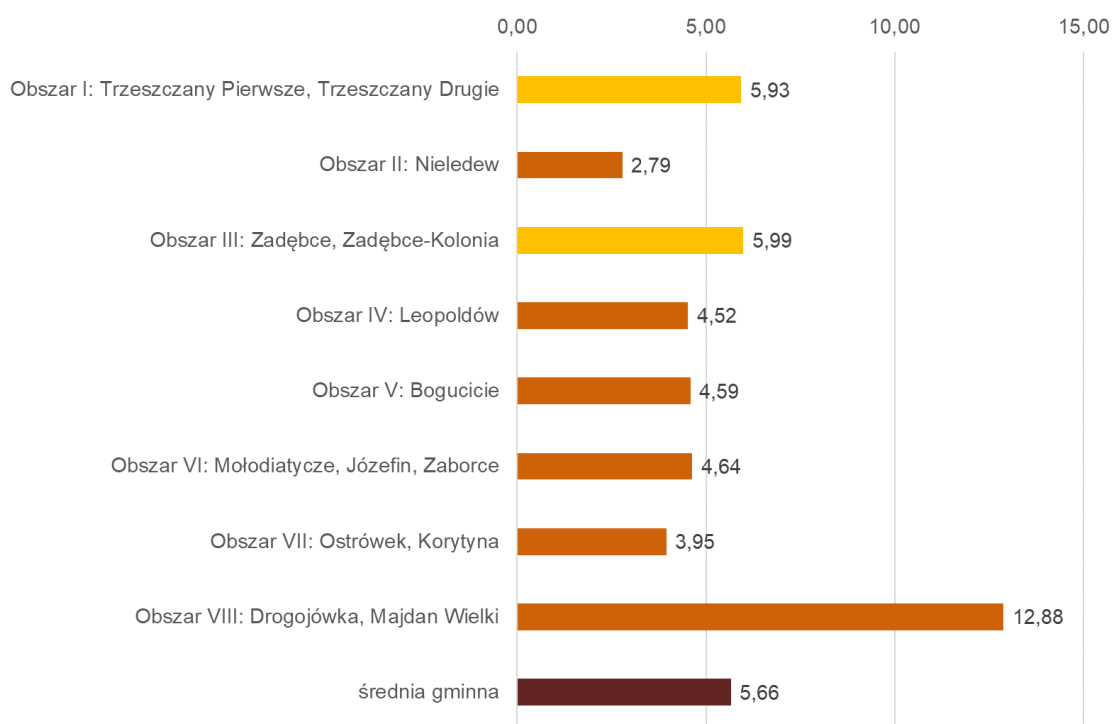
Osoby objęte świadczeniami GOPS z powodu wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi

Ostatnim zjawiskiem sfery społecznej zbadanym w toku analizy stanu obecnego było zapotrzebowanie na pomoc udzielaną osobom z zaburzeniami psychicznymi. Zdrowie psychiczne oraz wszelkie problemy rodzinne i społeczne wynikające z jego dysfunkcji należą do zjawisk społecznych coraz mocniej obecnych w dyskusji publicznej. Coraz częściej odbiorcami usług instytucji pomocy społecznej są osoby i rodziny doświadczające kryzysów psychicznych poszukujące szerokiego wsparcia, od poradnictwa po pracę socjalną rozumianą jako działalność skoncentrowaną na odzyskiwaniu i wzmacnianiu zdolności do życia w społeczeństwie. Wsparcie zapewniają im między innymi gminne ośrodki pomocy społecznej, które wspierają obszar aktywności społecznej osób dotkniętych problemami ze zdrowiem

psychicznym, ich funkcjonowanie w rodzinie, w lokalnej społeczności, zapobieganie wykluczeniu.

Zjawisko to zbadano za pomocą wskaźnika „Liczba osób pobierających świadczenia GOPS z tytułu wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)”. W obu podobszarach obszaru rewitalizacji odnotowano wyższą od średniej wartość wskaźnika.

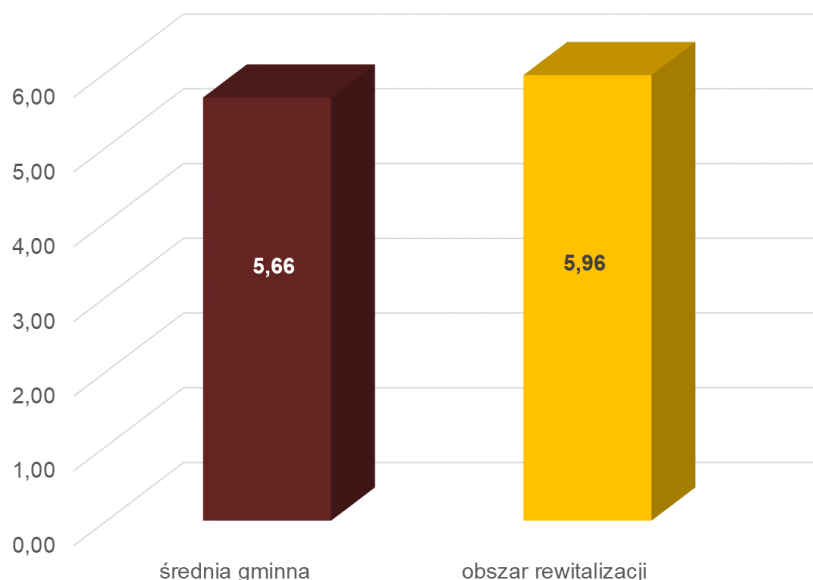
Wykres 31. Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Średnia wartość wskaźnika dla obszaru rewitalizacji była również wyższa od średniej gminnej.

Wykres 32. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

SFERA GOSPODARCZA

Funkcjonowanie sfery gospodarczej poszczególnych jednostek zostało zbadane za pomocą wskaźników:

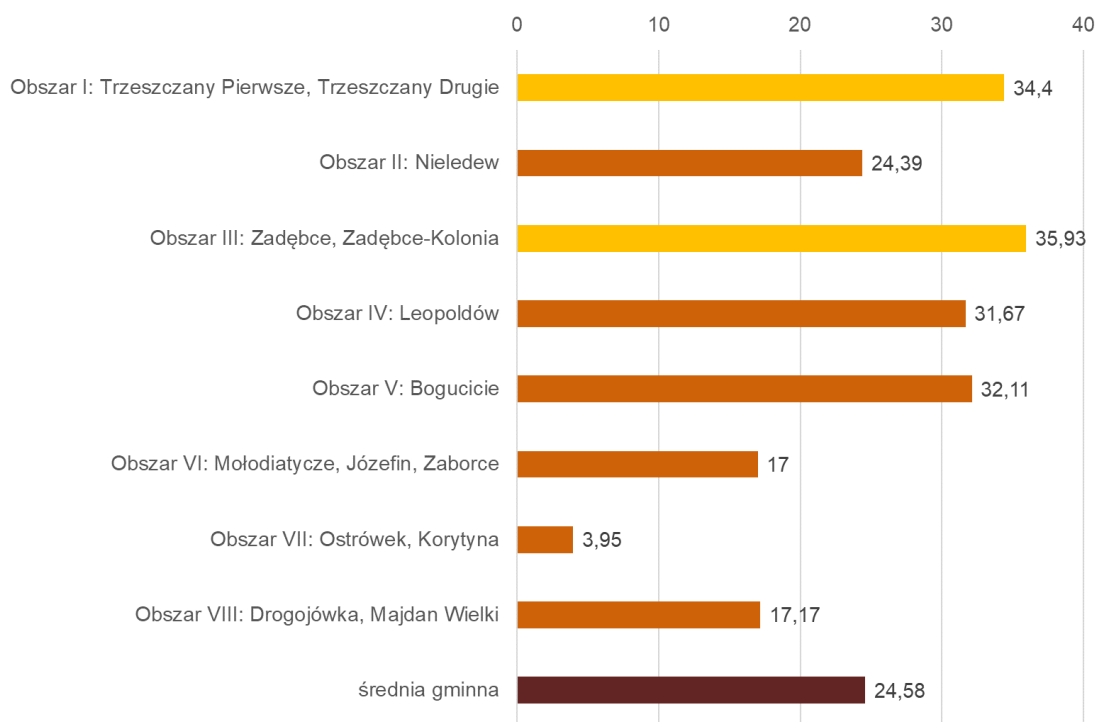
- Liczba przedsiębiorstw w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców),
- Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców).

Przedsiębiorcy

Wskaźnik dotyczący liczby podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców jest podstawowym miernikiem aktywności gospodarczej badanych obszarów. Oba podobszary obszaru rewitalizacji cechowały się

najwyższymi wartościami wskaźnika spośród wszystkich badanych jednostek co oznacza, iż aktywność gospodarcza w ich obrębie jest wysoka.

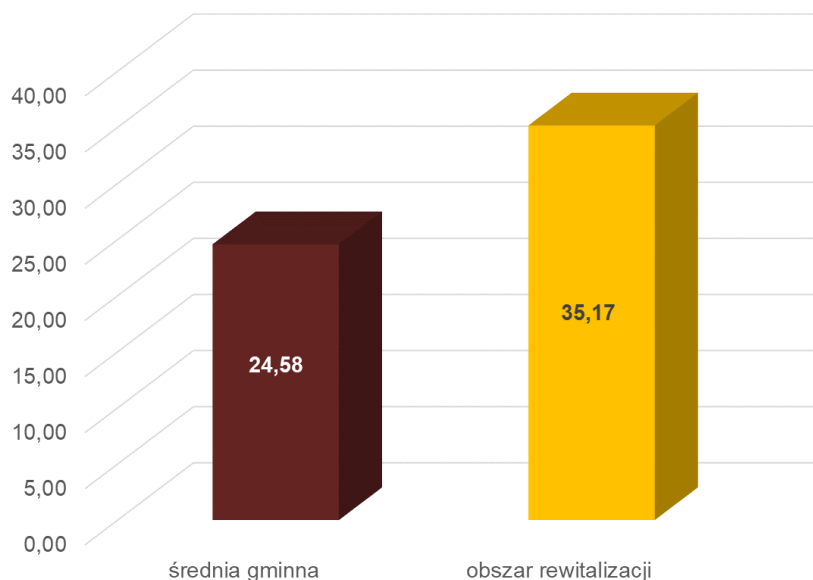
Wykres 33. Liczba przedsiębiorstw w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Urzędu Gminy Trzeszczany

Obszar rewitalizacji cechował się znacznie wyższą łączną wartością wskaźnika od średniej gminnej.

Wykres 34. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba przedsiębiorstw w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej

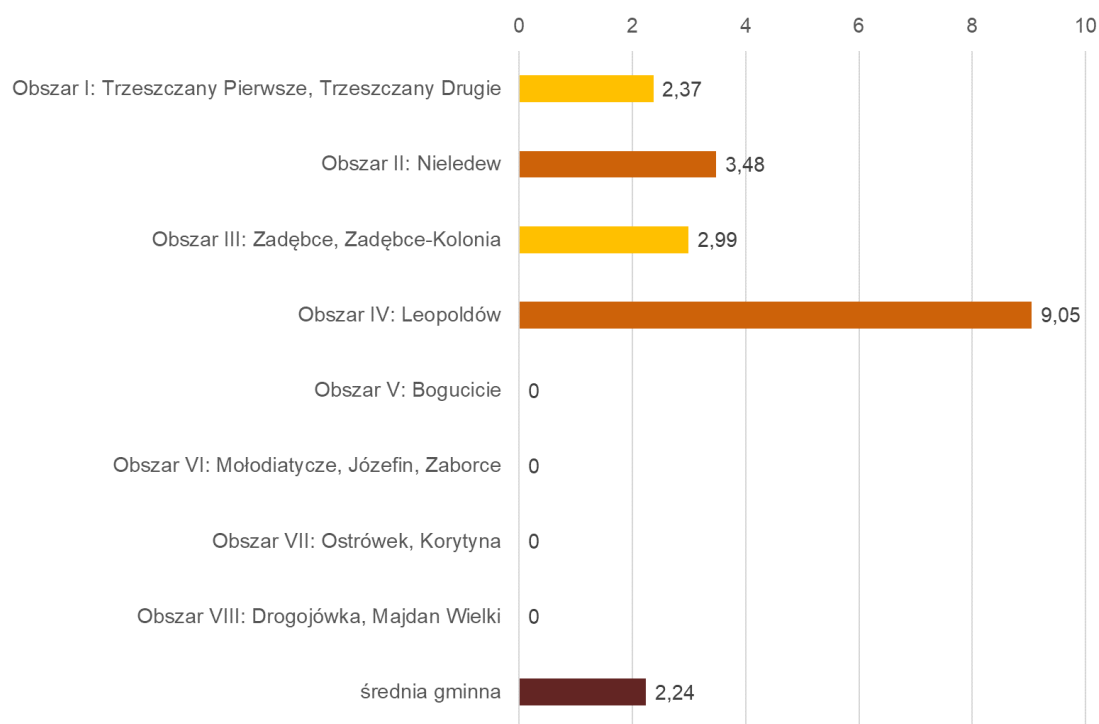

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Urzędu Gminy Trzeszczany

Wyrejestrowane podmioty

Analiza wskaźnika dotyczącego liczby wyrejestrowanych podmiotów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wykazała, iż w obu podobszarach obszaru rewitalizacji zidentyfikowano występowanie tego zjawiska. Wartość wskaźnika w obszarach I oraz III była nieznacznie wyższa od średniej gminnej, a jednocześnie była najniższa spośród jednostek, w których odnotowano wartość większą od 0.

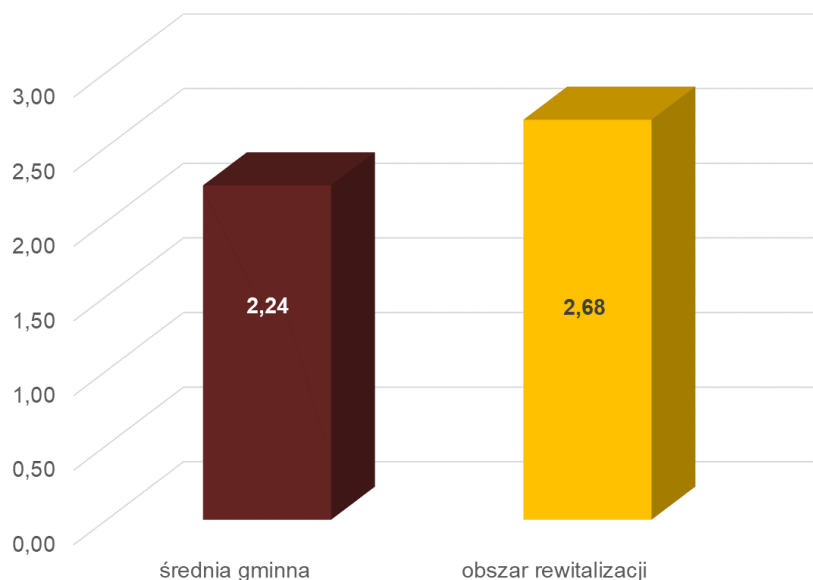
Wykres 35. Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Urzędu Gminy Trzeszczany

Również łączna średnia dla obszaru rewitalizacji była nieznacznie wyższa od średniej dla Gminy.

Wykres 36. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej

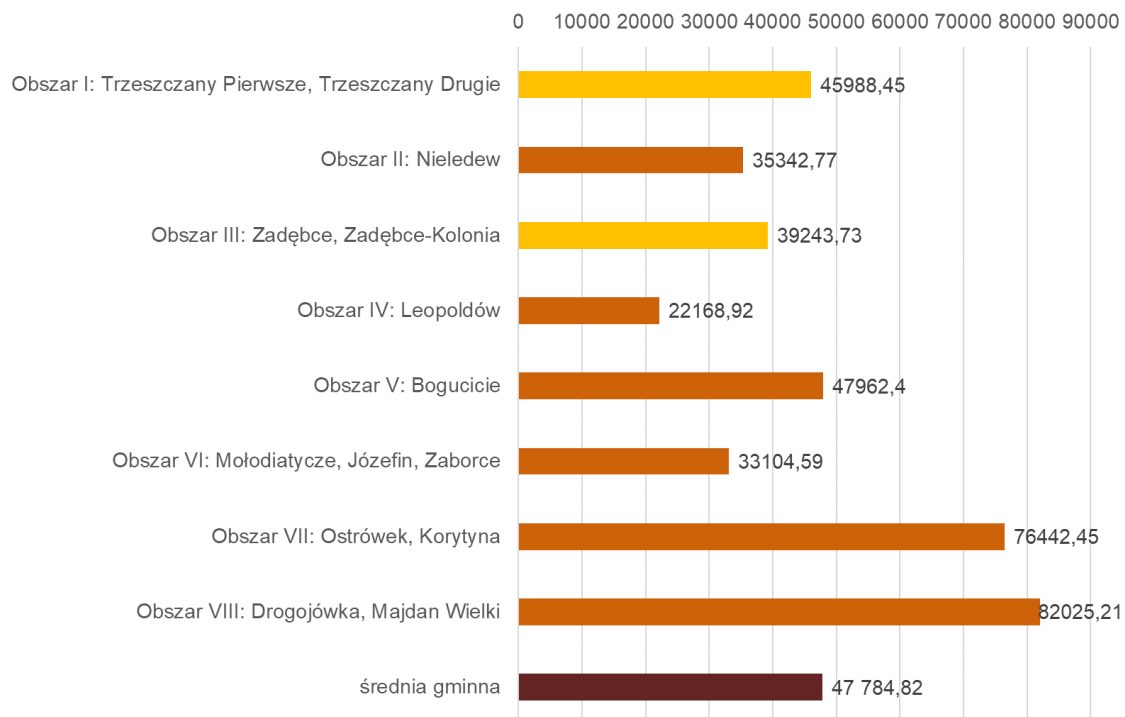

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Urzędu Gminy Trzeszczany

OCHRONA ŚRODOWISKA

Do głównych problemów związanych z ochroną środowiska obszaru rewitalizacji zaliczono problemy z azbestem pokrywającym dachy budynków, z uwagi na fakt, iż jest on niebezpieczny dla zdrowia i powinien zostać jak najszybciej zutylizowany. Na terenie Gminy Trzeszczany trwa proces usuwania azbestu z pokryć dachowych. Pod względem liczby ton azbestu, który pozostał do unieszkodliwienia, oba podobszary cechowały się niższą od średniej gminnej wartością badanego wskaźnika. Niemniej jednak, azbest pozostały do unieszkodliwienia jest jednym z najpoważniejszych problemów związanych z ochroną środowiska na terenie całej Gminy, w tym także w obrębie podobszarów obszaru rewitalizacji.

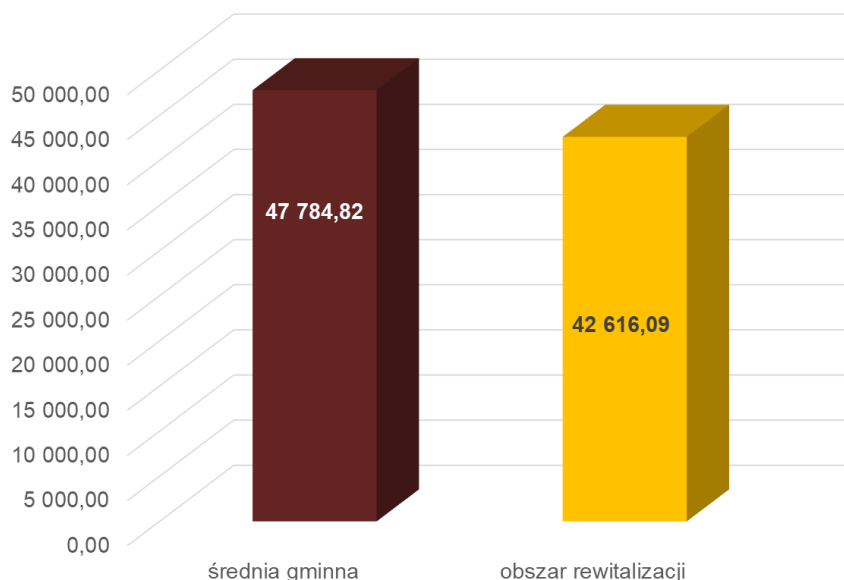
Wykres 37. Azbest pozostały do unieszkodliwienia w budynkach w Gminie Trzeszczany 2020 roku (Mg/ km²)

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Urzędu Gminy Trzeszczany

Średnia dla obszaru rewitalizacji była niższa od średniej gminnej.

Wykres 38. Porównanie wartości wskaźnika „Azbest pozostały do unieszkodliwienia w budynkach w Gminie Trzeszczany 2020 roku (Mg/ km²)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Urzędu Gminy Trzeszczany

SFERA TECHNICZNA

Do zbadania stanu obecnego sfery technicznej obszaru przeanalizowano problemy związane z występowaniem obiektów i obszarów ulegających degradacji oraz z budynkami niedostosowanymi do potrzeb osób niepełnosprawnych. Analiza wykazała, iż w każdym z podobszarów obszaru rewitalizacji znajduje się budynek, obiekt lub miejsce (zarówno będące własnością Gminy Trzeszczany, jak też stanowiące mienie prywatne), które pełniło funkcję społeczną lub gospodarczą, a obecnie ulega degradacji. W obu podobszarach zidentyfikowano również budynki pełniące funkcje na rzecz lokalnej społeczności, które nie są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Ich zestawienie prezentuje poniższa tabela:

Tabela 4. Obiekty i obszary ulegające degradacji oraz budynki niedostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

Obszar	Miejscowość	Obiekty i obszary ulegające degradacji (mienie Gminy)	Obiekty i obszary ulegające degradacji (mienie prywatne)	Budynki niedostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami
Obszar I: Trzeszczany Pierwsze, Trzeszczany Drugie	Trzeszczany Pierwsze	- baza dawnego SKR i GS-SH - były plac buraczany	- zespół parkowo-pałacowy - cmentarz parafialny	-
	Trzeszczany Drugie	-	-	- świetlica wiejska
Obszar III: Zadębce, Zadębce-Kolonia	Zadębce	- budynek dawnej szkoły wraz z terenem przyległym	- dawny cmentarz prawosławny - „Góra Ślimakowa”	- budynek po byłej szkole podstawowej - remizo-świetlica

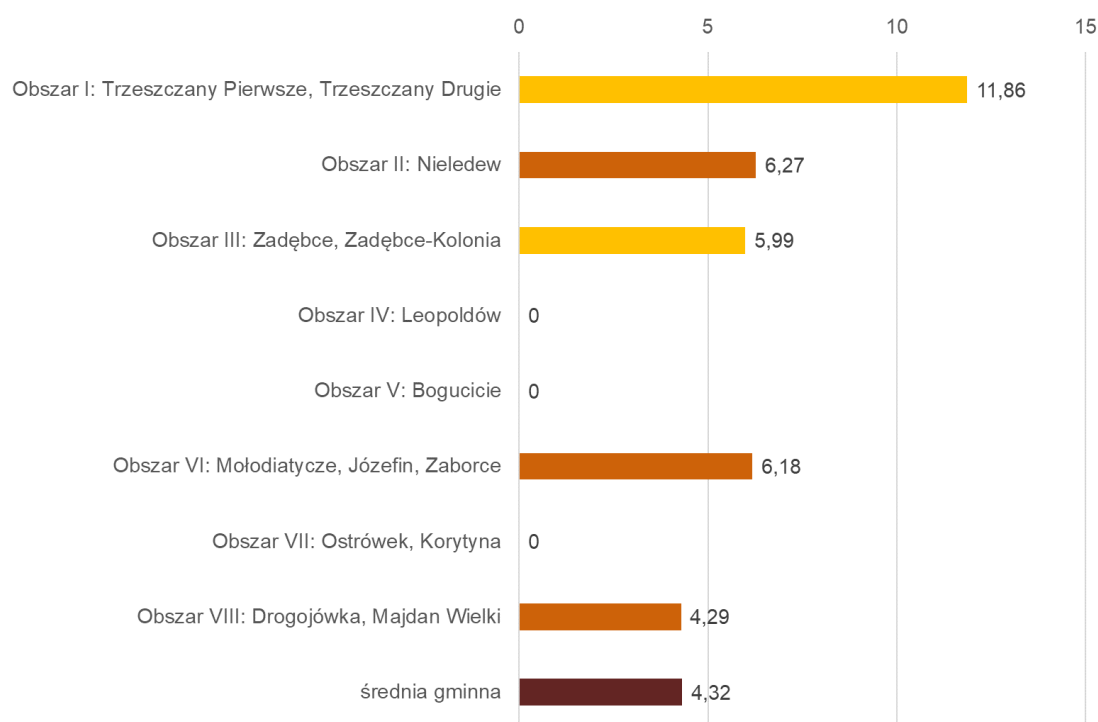
Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Urzędu Gminy Trzeszczany

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

Ustawa o rewitalizacji definiuje problemy sfery przestrzenno-funkcjonalnej jako w szczególności niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, brak dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowanie rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niski poziom obsługi komunikacyjnej, niedobór lub niska jakość terenów publicznych. Do zbadania problemów sfery przestrzenno-funkcjonalnej na terenie Gminy Trzeszczany w sposób ilościowy wykorzystano wskaźnik „Dostęp do usług i handlu w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)”. Dostęp do usług i handlu mierzony jest za pomocą wskaźnika, który obrazuje dostępność w poszczególnych jednostkach obiektów, które pełnią funkcję handlową i usługową, w tym także usług o charakterze publicznym i niekomercyjnym. W celach porównawczych liczba obiektów została przeliczona na 1000

mieszkańców. Oba podobszary obszaru rewitalizacji cechowały się wartościami wskaźnika przewyższającymi średnią gminną (w przypadku podobszaru I była to najwyższa wartość spośród wszystkich badanych jednostek), co oznacza, iż na tle Gminy, dostępność obiektów pełniących funkcję handlową lub usługową w obu podobszarach obszaru rewitalizacji jest duża.

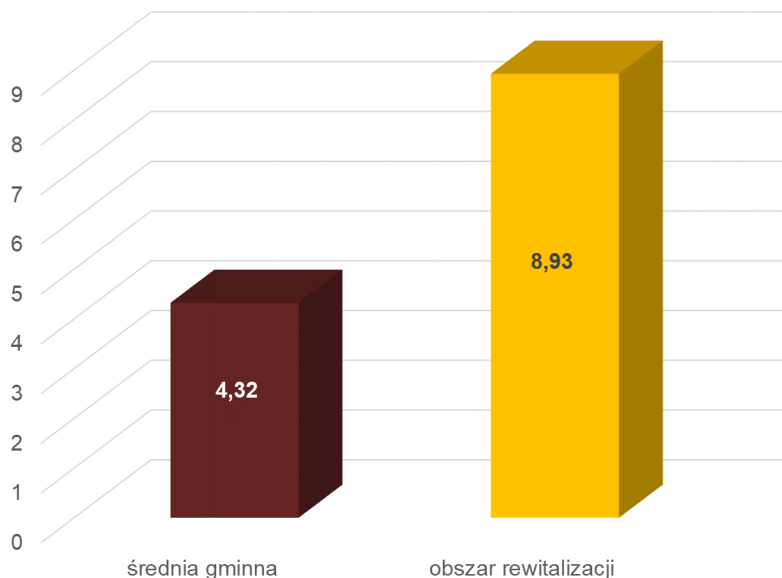
Wykres 39. Dostęp do usług i handlu w poszczególnych obszarach w Gminie Trzuszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Urzędu Gminy Trzuszczany

Wartość średniego wskaźnika dla obszaru rewitalizacji również jest wyższa niż średnia gminna.

Wykres 40. Porównanie wartości wskaźnika „Dostęp do usług i handlu w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Urzędu Gminy Trzeszczany

Wnioski z analizy wskaźnikowej dla obszaru rewitalizacji

- Obszar rewitalizacji jest miejscem koncentracji problemu związanego z bezrobociem. W każdym z podobszarów obszaru rewitalizacji odnotowano (w przeliczeniu na 1000 mieszkańców) większą od średniej gminnej liczbę osób bezrobotnych ogółem, bezrobotnych do 30 roku życia, bezrobotnych powyżej 50 roku życia i długotrwale bezrobotnych. W przypadku podobszaru III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, wartości trzech wskaźników były najwyższe spośród wszystkich badanych jednostek.
- Podobszar III. Zadębce, Zadębce-Kolonia cechował się najwyższą spośród wszystkich badanych jednostek wartością wskaźnika dotyczącego liczby osób objętych świadczeniami GOPS w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, co oznacza, iż w jego obrębie istnieje bardzo duże zapotrzebowanie na świadczenia GOPS.

- Oba podobszary obszaru rewitalizacji należały do jednostek o wyższej od średniej gminnej wartości wskaźnika dotyczącego ubóstwa, co wskazuje na duże zapotrzebowanie na świadczenia w tym zakresie.
- Podobszar III. Zadębce, Zadębce-Kolonia charakteryzował się najwyższą spośród wszystkich badanych jednostek wartością wskaźnika dotyczącego liczby osób pobierających świadczenia GOPS z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby (w przeliczeniu na 1000 mieszkańców), co oznacza, iż w jego obrębie koncentrują się potrzeby związane z włączeniem społecznym osób dotkniętych długotrwałą lub ciężką chorobą i ich rodzin oraz zapewnieniem im odpowiedniego poziomu życia.
- W obu podobszarach obszaru rewitalizacji odnotowano większą liczbę osób pobierających świadczenia GOPS z tytułu niepełnosprawności (w przeliczeniu na 1000 mieszkańców) od średniej gminnej, co oznacza, iż w obszarze rewitalizacji koncentrują się potrzeby związane z włączeniem społecznym osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin oraz zapewnieniem im odpowiedniego poziomu życia.
- W podobszarze III. Zadębce, Zadębce-Kolonia wyższa od średniej gminnej była wartość wskaźnika dotyczącego liczby osób pobierających świadczenia GOPS z tytułu alkoholizmu w poszczególnych obszarach w Gminie Trzuszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców), co wskazuje na koncentrowanie się w jego obrębie problemów związanych z chorobą alkoholową i koniecznością pobierania świadczeń z jej powodu.
- W obu podobszarach obszaru rewitalizacji zidentyfikowano występowanie problemu bezdomności.
- Podobszar I. Trzuszczany Pierwsze, Trzuszczany Drugie należał do obszarów, które cechowały się większą liczbą rodzin niepełnych w 2020 roku, w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, niż wynosiła średnia dla Gminy. Oznacza to, że w obrębie podobszaru występuje potrzeba wsparcia rodzin niepełnych.
- W obu podobszarach obszaru rewitalizacji wskaźnik dotyczący liczby przyznanych świadczeń z tytułu niskiego dochodu lub trudnych warunków mieszkaniowych przyjmował wartość powyżej średniej gminnej, co

- wskazuje na to, że członkowie lokalnej społeczności obu obszarów w większym stopniu borykają się z tym problemem.
- W podobszarze III. Zadębcze, Zadębcze-Kolonia wartość wskaźnika dotyczącego liczby osób pobierających świadczenia z tytułu potrzeby ochrony macierzyństwa była wyższa od średniej gminnej. Oznacza to, że w obrębie podobszaru występuje potrzeba wsparcia rodzin z dziećmi.
  - Oba podobszary obszaru rewitalizacji cechowały się wyższą od średniej gminnej wartością wskaźnika dotyczącego liczby przyznanych świadczeń z tytułu wsparcia osób starszych, co oznacza, że w ich obrębie istnieje wyższe, niż przeciętnie w Gminie, zapotrzebowanie na wsparcie dla osób starszych.
  - W obu podobszarach obszaru rewitalizacji odnotowano wyższą od średniej wartość wskaźnika dotyczącego liczby osób pobierających świadczenia GOPS z tytułu wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi, co oznacza, iż w ich obrębie istnieje duża potrzeba wsparcia tych osób.
  - Oba podobszary obszaru rewitalizacji cechowały się najwyższą wartością wskaźnika dotyczącego liczby przedsiębiorstw spośród wszystkich badanych jednostek, co oznacza, iż aktywność gospodarcza w ich obrębie jest wysoka. Jednocześnie, w obu podobszarach obszaru rewitalizacji odnotowano wyższe od średniej gminnej wartości wskaźnika dotyczącego liczby wyrejestrowanych podmiotów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, co świadczy o tym, iż w podobszarach obszaru rewitalizacji może istnieć problem z funkcjonowaniem przedsiębiorstw.
  - Oba podobszary obszaru rewitalizacji cechowały się niższą wartością wskaźnika dotyczącego liczby ton azbestu, który pozostał do unieszkodliwienia, niż wynosiła średnia gminna. Warto dodać, iż problem związany z pozostającym i niezutylizowanym azbestem należy do najpoważniejszych problemów związanych z ochroną środowiska na terenie całej Gminy, w tym także w obrębie obu podobszarów obszaru rewitalizacji.
  - W każdym z podobszarów obszaru rewitalizacji znajduje się budynek, obiekt lub miejsce, które pełniło funkcję społeczną lub gospodarczą, a obecnie ulega degradacji. W obu podobszarach zidentyfikowano również

budynki pełniące funkcje na rzecz lokalnej społeczności, który nie są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

- Oba podobszary obszaru rewitalizacji cechowały się wyższymi od średniej gminnej wartościami wskaźnika dotyczącego dostępności obiektów pełniących funkcję handlową i usługową, co oznacza, iż na tle Gminy, dostęp do usług i handlu w obu jednostkach jest duży.

2.2. Analiza zjawisk negatywnych – analiza jakościowa

Poza analizą wskaźnikową stanu obecnego poszczególnych podobszarów obszaru rewitalizacji, dokonano też badania zjawisk negatywnych, odczuwalnie wpływających na funkcjonowanie sfery społecznej i gospodarczej oraz przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej, za pomocą analizy jakościowej. W wyniku analizy wskazano następujące zjawiska:

SFERA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA

Postępowanie zjawiska starzenia się lokalnej społeczności

W obu podobszarach obszaru rewitalizacji, podobnie jak na terenie całej Gminy, postępuje zjawisko starzenia się lokalnej społeczności. Zjawisko starzenia się społeczeństw, jest jednym z najbardziej charakterystycznych trendów demograficznych cechującym zarówno kraje o najbardziej rozwiniętych gospodarkach, jak również grupę państw o niższym poziomie rozwoju, w których tryb życia społeczeństw, cechy struktury demograficznej i różnorodne zjawiska socjologiczne mają podobny przebieg. Do głównych przyczyn i czynników wpływających na wielkość zjawiska należą:

- wydłużenie przeciętnej długości życia ludzkiego,
- rozwój medycyny,
- spadek dzietności.

Na terenie obu podobszarów obszaru rewitalizacji liczba i udział osób starszych w liczbie ludności ogółem wzrastają, co niesie za sobą określone konsekwencje, takie jak wzrost zapotrzebowania na usługi zdrowotne,

socjalne i opiekuńcze, wzrost popytu na ofertę kulturalną i społeczną adresowaną do seniorów.

Niedostateczna integracja lokalnej społeczności

Oba podobszary obszaru rewitalizacji, podobnie jak pozostała część Gminy, dotknięte są zjawiskiem zmniejszania się integracji lokalnej społeczności i zanikania więzi sąsiedzkich. Wpływ na to mają między innymi zmiany cywilizacyjne: wykorzystanie mediów społecznościowych, korzystanie z nowoczesnych technologii, szeroka oferta spędzania wolnego czasu z wykorzystaniem multimedii, bardziej indywidualne podejście do zaspokajania potrzeb wyższych. Zjawiska te sprawiły, że na znaczeniu straciły codzienne spotkania w obrębie lokalnej społeczności, wspólne spędzanie czasu wolnego, angażowanie się w działania na rzecz wspólnych spraw, co osłabia więzi sąsiedzkie. Szczególnym problemem jest trudność zaangażowania młodych ludzi w życie lokalnej społeczności, gdyż w obecnych czasach dzieciom, młodzieży i młodym dorosłym łatwiej jest skontaktować się z rówieśnikami z całego świata poprzez wykorzystanie mediów społecznościowych, niż spotkać się bezpośrednio z mieszkańcami tej samej miejscowości. Brak interwencji w tym zakresie pogłębiał będzie dalszą dezintegrację mieszkańców i zanik sąsiedzkich relacji.

Bezrobocie

Analiza wskaźnikowa wykazała, iż w obu podobszarach obszaru rewitalizacji koncentruje się problem bezrobocia. W każdym z podobszarów obszaru rewitalizacji odnotowano (w przeliczeniu na 1000 mieszkańców) większą od średniej gminnej liczbę osób bezrobotnych ogółem, bezrobotnych do 30 roku życia, bezrobotnych powyżej 50 roku życia i długotrwale bezrobotnych. W przypadku podobszaru III. Zadębcze, Zadębcze-Kolonia, wartości trzech wskaźników były najwyższe spośród wszystkich badanych jednostek. Specyfika lokalnej gospodarki sprawia, iż szukanie pracy na

terenie Gminy, w tym także w obrębie obu podobszarów obszaru rewitalizacji jest utrudnione, co jest wynikiem takich czynników jak:

- niewystarczająca liczba miejsc pracy w sektorze usług rynkowych i zawodach pozarolniczych,
- dominacja tradycyjnych branż w gospodarce, brak miejsc pracy dla osób wysoko wykwalifikowanych,
- niedostateczna aktywność gospodarcza obszaru, przekładająca się na niedostateczną liczbę miejsc pracy.

Problem związany z bezrobociem sprawia, iż w obu podobszarach obszaru rewitalizacji diagnozuje się zjawisko odpływu ludzi młodych, wykształconych, poszukujących pracy w wysoko rozwiniętych sektorach gospodarki. W obu podobszarach obszaru rewitalizacji istnieje również duże ryzyko wystąpienia bezrobocia ukrytego.

Funkcjonowanie lokalnej gospodarki

Gospodarka obu podobszarów obszaru rewitalizacji jest gospodarką w przeważającej mierze oparta na branżach tradycyjnych i rolnictwie. Sektor usług rynkowych jest niedostatecznie rozwinięty. Bardzo mało podmiotów gospodarczych prowadzi działalność w branżach innowacyjnych, z miejscami pracy dla osób wysoko wykwalifikowanych. Rolnictwo obszaru wykazuje cechy typowe dla terenów wiejskich tej części regionu – rozdrobnienie gospodarstw, ich niska specjalizacja, duży udział produkcji na własne potrzeby. Niedostatecznie rozwinięty jest sektor usług rynkowych i działalności pozarolniczej.

SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

Utrata funkcji społecznych przez dawny budynek szkoły podstawowej

Wśród ulegających degradacji obiektów i obszarów, stanowiących własność Gminy Trzeszczany, znajduje się jeden obiekt pełniący w przeszłości funkcje społeczne – budynek dawnej szkoły wraz z terenem przyległym w podobszarze III. Zadębce, Zadębce-Kolonia. Na obszarach wiejskich, szkoły podstawowe, poza realizacją działań edukacyjnych, wykonują na rzecz lokalnej społeczności szereg inicjatyw, takich jak organizacja imprez okolicznościowych, integrowanie społeczności szkolnej, angażowanie rodziców i uczniów w różnorodne wydarzenia, w tym akcje charytatywne, itp. Działalność ta ma korzystny wpływ na lokalną społeczność i przyczynia się do zwiększenia jej aktywności oraz tworzenia więzi społecznych. Obecnie, obiekt w Zadębcach nie jest wykorzystywany na rzecz mieszkańców i w żaden sposób nie zrekompensowano utraty pełnionych przez niego funkcji istotnych funkcji w lokalnej społeczności.

SFERA ŚRODOWISKOWA

Na terenie całej Gminy, w tym także w każdym z podobszarów obszaru rewitalizacji, występuje problem z emisją zanieczyszczeń przez tzw. źródła niskiej emisji (np. przydomowe paleniska, kotłownie, piece). Część budynków cechuje się niską wydajnością energetyczną (nieocieplone ściany i stropy, nieszczelna stolarka okienna i drzwiowa) oraz nieefektywnymi systemami ogrzewania, co w połączeniu z niewystarczającą świadomością ekologiczną co do konieczności używania właściwego surowca opałowego i niebezpieczeństw płynących ze spalania w przydomowych piecach i kotłowniach przedmiotów wykonanych z tworzyw nieprzeznaczonych do palenia, takich jak plastik, guma, tekstylia, pogarsza jakość powietrza w okresie grzewczym.

WYNIKI ANALIZY JAKOŚCIOWEJ DOKONANEJ PRZEZ ANKIETOWANYCH

W celu pogłębienia jakościowej analizy stanu obecnego podobszarów obszaru rewitalizacji, przeprowadzono badanie ankietowe. Udział w badaniu mogli wziąć wszyscy zainteresowani, nie tylko osoby bezpośrednio związane z obszarem rewitalizacji (mieszkańcy poszczególnych podobszarów), lecz także inne grupy interesariuszy (mieszkańcy pozostałej części Gminy, przedsiębiorcy, itp.), którzy w jakiś sposób z niego korzystają (np. pracują w obrębie podobszarów, korzystają z ofert placówek edukacyjnych, kulturalnych, itp.) i są w stanie ocenić jego rozwój i funkcjonowanie. Ankietowani w ramach pytania otwartego mogli indywidualnie wskazać najpoważniejsze według nich problemy związane z jakością życia/prowadzeniem działalności/korzystaniem z obiektów użyteczności publicznej na terenie podobszarów obszaru rewitalizacji oraz mocne strony w tym zakresie. Najczęściej powtarzającymi się wśród odpowiedzi respondentów problemami były:

- Brak inicjatyw promujących historię Gminy i miejscowości,
- Brak miejsc pracy,
- Niedostateczny poziom rozwoju usług medycznych,
- Niedostatki rozwoju infrastruktury sportowo-rekreacyjnej,
- Niedostatki oferty kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej.

Analogicznie, ankietowani mogli indywidualnie wskazać mocne strony podobszarów, które według nich stanowią ich atut. W ramach tego pytania najczęściej wskazywano:

- Dostępność i stan obiektów użyteczności publicznej,
- Działalność organizacji pozarządowych,
- Stan środowiska, walory przyrodnicze.

Oceny ankietowanych odzwierciedlają fakt, iż podobszary obszaru rewitalizacji są miejscami cechującymi się dużą dostępnością obiektów użyteczności publicznej, których stan został oceniony jako dobry. Za atut obszaru uznano także działalność organizacji pozarządowych. Dobrze oceniono również stan środowiska oraz walory przyrodnicze podobszarów.

Natomiast według osób biorących udział w badaniu, najpoważniejszymi problemami są brak miejsc pracy, niedostateczna promocja historii podobszarów i całej Gminy, niedostatki w poziomie rozwoju usług medycznych, dostępności infrastruktury sportowo-rekreacyjnej oraz w istniejącej ofercie kulturalnej i sportowo-rekreacyjnej.

Osoby biorące udział w badaniu mogły również wskazać, które kierunki działań powinny zostać uznane za priorytetowe, co zaprezentowano w poniższej tabeli. Każdy respondent mógł zaznaczyć więcej, niż jedną odpowiedź, więc wartość procentowa dla każdej pozycji odnosi się do łącznej liczby wskazań, która wynosiła 175.

Tabela 5. Wynik badania ankietowego - priorytetowe kierunki działań

Rozwój oferty kulturalnej, społecznej, sportowo-rekreacyjnej dla wszystkich mieszkańców obszaru rewitalizacji	4,6%
Rozwój oferty kulturalnej dla dzieci i młodzieży	6,2%
Rozwój oferty sportowo-rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży	6,9%
Rozwój oferty kulturalnej dla seniorów	4,6%
Rozwój oferty sportowo-rekreacyjnej dla seniorów	1,1%
Podjęcie działań na rzecz wsparcia osób starszych w codziennym życiu	1,7%
Wspieranie działalności organizacji pozarządowych	4,0%
Zwiększenie stopnia integracji lokalnej społeczności	3,4%
Kultywowanie tradycji, zachowanie pamięci o lokalnej historii	1,7%
Poprawa jakości i dostępności usług z zakresu ochrony zdrowia	9,1%
Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców	3,4%
Wspieranie walki z bezrobociem i rozwoju lokalnego rynku pracy	7,3%
Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości	4,0%
Poprawa stanu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej	4,0%
Poprawa stanu infrastruktury kultury	5,7%
Poprawa dostępności bazy lokalowej dla organizacji pozarządowych	0,6%
Zwiększenie estetyki przestrzeni publicznej	4,0%
Zagospodarowanie zieleni publicznej	6,3%
Poprawa stanu budynków użyteczności publicznej	7,4%
Zagospodarowanie obiektów pełniących w przeszłości funkcje społeczne, obecnie ulegających degradacji	8,6%
Zwiększenie dostępności budynków użyteczności publicznej dla osób z niepełnosprawnościami	5,1%

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie przeprowadzonej ankietyzacji

Najwięcej wskazań w tej części badania ankietowego otrzymały:

- Poprawa jakości i dostępności usług z zakresu ochrony zdrowia (9,1%),
- Zagospodarowanie obiektów pełniących w przeszłości funkcje społeczne, obecnie ulegających degradacji (8,6%),
- Wspieranie walki z bezrobociem i rozwoju lokalnego rynku pracy (7,3%).

2.3. Analiza zjawisk negatywnych – podsumowanie

W toku analizy wskaźnikowej i jakościowej zidentyfikowano następujące problemy, występujące w poszczególnych podobszarach obszaru rewitalizacji:

Tabela 6. Podsumowanie analizy zjawisk negatywnych

SFERA SPOŁECZNO-GOSPODARCZA	SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA, TECHNICZNA I ŚRODOWISKOWA
<ul style="list-style-type: none"> • postępowanie zjawiska starzenia się lokalnej społeczności w obu podobszarach obszaru rewitalizacji, • duży udział w liczbie mieszkańców osób bezrobotnych ogółem, bezrobotnych do 30 roku życia, bezrobotnych powyżej 50 roku życia i długotrwale bezrobotnych w obu podobszarach obszaru rewitalizacji, • koncentracja problemów związanych z bezpieczeństwem w obu podobszarach obszaru rewitalizacji, 	<ul style="list-style-type: none"> • azbest pozostały do unieszkodliwienia w obu podobszarach obszaru rewitalizacji; • problem niskiej emisji w obu podobszarach obszaru rewitalizacji, • istnienie w obu podobszarach obszaru rewitalizacji obiektów obecnie ulegających degradacji, w przeszłości pełniących ważne funkcje społeczne lub gospodarcze oraz obiektów niedostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, • utrata funkcji społecznych przez dawny budynek szkoły podstawowej w podobszarze III. Zadębcze, Zadębcze-Kolonia,

<ul style="list-style-type: none"> • duże zapotrzebowanie świadczenia GOPS i duża liczba osób z nich korzystających w podobszarze III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, • duża liczba osób pobierających świadczenia GOPS z tytułu ubóstwa w obu podobszarach obszaru rewitalizacji, • duża liczba osób pobierających świadczenia GOPS z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w podobszarze III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, ryzyko wykluczenia społecznego i niedostatecznego poziomu życia tych osób i ich rodzin, • duża liczba osób pobierających świadczenia GOPS z tytułu niepełnosprawności w obu podobszarach obszaru rewitalizacji, ryzyko wykluczenia społecznego i niedostatecznego poziomu życia tych osób i ich rodzin, • duża liczba osób pobierających świadczenia GOPS z tytułu alkoholizmu w obu podobszarach obszaru rewitalizacji, • zidentyfikowane zjawisko bezdomności w obu podobszarach obszaru rewitalizacji; • duża liczba rodzin niepełnych w podobszarze I. Trzeszczany 	
---	--

<p>Pierwsze, Trzeszczany Drugie,</p> <ul style="list-style-type: none"> • duża liczba świadczeń z tytułu niskiego dochodu lub trudnych warunków mieszkaniowych w obu podobszarach obszaru rewitalizacji, • duża liczba przyznanych świadczeń z tytułu potrzeby ochrony macierzyństwa w podobszarze III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, • duża liczba świadczeń z tytułu wsparcia osób starszych w obu podobszarach obszaru rewitalizacji, • duża liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w obu podobszarach obszaru rewitalizacji, problem z funkcjonowaniem przedsiębiorstw w ich obrębie, • niedostateczna integracja lokalnej społeczności w obu podobszarach obszaru rewitalizacji. 	
---	--

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o.

2.4. Analiza lokalnych potencjałów

Przeprowadzona diagnoza wykazała, iż oba podobszary obszaru rewitalizacji posiadają mocne strony i potencjały rozwojowe, które powinny zostać wykorzystane w procesie rewitalizacji, do rozwiązania lub zminimalizowania skali zidentyfikowanych problemów. Do głównych z nich należą:

- Miejsca historyczne i obiekty zabytkowe – w obu podobszarach znajdują się miejsca o charakterze historycznym lub zabytkowym. W podobszarze

I. Trzeszczany Pierwsze, Trzeszczany Drugie znajdują się między innymi wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków kościół parafialny, cmentarz, zespół pałacowo-parkowy. W podobszarze III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, usytuowane są pozostałości parku dworskiego oraz nieczynny cmentarz prawosławny. Obiekty zabytkowe mogą zostać wykorzystane zarówno na rzecz lokalnej społeczności (np. poprzez organizację przedsięwzięć na rzecz poznania lokalnej historii, spacerów i spotkań sąsiedzkich), jak również w celach rozwoju turystyki, poprzez udostępnienie zwiedzającym miejsc oraz obiektów o walorach historycznych i zabytkowych i zachęcenie dzięki temu do odwiedzenia podobszarów.

- Historia i tradycje lokalne – w składzie obu podobszarów obszaru rewitalizacji wchodzi miejscowości, które cechują się długą historią oraz związanymi z nią lokalnymi tradycjami, w tym także obchodami lokalnych rocznic, dbaniem o miejsca pamięci, itp. Pierwsze wzmianki w dokumentach, dotyczących miejscowości Trzeszczany oraz Zadębce pochodzą z XV wieku. Przez stulecia istnienia tych miejscowości miały w nich miejsce ważne wydarzenia historyczne oraz procesy społeczne i gospodarcze, które wpłynęły na to, jak obie miejscowości funkcjonują dziś w każdej ze sfer. Kulturowanie lokalnych tradycji i historii należy do czynników integrujących lokalną społeczność oraz stanowi element miejscowej tożsamości.
- Działalność gminnych instytucji kultury, pozarządowych organizacji sfery społecznej – w obu podobszarach obszaru rewitalizacji działają organizacje pozarządowe, instytucje gminne, które prowadzą działalność na rzecz rozwoju oferty kulturalnej, społecznej, sportowo-rekreacyjnej, itp. W podobszarze III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, działalność prowadzą jednostka OSP oraz KGW. Podobszar I. Trzeszczany Pierwsze, Trzeszczany Drugie stanowi centrum administracyjne, gospodarcze, społeczne, kulturalne, edukacyjne, pełniące funkcje pozamieszaniowe na skalę całej Gminy. W jego obrębie położone są między innymi Urząd Gminy, szkoła podstawowa, Gminny Ośrodek Kultury, biblioteka publiczna, siedziba OSP, siedziba parafii rzymskokatolickiej. Aktywność

gminnych instytucji oraz organizacji pozarządowych w obu podobszarach wpływa korzystnie na lokalną społeczność i zachęca do czynnego zaangażowania się mieszkańców w działalność na jej rzecz.

- Obiekty, które są lub mogą być wykorzystane na cele społeczne – w obszarze rewitalizacji znajdują się zarówno obiekty obecnie wykorzystywane na rzecz lokalnej społeczności (np. siedziby Urzędu Gminy, Gminnego Ośrodka Kultury, jednostek OSP), jak również budynki i miejsca, które pełniły takie funkcje w przeszłości i powinny w dalszym ciągu służyć lokalnej społeczności (budynek byłej szkoły w Zadębcach). Obiekty te, odpowiednio zagospodarowane i wykorzystane, stanowią potencjał do rozwoju oferty na rzecz mieszkańców podobszarów obszaru rewitalizacji i rozwiązania zidentyfikowanych problemów społecznych.
- Korzystnie położenie i walory przyrodniczo-krajobrazowe – dla każdego z podobszarów obszaru rewitalizacji, podobnie jak dla całego obszaru Gminy Trzeszczany, można wskazać korzystne cechy położenia. Podobszary obszaru rewitalizacji oraz cała Gmina położone są w stosunkowo niedalekiej odległości od Hrubieszowa i są dobrze z nim skomunikowane. Przez podobszar I. Trzeszczany Pierwsze, Trzeszczany Drugie przebiega droga powiatowa nr 3230L, która należy do dróg o największym znaczeniu w obrębie Gminy. Stanowi ona alternatywny szlak komunikacyjny dla przebiegającej w niedalekiej odległości drogi wojewódzkiej nr 847 Zamość-Hrubieszów. Obszar III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, przecina droga powiatowa nr 3403L Teratyn - Nieledeu, umożliwiającą bezpośredni dojazd do drogi wojewódzkiej Chełm-Dołhobyczów. Do atutów podobszarów obszaru rewitalizacji oraz całej Gminy należą walory przyrodnicze i krajobrazowe. Gmina Trzeszczany położona jest w obrębie dwóch mezoregionów: Działów Grabowieckich i Grzędy Horodelskiej. Oba mezoregiony cechują się występowaniem wzniesień urozmaicających krajobraz i tworzących specyficzne ekosystemy. Działy Grabowieckie charakteryzują się głębokimi dolinami, rozdzielonymi wąskimi, wysoko wznoszącymi się grzędami, natomiast Grzęda horodelska stanowi pas płaskich wzniesień na obszarze Wyżyny Wołyńskiej. Atrakcyjność przyrodniczo-krajobrazowa

terenu Gminy i podobszarów obszaru rewitalizacji może stanowić podstawę do rozwoju działalności turystycznej, a także do rozwoju różnych form rekreacji i czynnego odpoczynku w oparciu o tereny zielone dla mieszkańców.

- Potencjał rozwoju sfery społecznej – mieszkańcy odczuwają potrzebę rozwoju sfery społecznej na terenie Gminy, w tym w podobszarach obszaru rewitalizacji, co wynika między innymi z wyników badań ankietowych przeprowadzonych w trakcie opracowania zarówno Strategii Rozwoju Gminy Trzeszczany na lata 2022-2028. Postulowane w nich były między innymi takie przedsięwzięcia jak aktywizacja społeczności, zajęcia dodatkowe dla dorosłych i młodzieży, wydarzenia sportowe.
- Potencjał rozwoju sfery gospodarczej - położenie podobszarów obszaru rewitalizacji, ich cechy oraz pełnione przez nie funkcje tworzą warunki do rozwoju lokalnej gospodarki. Pełniejsze wykorzystanie posiadanych walorów i zasobów w procesie rozwoju społeczno-gospodarczego umożliwi zwiększenie aktywności gospodarczej obszaru i tworzenie nowych miejsc pracy w jego obrębie.

3. POWĄŻANIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI GMINY

Zgodnie z Ustawą o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 485, z 2023 r. poz. 28, 1688), gminny program rewitalizacji powinien zawierać w szczególności powiązania z dokumentami strategicznymi gminy, zwłaszcza ze strategią rozwoju gminy, strategią rozwoju ponadlokalnego oraz strategią rozwiązywania problemów społecznych.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Trzeszczany na lata 2024-2030 pozostaje w zgodności z innymi dokumentami dotyczącymi rozwoju tego terenu, aby nie prowadzić działań sprzecznych z ogólnymi kierunkami rozwoju. Wzajemna komplementarność Gminnego Programu Rewitalizacji

z innymi dokumentami strategicznymi podniesie efektywność podejmowanych działań oraz prawdopodobieństwo realizacji. Opracowane działania rewitalizacyjne będą spójne z najważniejszymi dokumentami strategicznymi odnoszącymi się do obszaru Gminy Trzeszczany.

Istotne jest obranie takich celów Gminnego Programu Rewitalizacji, by nie tylko nie wykluczały one działań, jakie mają być podjęte w ramach innych dokumentów strategicznych, lecz by były wobec nich komplementarne i by wzajemnie wzmacniały swoje efekty.

Wymienione poniżej dokumenty były brane pod uwagę przy opracowaniu przedmiotowego Programu, jest on w pełni z nimi zgodny i wpisuje się w postulowane w nich kierunki prowadzenia polityki prorozwojowej, co zostanie udowodnione w niniejszym rozdziale. Planowane działania rewitalizacyjne powinny być spójne z założeniami głównych dokumentów planistycznych i strategicznych obowiązujących w Gminie.

Badanie zgodności Gminnego Programu Rewitalizacji z innymi dokumentami strategicznymi obowiązującymi na obszarze Gminy polega na porównaniu ich celów. Zobrazowane zostało to w postaci zestawienia ich celów w formie tabelarycznej, dzięki czemu łatwo można odnaleźć wzajemne powiązania.

3.1. Strategia Rozwoju Gminy Trzeszczany na lata 2022-2028

Strategia jest podstawowym instrumentem długofalowego zarządzania Gminą. Pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości w poczynaniach władz Gminy, niezależnie od zmieniających się uwarunkowań politycznych. Strategia umożliwi również efektywne gospodarowanie własnymi zasobami Gminy, takimi jak: środowisko przyrodnicze, zasoby ludzkie, infrastruktura czy też środki finansowe. Wszystkie działania na rzecz miejscowej społeczności podejmowane na danym obszarze muszą wynikać z przyjętego, wieloletniego planu strategicznego, wykazywać zgodność z celami polityki rozwoju na poziomie regionalnym i krajowym oraz stanowić spójny zbiór uzupełniających się zadań i projektów, co nie tylko pozwala na skuteczne zarządzanie

jednostką samorządu terytorialnego i podniesienie jakości życia mieszkańców, lecz także znacznie ułatwia ubieganie się o dofinansowanie ze źródeł zewnętrznych.

Polityka rozwoju poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego prowadzona jest w oparciu o długofalowe, kompleksowe dokumenty planistyczno-strategiczne. Opracowywane są one na szczeblu lokalnym, powiatowym i regionalnym. Strategia jest formalnym dokumentem, którego celem jest wskazanie wizji oraz strategicznych kierunków rozwoju Gminy w latach 2022-2028. Strategia rozwoju określa kierunki prowadzenia polityki prorozwojowej w danej jednostce, jej cele i pożądane efekty. Pozwala na uporządkowanie i rozłożenie w czasie planowanych działań oraz opisuje, jak będzie się rozwijał dany obszar, co będzie wykorzystane jako atut, czego negatywny wpływ musi być neutralizowany. Zawiera zapis wizji - pożądanego obrazu danej jednostki oraz misji, której wypełnienie gwarantuje uzyskanie założonych efektów.

Strategia Rozwoju Gminy Trzuszczany na lata 2022-2028 jest kluczową deklaracją samorządu, w której definiuje on misję i wizję rozwoju Gminy:

Misja:

Przyjęcie zasad zrównoważonego rozwoju w polityce strategicznej, optymalne wykorzystanie posiadanych zasobów i potencjału, podniesienie atrakcyjności Gminy dla mieszkańców, przedsiębiorców i turystów.

Wizja:

Gmina Trzuszczany atrakcyjnym miejscem do życia i prowadzenia działalności, rozwijającym się w sposób zrównoważony, z pełnym wykorzystaniem posiadanych zasobów i walorów.

W Strategii zostały wyznaczone następujące cele strategiczne i cele operacyjne, dążące do rozwoju Gminy Trzuszczany, które są spójne z Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Trzuszczany na lata 2024-2030:

Tabela 7. Cele strategiczne i cele operacyjne zawarte w Strategii Rozwoju Gminy Trzuszczany na lata 2022-2028 wpisujące się w cele Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzuszczany na lata 2024-2030

Cele przyjęte w Gminnym Programie Rewitalizacji	Powiązane z nimi cele określone w Strategii Rozwoju Gminy Trzuszczany na lata 2022-2028	
	Cele strategiczne	Cele operacyjne
<p>Cel strategiczny I Infrastruktura rozwinięta zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami obu podobszarów obszaru rewitalizacji</p> <p>Cel operacyjny I.1. Rozwój infrastruktury obu podobszarów obszaru rewitalizacji zgodnie ze zidentyfikowanymi potrzebami</p>	I. Funkcjonalne zagospodarowanie przestrzeni i ochrona środowiska naturalnego	<p>I.1. Ochrona środowiska naturalnego Gminy i jej walorów przyrodniczo-krajobrazowych</p> <p>I.3. Zwiększenie funkcjonalności przestrzeni publicznej i poprawa jej estetyki</p>
<p>Cel strategiczny II Aktywna i zintegrowana społeczność oraz gospodarka rozwijająca się w oparciu o walory i potencjał obu podobszarów obszaru rewitalizacji</p> <p>Cel operacyjny II.1. Integracja i zwiększenie udziału mieszkańców obu podobszarów obszaru rewitalizacji w życiu lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, edukacyjnej, rekreacyjnej i społecznej</p>	III. Wzmacnianie kapitału społecznego Gminy	<p>III.1. Wspieranie walki z bezrobociem</p> <p>III.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu</p> <p>III.3. Poprawa jakości i dostępności oferty edukacyjnej, kulturalnej, społecznej</p>

<p>Cel operacyjny II.2.</p> <p>Włączenie społeczne grup zagrożonych wykluczeniem w obu podobszarach obszaru rewitalizacji</p>		
<p>Cel operacyjny II.3.</p> <p>Wspieranie aktywnej walki z bezrobociem oraz rozwoju przedsiębiorczości w obu podobszarach obszaru rewitalizacji</p>		

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie Strategii Rozwoju Gminy Trzeszczany na lata 2022-2028

Cele strategiczne Strategii pokrywają się z celami GPR, których akcent pada przede wszystkim na kwestie społeczno-gospodarcze oraz przestrzenno-funkcjonalno-środowiskowe. Z kolei, jeśli chodzi o cele operacyjne wyznaczone w Strategii to w przeważającym stopniu są one tożsame z celami i działaniami przyjętymi w GPR – jako odpowiedź na zdiagnozowane potrzeby podobszarów rewitalizacji. Cele operacyjne przedstawione powyżej wprost odwołują się do konieczności prowadzenia procesu rewitalizacji, którego wyrazem jest niniejszy program rewitalizacji. W związku z powyższym można uznać, że oba dokumenty są spójne i komplementarne, a ich realizacja przyczyni się do wzmocnienia efektów prowadzonych działań w ramach obu polityk.

3.2. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzeszczany na lata 2022–2032

Strategia ma kluczowe znaczenie w planowaniu działań dotyczących pomocy społecznej. Jest dokumentem przedstawiającym w określonym czasie, koncepcję działań zmierzających do racjonalizacji lokalnej polityki społecznej, szczególnie w aspekcie rozpoznawania zagrożeń społecznych, ich profilaktyki i minimalizowania negatywnych skutków występujących

problemów społecznych. Strategia jest dokumentem planistycznym, który zawiera w sobie cele główne i szczegółowe oraz sposoby osiągnięcia celów. Wskazuje również zasoby instytucjonalne potrzebne do zrealizowania tych celów.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzeszczany na lata 2022-2032 stanowi dokument ujmujący wieloletnie cele i uwarunkowania rozwoju jednostki terytorialnej z uwzględnieniem zewnętrznych i wewnętrznych czynników o charakterze gospodarczym, społecznym i terytorialnym w ujęciu długoterminowym. Strategia ta jest dokumentem planistycznym, który przede wszystkim diagnozuje sytuację społeczno-gospodarczą Gminy, jej słabe i mocne strony oraz priorytetowe kierunki rozwoju. Strategia ta została opracowana jako narzędzie dla władz lokalnych oraz podmiotów spełniających istotną rolę z punktu widzenia rozwoju Gminy, dzięki któremu będą one mogły racjonalnie organizować swoje działania w kilkuletnim horyzoncie czasowym.

Misja Gminy Trzeszczany, która opisana jest w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (SRPS) Gminy Trzeszczany na lata 2022-2032: Misją samorządu Gminy Trzeszczany w realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2022-2032 jest wzmocnienie rodzin, podniesienie jakości życia mieszkańców, stwarzanie im warunków do rozwoju, integrowanie społeczności lokalnej oraz przeciwdziałanie różnym formom wykluczenia społecznego.

Wypełnienie tak sformułowanej misji wymaga wdrożenia wyznaczonych celów strategicznych i operacyjnych oraz kierunków działań. Wypełnienie przyjętej misji jest uwarunkowane realizacją przedstawionych w SRPS celów strategicznych i celów operacyjnych, które są spójne z Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Trzeszczany na lata 2024-2030.

Tabela 8. Cele strategiczne i cele operacyjne zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzuszczany na lata 2022–2032 wpisujące się w cele Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzuszczany na lata 2024-2030

Cele przyjęte w Gminnym Programie Rewitalizacji	Powiązane z nimi cele określone w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzuszczany na lata 2022–2032	
	Cele strategiczne	Cele operacyjne
<p>Cel strategiczny II Aktywna i zintegrowana społeczność oraz gospodarka rozwijająca się w oparciu o walory i potencjał obu podobszarów obszaru rewitalizacji</p> <p>Cel operacyjny II.1. Integracja i zwiększenie udziału mieszkańców obu podobszarów obszaru rewitalizacji w życiu lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, edukacyjnej, rekreacyjnej i społecznej</p> <p>Cel operacyjny II.2. Włączenie społeczne grup zagrożonych wykluczeniem w obu podobszarach obszaru rewitalizacji</p>	<p>I. Zapewnienie bezpieczeństwa socjalnego oraz tworzenie mieszkańcom gminy warunków do rozwoju.</p>	<p>1. Wspieranie osób znajdujących się w trudnej sytuacji bytowej i wymagających aktywizacji, w tym pozostających bez pracy.</p>
	<p>II. Wspieranie rodzin oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży warunków do rozwoju.</p>	<p>1. Pomoc rodzinom w wypełnianiu ich funkcji.</p>
	<p>III. Utrzymanie seniorów i osób niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania.</p>	<p>1. Zapewnienie osobom starszym odpowiedniej opieki oraz zwiększenie ich udziału w życiu społeczności lokalnej.</p> <p>2. Ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz stwarzanie warunków do społecznej i zawodowej aktywności osób nią dotkniętych.</p>
	<p>IV. Poprawa skuteczności wsparcia w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy</p>	<p>1. Udzielanie pomocy dotkniętym problemami uzależnień i przemocy w rodzinie.</p> <p>2. Prowadzenie działalności</p>

<p>Cel operacyjny II.3. Wspieranie aktywnej walki z bezrobociem oraz rozwoju przedsiębiorczości w obu podobszarach obszaru rewitalizacji</p>	<p>w rodzinie, promocja zdrowego stylu życia.</p>	<p>profilaktycznej w zakresie uzależnień i przemocy w rodzinie oraz promocji zdrowia.</p>
---	---	---

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzuszczany na lata 2022–2032

W związku z nagromadzeniem na obszarze rewitalizacji problemów społecznych, powiązania GPR z opisaną wyżej Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzuszczany na lata 2022–2032, przejawiają się we wspólnych celach, które w sposób integralny harmonizują się.

Kluczowym czynnikiem planowanych działań rewitalizacyjnych jest aktywne uczestnictwo i zaangażowanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzuszczanach, który jest także jednym z ważnych interesariuszy Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzuszczany na lata 2024-2030.

4. WIZJA STANU OBSZARU PO PRZEPROWADZENIU REWITALIZACJI

Wizja stanu obu podobszarów po przeprowadzeniu rewitalizacji pozwala na określenie, jaki jest planowany całościowy efekt wdrożenia przyjętego Programu i jak docelowo mają wyglądać objęte nim podobszary obszaru rewitalizacji. W przypadku Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzuszczany na lata 2024-2030, wizja stanu podobszarów po przeprowadzeniu rewitalizacji została określona następująco:

Podobszary obszaru rewitalizacji miejscami zapewniającymi dogodne warunki do rozwoju sfery społecznej i gospodarczej, wyposażone w niezbędną infrastrukturę.

Wizja podkreśla, iż działania rewitalizacyjne będą miały na celu wspieranie korzystnych procesów gospodarczych i społecznych w obrębie obu podobszarów, w wyniku czego staną się one miejscem rozwoju społeczno-gospodarczego. Bazę materialną dla zjawisk sfery gospodarczej i społecznej stanowić będzie odpowiednio rozwinięta infrastruktura. Oba podobszary obszaru rewitalizacji posiadają potencjały rozwojowe, które mogą zostać wykorzystane do rozwiązania zidentyfikowanych problemów społecznych. Po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji oba podobszary zapewnią będą wysoką jakość życia mieszkańcom.

5. CELE REWITALIZACJI ORAZ ODPOWIADAJĄCE IM KIERUNKI DZIAŁAŃ

Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji, rewitalizacja jest to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji. Istotą procesu rewitalizacji jest podjęcie komplementarnej interwencji w sferze społecznej, gospodarczej, techniczno-przestrzennej obszarów wybranych do rewitalizacji oraz realizacja przedsięwzięć, które umożliwią rozwiązanie zidentyfikowanych problemów, z powodu których obszary objęte programem zostały uznane za zdegradowane.

W toku diagnozy stanu obecnego podobszarów obszaru rewitalizacji zdiagnozowano zjawiska problemowe w sferze społecznej, gospodarczej, techniczno-przestrzennej, z uwagi na które podobszary zostały uznane za zdegradowane oraz określono wynikające z nich główne potrzeby lokalnych

społeczności podobszarów obszaru rewitalizacji. Ich zestawienie prezentuje się następująco:

Tabela 9. Potrzeby lokalnych społeczności podobszarów obszaru rewitalizacji w kontekście zidentyfikowanych problemów

PROBLEMY PODOBSZARÓW OBSZARU REWITALIZACJI	WYNIKAJĄCE Z NICH POTRZEBY
<ul style="list-style-type: none"> • postępowanie zjawiska starzenia się lokalnej społeczności w obu podobszarach obszaru rewitalizacji, • duża liczba świadczeń z tytułu wsparcia osób starszych w obu podobszarach obszaru rewitalizacji, 	<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie integracji i aktywizacji społecznej seniorów poprzez rozwój oferty kulturalnej, społecznej, edukacyjnej, rekreacyjnej na ich rzecz,
<ul style="list-style-type: none"> • duży udział w liczbie mieszkańców osób bezrobotnych ogółem, bezrobotnych do 30 roku życia, bezrobotnych powyżej 50 roku życia i długotrwale bezrobotnych w obu podobszarach obszaru rewitalizacji, 	<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie aktywizacji zawodowej oraz społecznej osób bezrobotnych ogółem, bezrobotnych do 30 roku życia, bezrobotnych powyżej 50 roku życia i długotrwale bezrobotnych w obu podobszarach obszaru rewitalizacji,
<ul style="list-style-type: none"> • koncentracja problemów związanych z bezpieczeństwem w obu podobszarach obszaru rewitalizacji, 	<ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców oraz promocja działań profilaktycznych,
<ul style="list-style-type: none"> • duże zapotrzebowanie świadczenia GOPS i duża liczba osób z nich korzystających w podobszarze III. Zadębcze, Zadębcze-Kolonia, • duża liczba osób pobierających świadczenia GOPS z tytułu ubóstwa w obu podobszarach obszaru rewitalizacji, • zidentyfikowane zjawisko 	<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie osób w trudnej sytuacji życiowej oraz ich integracji społecznej w obu podobszarach obszaru rewitalizacji,

<p>bezdomności w obu podobszarach obszaru rewitalizacji,</p> <ul style="list-style-type: none"> • duża liczba świadczeń z tytułu niskiego dochodu lub trudnych warunków mieszkaniowych w obu podobszarach obszaru rewitalizacji, 	
<ul style="list-style-type: none"> • duża liczba osób pobierających świadczenia GOPS z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w podobszarze III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, ryzyko wykluczenia społecznego i niedostatecznego poziomu życia tych osób i ich rodzin; 	<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie osób długotrwale i przewlekle chorych i ich rodzin oraz ich integracja społeczna w podobszarze III. Zadębce, Zadębce-Kolonia,
<ul style="list-style-type: none"> • duża liczba osób pobierających świadczenia GOPS z tytułu niepełnosprawności w obu podobszarach obszaru rewitalizacji, ryzyko wykluczenia społecznego i niedostatecznego poziomu życia tych osób i ich rodzin, 	<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin oraz ich integracja społeczna w obu podobszarach obszaru rewitalizacji,
<ul style="list-style-type: none"> • duża liczba osób pobierających świadczenia GOPS z tytułu alkoholizmu w obu podobszarach obszaru rewitalizacji, 	<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie osób dotkniętych alkoholizmem oraz ich integracja społeczna w obu podobszarach obszaru rewitalizacji,
<ul style="list-style-type: none"> • duża liczba rodzin niepełnych w podobszarze I. Trzeszczany Pierwsze, Trzeszczany Drugie, • duża liczba przyznanych świadczeń z tytułu potrzeby ochrony macierzyństwa w podobszarze III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, 	<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie rodzin z dziećmi, w tym rodzin niepełnych i rodzin w trudnej sytuacji w obu podobszarach obszaru rewitalizacji,
<ul style="list-style-type: none"> • duża liczba wyrejestrowanych 	<ul style="list-style-type: none"> • wspieranie rozwoju

podmiotów gospodarczych w obu podobszarach obszaru rewitalizacji, problem z funkcjonowaniem przedsiębiorstw w ich obrębie,	przedsiębiorczości w obu podobszarach obszaru rewitalizacji,
<ul style="list-style-type: none"> niedostateczna integracja lokalnej społeczności w obu podobszarach obszaru rewitalizacji, 	<ul style="list-style-type: none"> wspieranie aktywności i integracji społecznej mieszkańców obu podobszarów obszaru rewitalizacji,
<ul style="list-style-type: none"> azbest pozostały do unieszkodliwienia w obu podobszarach obszaru rewitalizacji, problem niskiej emisji w obu podobszarach obszaru rewitalizacji, 	<ul style="list-style-type: none"> zwiększenie świadomości mieszkańców obu podobszarów obszaru rewitalizacji o szkodliwym wpływie azbestu na zdrowie ludzkie i środowisko naturalne oraz o zanieczyszczeniach powietrza i możliwości ich ograniczenia,
<ul style="list-style-type: none"> istnienie w obu podobszarach obszaru rewitalizacji obiektów obecnie ulegających degradacji, w przeszłości pełniących ważne funkcje społeczne lub gospodarcze oraz obiektów niedostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, 	<ul style="list-style-type: none"> zwiększenie stopnia wykorzystania na rzecz lokalnej społeczności obiektów w przeszłości pełniących ważne funkcje społeczne lub gospodarcze oraz dostosowanie obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w obu podobszarach obszaru rewitalizacji,
<ul style="list-style-type: none"> utrata funkcji społecznych przez dawny budynek szkoły podstawowej w podobszarze III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, 	<ul style="list-style-type: none"> przywrócenie funkcji społecznych budynkowi dawnej szkoły podstawowej w podobszarze III. Zadębce, Zadębce-Kolonia,

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o.

Zidentyfikowane problemy obu podobszarów obszaru rewitalizacji oraz wynikające z nich potrzeby stanowiły podstawę do wyznaczenia celów programu rewitalizacji. Z uwagi na fakt, iż rewitalizacja stanowi kilkuletni

proces oddziaływania na obszary objęte Gminnym Programem Rewitalizacji, konieczne było wyznaczenie zarówno celów strategicznych, obejmujących cały okres wdrażania procesu rewitalizacji, jak i celów operacyjnych, przyporządkowanych efektom krótkookresowym.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Trzeszczany na lata 2024-2030 zakłada osiągnięcie następujących celów strategicznych oraz przyporządkowanych im celów operacyjnych:

Tabela 10. Cele Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzeszczany na lata 2024-2030

CEL STRATEGICZNY I	CEL STRATEGICZNY II
Infrastruktura rozwinięta zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami obu podobszarów obszaru rewitalizacji	Aktywna i zintegrowana społeczność oraz gospodarka rozwijająca się w oparciu o walory i potencjał obu podobszarów obszaru rewitalizacji
CELE OPERACYJNE	CELE OPERACYJNE
<p>Cel operacyjny I.1. Rozwój infrastruktury obu podobszarów obszaru rewitalizacji zgodnie ze zidentyfikowanymi potrzebami</p>	<p>Cel operacyjny II.1. Integracja i zwiększenie udziału mieszkańców obu podobszarów obszaru rewitalizacji w życiu lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, edukacyjnej, rekreacyjnej i społecznej</p> <p>Cel operacyjny II.2. Włączenie społeczne grup zagrożonych wykluczeniem w obu podobszarach obszaru rewitalizacji</p> <p>Cel operacyjny II.3. Wspieranie aktywnej walki z</p>

	bezrobociem oraz rozwoju przedsiębiorczości w obu podobszarach obszaru rewitalizacji
--	--

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o.

Cel strategiczny I skupia się na poprawie stanu dostępnej infrastruktury obu podobszarów obszaru rewitalizacji, zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami, co w istotnym stopniu przyczyni się do podniesienia jakości życia mieszkańców obu podobszarów i uczyni je bardziej atrakcyjnymi dla innych podmiotów – inwestorów, przedsiębiorców, odwiedzających. Z uwagi na fakt, iż odpowiednio rozwinięta infrastruktura bazą materialną dla procesów sfery społecznej i gospodarczej, poprawa stanu infrastruktury sprzyjać będzie generowaniu pozytywnych zjawisk społecznych i gospodarczych w obu podobszarach obszaru rewitalizacji.

Cel strategiczny II zakłada interwencję w sferze społecznej i gospodarczej obu podobszarów obszaru rewitalizacji. Grupuje przedsięwzięcia umożliwiające aktywizację życia społecznego, integrację mieszkańców i przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym, zgodnie ze zdiagnozowanymi problemami i potrzebami obu podobszarów. W ramach celu planowane są także działania na rzecz rozwoju gospodarki obu podobszarów obszaru rewitalizacji. Przedsięwzięcia, zaplanowane do realizacji w ramach celu strategicznego II zakładają również wykorzystanie obiektów objętych interwencją w ramach celu strategicznego I jako miejsc organizacji działań miękkich i rozwoju oferty kulturalnej, edukacyjnej, rekreacyjnej i społecznej w obrębie obu podobszarów.

Poszczególnym celom strategicznym przyporządkowano następujące cele operacyjne:

1. Cel strategiczny I: Infrastruktura rozwinięta zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami obu podobszarów obszaru rewitalizacji:
  - Cel operacyjny I.1. Rozwój infrastruktury obu podobszarów obszaru rewitalizacji zgodnie ze zidentyfikowanymi potrzebami -

cel zakłada poprawę stanu tych elementów infrastruktury obu podobszarów obszaru rewitalizacji, których braki zidentyfikowano w procesie diagnozy. Jego realizacja przyczyni się przede wszystkim do podniesienia jakości życia mieszkańców.

2. Cel strategiczny II. Aktywna i zintegrowana społeczność oraz gospodarka rozwijająca się w oparciu o walory i potencjał obu podobszarów obszaru rewitalizacji:

- Cel operacyjny II.1. Integracja i zwiększenie udziału mieszkańców obu podobszarów obszaru rewitalizacji w życiu lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, edukacyjnej, rekreacyjnej i społecznej – cel zakłada realizację przedsięwzięć ukierunkowanych na rozwój oferty edukacyjnej, kulturalnej oraz o charakterze społecznym w obrębie obu podobszarów obszaru rewitalizacji, zgodnie ze zidentyfikowanymi problemami i potrzebami. Działania tego typu pozwolą na zwiększenie aktywności mieszkańców, wzmocnienia więzi społecznych i zachęcenia do czynnego udziału w życiu lokalnej społeczności.
- Cel operacyjny II.2. Włączenie społeczne grup zagrożonych wykluczeniem w obu podobszarach obszaru rewitalizacji - cel grupuje przedsięwzięcia, które zakładają wsparcie grup zagrożonych wykluczeniem, integrację oraz zapobieganie marginalizacji poszczególnych grup mieszkańców na nią narażonych, zgodnie ze zidentyfikowanymi problemami i potrzebami w obu podobszarach obszaru rewitalizacji.
- Cel operacyjny II.3. Wspieranie aktywnej walki z bezrobociem oraz rozwoju przedsiębiorczości w obu podobszarach obszaru rewitalizacji – w każdym z podobszarów obszaru rewitalizacji zidentyfikowano problem z bezrobociem ogółem, bezrobociem wśród osób do 30 roku życia, bezrobociem wśród osób powyżej 50 roku życia i długotrwałym bezrobociem. Cel zakłada realizację

działań na rzecz osób bezrobotnych, które należą do działań priorytetowych w obu podobszarach obszaru rewitalizacji. Ponadto, cel ukierunkowany jest również na rozwój przedsiębiorczości i poprawę funkcjonowania sfery gospodarczej.

Wyznaczonym celom odpowiadają kierunki działań, które określają ogólne rodzaje i założenia przedsięwzięć, jakie będą realizowane w ramach rewitalizacji i przyczynią się do osiągnięcia przyjętych celów. Kierunki działań są bezpośrednio skorelowane z wynikającymi ze zidentyfikowanych problemów potrzebami. Ich zestawienie prezentuje się następująco:

Tabela 11. Powiązania celów z kierunkami działań oraz zidentyfikowanymi potrzebami

CEL STRATEGICZNY	CEL OPERACYJNY	KIERUNEKI DZIAŁAŃ W RAMACH CELÓW	POTRZEBY, NA KTÓRE ODPOWIADAJĄ KIERUNKI DZIAŁAŃ
<p>I. Infrastruktura rozwinięta zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami obu podobszarów obszaru rewitalizacji</p>	<p>Cel operacyjny I.1. Rozwój infrastruktury obu podobszarów obszaru rewitalizacji zgodnie ze zidentyfikowanymi potrzebami</p>	<p>- modernizacja i przebudowa budynków położonych na terenie gminy, w tym obiektów zabytkowych, nadanie im nowych funkcji i ich ponowne wykorzystanie na rzecz lokalnej społeczności oraz dostosowanie obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w obu podobszarach obszaru rewitalizacji</p>	<p>- zwiększenie stopnia wykorzystania na rzecz lokalnej społeczności obiektów w przeszłości pełniących ważne funkcje społeczne lub gospodarcze oraz dostosowanie obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w obu podobszarach obszaru rewitalizacji</p> <p>- przywrócenie funkcji społecznych budynkowi dawnej szkoły podstawowej w podobszarze III. Zadębce, Zadębce-Kolonia</p>
<p>II. Aktywna i zintegrowana społeczność oraz</p>	<p>Cel operacyjny II.1 Integracja i zwiększenie</p>	<p>- działania na rzecz rozwoju oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i</p>	<p>- wspieranie aktywności i integracji społecznej mieszkańców obu</p>

gospodarka rozwijająca się w oparciu o walory i potencjał obu podobszarów obszaru rewitalizacji	udziału mieszkańców obu podobszarów obszaru rewitalizacji w życiu lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, edukacyjnej, rekreacyjnej i społecznej	społecznej w obrębie obu podobszarów obszaru rewitalizacji	podobszarów obszaru rewitalizacji
		- działania na rzecz zwiększania świadomości ekologicznej mieszkańców, w szczególności związanej z koniecznością wymiany azbestowych pokryć dachowych oraz z występowaniem zanieczyszczeń powietrza oraz możliwości ich ograniczenia w obu podobszarach obszaru rewitalizacji	- zwiększenie świadomości mieszkańców obu podobszarów obszaru rewitalizacji o szkodliwym wpływie azbestu na zdrowie ludzkie i środowisko naturalne oraz o zanieczyszczeniach powietrza i możliwości ich ograniczenia
	- działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców podobszarów obszaru rewitalizacji	- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców	
	Cel operacyjny II.2 Włączenie społeczne grup zagrożonych wykluczeniem w obu	- działania na rzecz integracji i wsparcia seniorów w obu podobszarach obszaru rewitalizacji	- wspieranie integracji i aktywizacji społecznej seniorów poprzez rozwój oferty kulturalnej, społecznej, edukacyjnej, rekreacyjnej na

	podobszarach obszaru rewitalizacji		ich rzecz
		- działania na rzecz wsparcia i integracji osób w trudnej sytuacji życiowej w obu podobszarach obszaru rewitalizacji	- wspieranie osób w trudnej sytuacji życiowej oraz ich integracji społecznej w obu podobszarach obszaru rewitalizacji
		- działania na rzecz wsparcia i integracji osób długotrwale i przewlekle chorych oraz ich rodzin w obu obszarach obszaru rewitalizacji	- wspieranie osób długotrwale i przewlekle chorych i ich rodzin oraz ich integracja społeczna w podobszarze III. Zadębce, Zadębce-Kolonia
		- działania na rzecz wsparcia i integracji osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin w obu obszarach obszaru rewitalizacji	- wspieranie osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin oraz ich integracja społeczna w obu podobszarach obszaru rewitalizacji
		- działania na rzecz wsparcia i integracji osób dotkniętych alkoholizmem oraz ich rodzin w obu obszarach obszaru rewitalizacji, w zależności od zidentyfikowanych	- wspieranie osób dotkniętych alkoholizmem oraz ich integracja społeczna w obu podobszarach obszaru rewitalizacji

		problemów i potrzeb	
		- działania na rzecz wsparcia i integracji rodzin z dziećmi, w tym rodzin niepełnych i rodzin w trudnej sytuacji, w obu obszarach obszaru rewitalizacji	- wspieranie rodzin z dziećmi, w tym rodzin niepełnych i rodzin w trudnej sytuacji, w obu podobszarach obszaru rewitalizacji
	Cel operacyjny II.3 Wspieranie aktywnej walki z bezrobociem oraz rozwoju przedsiębiorczości w obu podobszarach obszaru rewitalizacji	- działania na rzecz aktywizacji zawodowej oraz społecznej osób bezrobotnych ogółem, bezrobotnych do 30 roku życia, bezrobotnych powyżej 50 roku życia i długotrwale bezrobotnych w obu podobszarach obszaru rewitalizacji;	- wspieranie aktywizacji zawodowej oraz społecznej osób bezrobotnych ogółem, bezrobotnych do 30 roku życia, bezrobotnych powyżej 50 roku życia i długotrwale bezrobotnych w obu podobszarach obszaru rewitalizacji;
		- działania na rzecz osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej w obu podobszarach obszaru rewitalizacji, - współpraca z	- wspieranie rozwoju przedsiębiorczości w obu podobszarach obszaru rewitalizacji

		przedsiębiorcami na rzecz wykorzystania istniejących atutów i walorów obu podobszarów obszaru rewitalizacji w procesie rozwoju gospodarki	
--	--	---	--

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o.

6. OPIS PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Poniżej zaprezentowano wszystkie przedsięwzięcia podstawowe i dopuszczalne, które zaplanowano do realizacji w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzeszczany na lata 2024-2030.

Przedsięwzięcia rewitalizacyjne przedstawione w GPR zostały wybrane w procesie partycypacyjnego modelu społecznego. Potencjalni beneficjenci programu mieli możliwość wpisania własnych projektów do GPR. Projekty można było zgłaszać na „formularzu karty przedsięwzięcia”, który opublikowany był na stronie Urzędu Gminy Trzeszczany w terminie od 29.11.2023 roku do 13.12.2023 roku drogą elektroniczną, drogą korespondencyjną na adres Urzędu Gminy Trzeszczany oraz bezpośrednio w siedzibie Urzędu Gminy Trzeszczany. „Formularze karty przedsięwzięcia” były rozdawane również podczas spotkań (proces opracowywania projektów i tworzenia wizji) organizowanych przez Urząd Gminy Trzeszczany.

Realizacja przedsięwzięć podstawowych jest kluczowa do powodzenia procesu rewitalizacji. Przedsięwzięcia dopuszczalne są istotne z punktu widzenia potrzeb obu podobszarów obszaru rewitalizacji i mają za zadanie swym oddziaływaniem uzupełniać zaplanowane przedsięwzięcia podstawowe. Cele, które dzięki realizacji tych przedsięwzięć powinny zostać osiągnięte korelują się z wyznaczonymi celami rewitalizacji.

Projekty podstawowe w sposób bezpośredni przyczynią się do ograniczenia zjawisk kryzysowych, wskazanych w sferze społecznej. Realizacja tych przedsięwzięć jest niezbędna dla uzyskania efektów rewitalizacji. Projekty z listy podstawowej w większości będą ubiegać się o pozyskanie środków z UE na realizację np. z Programu Funduszy Europejskich dla Lubelskiego 2021-2027. Natomiast projekty uzupełniające będą wzmacniać ich efekty i przyczynią się do poprawy sytuacji w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej w poszczególnych podobszarach obszaru rewitalizacji. Ich finansowanie zostało lub zostanie zapewnione ze środków własnych Gminy oraz środków krajowych takich jak np. Polski Ład i inne.

Projekty wpisywane na listę do GPR były weryfikowane pod względem położenia w podobszarach obszaru rewitalizacji, zapewnienia spójności z celami wyznaczonymi w Gminnym Programie Rewitalizacji oraz odpowiedzi na zdiagnozowane problemy w obszarze rewitalizacji. Na etapie przyjmowania projektów do Gminnego Programu Rewitalizacji nie zakładano weryfikacji projektów pod kątem ich gotowości do realizacji. W GPR znajdują się projekty o różnym stopniu gotowości do wykonania. Założenie takie przyjęto ze względu na długi czasokres obowiązywania dokumentu tj. do 2030 roku. Opracowanie dokumentacji projektowej i uzyskanie odpowiednich pozwoleń to złożony proces wymagający odpowiedniego czasu. Część potencjalnych beneficjentów przystąpi do opracowywania dokumentacji i jej uzgadniania w trakcie obowiązywania GPR.

Działania rewitalizacyjne zaplanowano tak, aby były odpowiedzią na wykazane w diagnozie i ankietach problemy społeczne oraz inne negatywne zjawiska. Przedsięwzięcia są wzajemnie powiązane tematycznie i przestrzennie. Poza projektami o charakterze inwestycyjnym (projekty twarde - infrastrukturalne) na liście znalazły się również projekty z zakresu integracji społecznej, czy też edukacji zwane projektami „miękkimi”. Projekty miękkie są ściśle powiązane z planowanymi inwestycjami i są adresowane zarówno do mieszkańców poszczególnych podobszarów obszaru rewitalizacji jak i całej Gminy.

Realizacja zaplanowanych przedsięwzięć przyczyni się do niwelowania zdiagnozowanych problemów oraz będzie miała wpływ na poprawę sytuacji kryzysowej podobszarów obszaru rewitalizacji. Przedsięwzięcia miękkie mają charakter społeczny, odnoszą się do zidentyfikowanych potrzeb, pobudzają społeczność lokalną do większej aktywności i integracji oraz ją edukują w zakresie m.in. ekologii oraz bezpieczeństwa. Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne dotyczą także poprawy dostępnej infrastruktury społecznej, technicznej oraz przestrzeni publicznej, aby mieszkańcy mogli w pełni z nich korzystać. Działania rewitalizacyjne mają także na celu wspieranie rozwoju przedsiębiorczości oraz aktywizację osób bezrobotnych.

Wszystkie projekty wpisane do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzeszczany na lata 2024-2030 będą realizowane zgodnie z zasadami prawa polskiego oraz wspólnotowego. Każdy projekt przejdzie właściwą dla swojego charakteru weryfikację pod kątem zgodności z prawem i w celu realizacji uzyska wszelkie potrzebne pozwolenia i decyzje. Tylko pod tym warunkiem Beneficjenci Programu będą mogli ubiegać się o dofinansowanie zarówno ze źródeł krajowych jak i Unii Europejskiej. W przypadku uzyskania dofinansowania, każdy z potencjalnych beneficjentów będzie odpowiedzialny za prawidłowe udokumentowanie wykonania inwestycji, prawidłowe rozliczenie kosztów oraz udowodnienie realizacji założonych wskaźników produktów i rezultatów.

W ramach realizacji przedsięwzięć zarówno z listy podstawowej jak i uzupełniających uwzględnione zostanie:

- a) przeciwdziałanie nadzwyczajnym zagrożeniom z tytułu poważnych awarii przemysłowych w zakresie:
  - zakazu sytuowania w obrębie zwartej zabudowy, zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenia wystąpienia poważnych awarii,
  - lokalizowania zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia poważnych awarii przemysłowych w bezpiecznej odległości od osiedli mieszkaniowych, od obiektów użyteczności publicznej, od budynków zamieszkania zbiorowego, od dróg krajowych o znaczeniu państwowym, o czym mowa w art. 73 ust. 3 i 4 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (j.t. Dz.U. z 2022 r. poz. 2556 ze zm.),
- b) zapewnienie dróg pożarowych do budynków, które ich wymagają uwzględniając postanowienia określone w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 124, poz. 1030),
- c) zapewnienie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru zgodnie z wymaganiami określonymi

w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 lipca 2009 r. w sprawie przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę oraz dróg pożarowych (Dz. U. z 2009 r. Nr 124, poz. 1030).

6.1. Lista podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzeszczany na lata 2024-2030 rewitalizacji planuje się zrealizować 11 podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych:

Tabela 12. Przebudowa dawnego budynku Szkoły Podstawowej w Zadębcach na gminne centrum konferencyjno-szkoleniowe

Nazwa przedsięwzięcia:
Przebudowa dawnego budynku Szkoły Podstawowej w Zadębcach na Gminne Centrum Konferencyjno-Szkoleniowe
Lokalizacja
Zadębcze, dz. nr 389/3, podobszar III. Zadębcze, Zadębcze-Kolonia, obszar rewitalizacji
Inicjator odpowiedzialny za realizację zadania:
Gmina Trzeszczany
Zakres projektu:
Realizacja przedsięwzięcia będzie polegała na przebudowie zdegradowanego budynku Szkoły Podstawowej w Zadębcach, który nie pełni swojej funkcji od 31.08.2009 r., poprzez dostosowanie go do potrzeb społeczności podobszaru obszaru rewitalizacji oraz całej Gminy, w tym w zakresie dostępu dla osób z niepełnosprawnościami. Budynek zostanie zmodernizowany i dostosowany do pełnienia nowej funkcji: centrum konferencyjno-szkoleniowego, w którym odbywały się będą między innymi wydarzenia kulturalne, edukacyjne, społeczne na rzecz lokalnej społeczności podobszaru oraz całej Gminy. Centrum wykorzystywane będzie również przez organizacje pozarządowe, np. przez OSP. W celu dostosowania budynku do osób ze specjalnymi potrzebami zostaną zlikwidowane bariery architektoniczne, a cały obiekt będzie przebudowany zgodnie z

obowiązującymi standardami w tym zakresie, w tym zasadą uniwersalnego projektowania i będzie dostępny dla osób z różnym stopniem i rodzajem niepełnosprawności. Projekt zagospodarowania terenu wokół planowanej przebudowy budynku dawnej Szkoły Podstawowej w Zadębcach na Centrum konferencyjno-szkoleniowe w Zadębcach zakłada zabudowę terenu poprzez wykonanie urządzeń rekreacyjnych takich jak plac zabaw oraz zagospodarowanie terenu w niezbędne elementy np. ławki parkowe, kosze na śmieci. Wykonanie zbiornika na nieczystości stałe lub przydomowej oczyszczalni ścieków w zależności od warunków formalno-prawnych. Dodatkowo planowana jest wymiana ogrodzenia oraz wykonanie oświetlenia terenu przy zastosowaniu energooszczędnych i nowoczesnych źródeł zasilania.

Ponadto, w zakres projektu wchodzi realizacja przedsięwzięć miękkich o charakterze społecznym. Nowoutworzone centrum konferencyjno-szkoleniowe będzie także miejscem organizacji spotkań, zajęć oraz innych przedsięwzięć integracyjnych i społecznych na rzecz mieszkańców podobszaru III. Zadębce, Zadębce-Kolonia oraz całej Gminy. W ramach przedsięwzięcia utworzenia Centrum Konferencyjno-Szkoleniowego, w roku 2025 planuje się realizację następujących działań nieinfrastrukturalnych:

- 1 spotkanie otwierających działalność centrum
- organizacja spotkań dla następujących grup uczestników: seniorów, rodzin z dziećmi, osób w trudnej sytuacji życiowej, osób długotrwale i przewlekle chorych oraz osób z niepełnosprawnościami i rodzin obu grup osób. Spotkania będą miały charakter integracyjny oraz konsultacyjny, każda z grup uczestników będzie mogła przedstawić problemy, z którymi się boryka na co dzień i działania, jakie mogłyby pomóc w ich rozwiązywaniu. Spotkania będą połączone z poczęstunkiem, występem artystycznym, wspólnym spacerem w miarę możliwości, itp.
- świąteczne spotkanie integracyjne (grudzień 2026) – spotkanie dla seniorów, rodzin z dziećmi, osób w trudnej sytuacji życiowej, osób długotrwale i przewlekle chorych oraz osób z niepełnosprawnościami, ich rodzin, wszystkich mieszkańców – spotkanie będzie miało na celu integrację oraz wspólne spędzenie czasu przez chętnych mieszkańców. W ramach

spotkania przewidziano między innymi koncert kolęd i pastorałek, poczęstunek.

Działania miękkie realizowane w ramach przedsięwzięcia będą komplementarne w stosunku do przedsięwzięć miękkich o charakterze społecznym, realizowanych przez cały okres wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji.

Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia:

W podobszarze III. Zadębcze, Zadębcze-Kolonia, usytuowany jest budynek dawnej szkoły wraz z terenem przyległym. Na obszarach wiejskich, szkoły podstawowe, poza realizacją działań edukacyjnych, wykonują na rzecz lokalnej społeczności szereg inicjatyw, takich jak organizacja imprez okolicznościowych, integrowanie społeczności szkolnej, angażowanie rodziców i uczniów w różnorodne wydarzenia, w tym akcje charytatywne, itp. Działalność ta ma korzystny wpływ na lokalną społeczność i przyczynia się do zwiększenia jej aktywności oraz tworzenia więzi społecznych. Obecnie, obiekt w Zadębcach nie jest wykorzystywany na rzecz mieszkańców i w żaden sposób nie zrekompensowano utraty pełnionych przez niego funkcji istotnych funkcji w lokalnej społeczności.

Diagnoza stanu obecnego wykazała również, że konieczna jest realizacja działań miękkich, o charakterze społecznym, integracyjnym i aktywizującym na rzecz lokalnej społeczności podobszaru III. Zadębcze, Zadębcze-Kolonia, w tym działań na rzecz grup narażonych na wykluczenie społeczne.

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji

Przedsięwzięcie odpowiada następującym celom rewitalizacji:

- Cel strategiczny I. Infrastruktura rozwinięta zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami obu podobszarów obszaru rewitalizacji;
- Cel operacyjny I.1. Rozwój infrastruktury obu podobszarów obszaru rewitalizacji zgodnie ze zidentyfikowanymi potrzebami;

Kierunek działań:

- modernizacja i przebudowa budynków położonych na terenie gminy, w tym obiektów zabytkowych, nadanie im nowych funkcji i ich ponowne wykorzystanie na rzecz lokalnej społeczności oraz dostosowanie obiektów

użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w obu podobszarach obszaru rewitalizacji.

- Cel strategiczny II. Aktywna i zintegrowana społeczność oraz gospodarka rozwijająca się w oparciu o walory i potencjał obu podobszarów obszaru rewitalizacji;

- Cel operacyjny II.1. Integracja i zwiększenie udziału mieszkańców obu podobszarów obszaru rewitalizacji w życiu lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, edukacyjnej, rekreacyjnej i społecznej;

Kierunek działań:

- działania na rzecz rozwoju oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i społecznej w obrębie obu podobszarów obszaru rewitalizacji;

Realizacja projektu przebudowy ulegającego degradacji budynku w Zadębcach pozwoli na jego modernizację, poprawę jego stanu technicznego, zatrzymanie procesu jego niszczenia i jego pełne wykorzystanie na rzecz lokalnej społeczności, zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami. Dzięki realizacji inwestycji, budynek zostanie przebudowany i w pełni dostosowany do pełnienia przez niego różnorodnych funkcji, w tym społecznych w ramach centrum konferencyjno-szkoleniowego.

Projekt odpowiada na następujące potrzeby:

- zwiększenie stopnia wykorzystania na rzecz lokalnej społeczności obiektów w przeszłości pełniących ważne funkcje społeczne lub gospodarcze oraz dostosowanie obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w obu podobszarach obszaru rewitalizacji;

- przywrócenie funkcji społecznych budynkowi dawnej szkoły podstawowej w podobszarze III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, Zadębce Kolonia;

- wspieranie aktywności i integracji społecznej mieszkańców obu podobszarów obszaru rewitalizacji.

Rezultatami projektu będą:

- zmodernizowany budynek w Zadębcach, który zostanie odnowiony i

dostosowany do prowadzenia w nim różnorodnej działalności, w tym o charakterze społecznym, w ramach centrum konferencyjno-szkoleniowego.
- 4 spotkania otwierające działalność centrum oraz 1 spotkanie świąteczne dla osób korzystających z usług Centrum Wsparcia.

Sposób oceny rezultatu – za pomocą wskaźników produktu i rezultatu:

- liczba zmodernizowanych obiektów wykorzystywanych na rzecz lokalnej społeczności (szt.),
- liczba osób korzystających ze zmodernizowanego budynku (osoby/rocznie),
- liczba wydarzeń integrujących społeczność, zorganizowanych w obrębie budynków, którym nadano nowe funkcje (szt./rocznie).

Grupa docelowa:

Mieszkańcy podobszaru III. Zadębcze, Zadębcze-Kolonia, mieszkańcy Gminy, organizacje pozarządowe

Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:

3 000 000,00 PLN

Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia:

Lata 2025-2030

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami:

Podjazdy dla osób poruszających się na wózkach, brak barier architektonicznych, odpowiednia szerokość przejść i przejazdów, odpowiednia przestrzeń manewrowa, wydzielone miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami, toalety dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, duże, czytelne znaki systemu informacji wizualnej w kontrastowych kolorach, ułatwiające poruszanie się osobom niedowidzącym, możliwość wprowadzenia psa-przewodnika, zaprojektowanie całości zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania.

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Urzędu Gminy

Trzeszczany

Tabela 13. Wielokulturowe Centrum w Zespole Pałacowo – Parkowym w Trzuszczanach z zapleczem hotelowym

Nazwa przedsięwzięcia:
Wielokulturowe Centrum w Zespole Pałacowo – Parkowym w Trzuszczanach z zapleczem hotelowym
Lokalizacja
Trzuszczany Pierwsze, działki nr 325/28, 325/31, 325/15 oraz częściowo poza obszarem rewitalizacji.
Inicjator odpowiedzialny za realizację zadania:
Agnieszka Łopałło – właściciel nieruchomości Inwestor - Dolce Vita Sp.żo.o /NIP 7122926417/
Zakres projektu:
Realizacja przedsięwzięcia będzie polegała na przebudowie i zmianie użytkowania zdegradowanego zespołu pałacowo-parkowego, w skład którego wchodzi pałac, dawny spichlerz, oficyna dworska, budynki gospodarcze, piwnica i park z pomnikami przyrody i stawami. Zespół Pałacowo-Parkowy w Trzuszczanach Pierwszych jest wpisany do rejestru zabytków nieruchomych województwa lubelskiego. Planuje się stworzenie na bazie odrestaurowanego zespołu pałacowo-parkowego Wielokulturowego Centrum w formule Centrum Badawczo-Rozwojowego we współpracy z Jednostkami Badawczo-Naukowymi. Objęty przedsięwzięciem zespół zostanie zmodernizowany i dostosowany do pełnienia nowej funkcji: wielokulturowego centrum z zapleczem hotelowym, w którym odbywały się będą między innymi wydarzenia kulturalne, edukacyjne, społeczne na rzecz lokalnej społeczności podobszaru oraz całej Gminy. W celu dostosowania budynku do osób ze specjalnymi potrzebami zostaną zlikwidowane bariery architektoniczne, a cały obiekt będzie przebudowany zgodnie z obowiązującymi standardami w tym zakresie, w tym zasadą uniwersalnego projektowania i będzie dostępny dla osób z różnym stopniem i rodzajem niepełnosprawności.
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia:
W podobszarze I. Trzuszczany Pierwsze, Trzuszczany Drugie, usytuowany jest wpisany do rejestru zabytków zespół pałacowo-parkowy. W przeszłości był wykorzystywany zarówno gospodarczo, jak i społecznie. Obecnie, ulega

on degradacji. Może on zostać wykorzystany zarówno na rzecz lokalnej społeczności (np. poprzez organizację przedsięwzięć na rzecz poznania lokalnej historii, spacerów i spotkań sąsiedzkich), jak również w celach rozwoju turystyki, poprzez udostępnienie zwiedzającym obiektu o walorach historycznych i zabytkowych, a także dzięki udostępnieniu miejsc hotelowych. Obecnie, obiekt w Trzeszczanach nie jest wykorzystywany na rzecz mieszkańców i nie zrekompensowano utraty pełnionych przez niego funkcji istotnych funkcji w lokalnej społeczności.

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji

Przedsięwzięcie odpowiada następującym celom rewitalizacji:

- Cel strategiczny I. Infrastruktura rozwinięta zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami obu podobszarów obszaru rewitalizacji;
- Cel operacyjny I.1. Rozwój infrastruktury obu podobszarów obszaru rewitalizacji zgodnie ze zidentyfikowanymi potrzebami;

Kierunek działań:

- modernizacja i przebudowa budynków położonych na terenie gminy, w tym obiektów zabytkowych, nadanie im nowych funkcji i ich ponowne wykorzystanie na rzecz lokalnej społeczności oraz dostosowanie obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w obu podobszarach obszaru rewitalizacji.

- Cel strategiczny II. Aktywna i zintegrowana społeczność oraz gospodarka rozwijająca się w oparciu o walory i potencjał obu podobszarów obszaru rewitalizacji;

- Cel operacyjny II.1. Integracja i zwiększenie udziału mieszkańców obu podobszarów obszaru rewitalizacji w życiu lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, edukacyjnej, rekreacyjnej i społecznej;

Kierunek działań:

- działania na rzecz rozwoju oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i społecznej w obrębie obu podobszarów obszaru rewitalizacji;
- współpraca z przedsiębiorcami na rzecz wykorzystania istniejących atutów i walorów obu podobszarów obszaru rewitalizacji w procesie rozwoju

gospodarki.

Realizacja projektu odnowy zabytkowego zespołu pałacowo-parkowego oraz jego dostosowania do nowych funkcji, pozwoli na jego modernizację, poprawę jego stanu technicznego, zatrzymanie procesu jego niszczenia i jego pełne wykorzystanie na rzecz lokalnej społeczności, zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami. Dzięki realizacji inwestycji, zabytkowy zespół zostanie przebudowany i w pełni dostosowany do pełnienia przez niego różnorodnych funkcji, w tym społecznych oraz gospodarczych.

Projekt odpowiada na następujące potrzeby:

- zwiększenie stopnia wykorzystania na rzecz lokalnej społeczności obiektów w przeszłości pełniących ważne funkcje społeczne lub gospodarcze oraz dostosowanie obiektów użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami w obu podobszarach obszaru rewitalizacji;
- wspieranie aktywności i integracji społecznej mieszkańców obu podobszarów obszaru rewitalizacji;
- wspieranie rozwoju przedsiębiorczości w obu podobszarach obszaru rewitalizacji.

Rezultatami projektu będą:

- zmodernizowany zabytkowy zespół parkowo-pałacowy w Trzuszczanach Pierwszych, który zostanie odnowiony i dostosowany do prowadzenia w nim różnorodnej działalności, w tym o charakterze społecznym i gospodarczym. Realizacja części przedsięwzięcia poza obszarem rewitalizacji przyczyni się więc bezpośrednio do rozwiązania zdiagnozowanych problemów podobszaru obszaru rewitalizacji, takich jak niedostateczna integracja lokalnej społeczności oraz problemy z funkcjonowaniem przedsiębiorstw i lokalnej gospodarki, co w pełni wpisuje się w realizację celów i kierunków działań GPR.

Sposób oceny rezultatu – za pomocą wskaźników produktu i rezultatu:

- liczba zmodernizowanych obiektów wykorzystywanych na rzecz lokalnej

społeczności (szt.), - liczba osób korzystających ze zmodernizowanego obiektu (osoby/rocznie), - liczba wydarzeń integrujących społeczność, zorganizowanych w obrębie budynków, którym nadano nowe funkcje (szt./rocznie).
Grupa docelowa:
Mieszkańcy podobszaru I. Trzeszczany Pierwsze, Trzeszczany Drugie, mieszkańcy Gminy, organizacje pozarządowe
Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:
12 000 000,00 PLN
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia:
2024-2030
Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami:
Podjazdy dla osób poruszających się na wózkach, brak barier architektonicznych, odpowiednia szerokość przejść i przejazdów, odpowiednia przestrzeń manewrowa, wydzielone miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami, toalety dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, duże, czytelne znaki systemu informacji wizualnej w kontrastowych kolorach, ułatwiające poruszanie się osobom niedowidzącym, możliwość wprowadzenia psa-przewodnika, zaprojektowanie całości zgodnie z zasadami uniwersalnego projektowania.

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Urzędu Gminy Trzeszczany

Tabela 14. Aktywny senior

Nazwa przedsięwzięcia:
Aktywny senior
Lokalizacja
Gminny Ośrodek Kultury w Trzeszczanach, podobszar I. Trzeszczany Pierwsze, Trzeszczany Drugie, Świetlica Gminna w Zadębcach, podobszar III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, Od 2026 roku: Centrum Konferencyjno-Szkoleniowe w Zadębcach, podobszar III. Zadębce, Zadębce-Kolonia,

Obszar rewitalizacji
Inicjator odpowiedzialny za realizację zadania:
Gmina Trzeszczany
Zakres projektu:
<p>Realizacja zadania będzie polegała na corocznej organizacji przedsięwzięć adresowanych do osób w wieku 60+ w obiektach użyteczności publicznej zlokalizowanych w obrębie obu podobszarów obszaru rewitalizacji. Raz na kwartał odbywały się będą warsztaty, spotkania, zajęcia rekreacyjne, adresowane do osób od 60 roku życia.</p> <p>Plan wydarzeń w roku 2025:</p> <ul style="list-style-type: none"> - II kwartał: spotkanie edukacyjne dla seniorów, dotyczące zdrowego trybu życia i odżywiania się, połączone ze wspólnym spacerem oraz warsztatami kulinarnymi, - IV kwartał: spotkanie edukacyjne dla seniorów, w zakresie podstawowej obsługi komputera/smartfona oraz oszustw, na które najczęściej są narażeni korzystając z nowych technologii (typu: metoda „na wnuczka”). <p>Ostateczny program cyklu przedsięwzięć w kolejnych latach (2026-2030) będzie corocznie układany przez Gminę Trzeszczany w konsultacji z osobami biorącymi udział w wydarzeniach, organizacjami pozarządowymi, GOK.</p> <p>Od roku 2026 jednym z miejsc organizacji spotkań będzie odnowiony w ramach przedsięwzięcia 1. budynek dawnej szkoły w Zadębcach.</p>
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia:
<p>W obu podobszarach obszaru rewitalizacji, podobnie jak na terenie całej Gminy, postępuje zjawisko starzenia się lokalnej społeczności. Liczba i udział osób starszych w liczbie ludności ogółem wzrastają, co niesie za sobą określone konsekwencje, takie jak wzrost zapotrzebowania na usługi zdrowotne, socjalne i opiekuńcze, wzrost popytu na ofertę kulturalną i społeczną adresowaną do seniorów. Niezbędne jest poszerzenie oferty czynnego spędzania czasu wolnego dla seniorów. Pozwoli to nie tylko na zapobieganie wykluczeniu tej grupy społecznej, ale jest również bardzo istotne z punktu widzenia zwiększania aktywności społecznej tej grupy i prowadzenia zdrowego trybu życia.</p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów

rewitalizacji

Przedsięwzięcie odpowiada następującym celom rewitalizacji:

- Cel strategiczny II. Aktywna i zintegrowana społeczność oraz gospodarka rozwijająca się w oparciu o walory i potencjał obu podobszarów obszaru rewitalizacji;
- Cel operacyjny II.2. Włączenie społeczne grup zagrożonych wykluczeniem w obu podobszarach obszaru rewitalizacji;

Kierunek działań:

- działania na rzecz integracji i wsparcia seniorów w obu podobszarach obszaru rewitalizacji.

Realizacja przedsięwzięcia pozwoli na organizację wydarzeń, dzięki którym zwiększy się uczestnictwo seniorów w życiu lokalnej społeczności. Dzięki jego wdrożeniu znaczeni poszerzy się oferta działań adresowanych bezpośrednio do grupy osób w wieku od 60 lat, które zyskają możliwość uczestnictwa zarówno w zajęciach edukacyjnych, jak również kulturalnych, rekreacyjnych, integracyjnych, itp. Przedsięwzięcie umożliwi również pełniejsze wykorzystanie istniejącej w obrębie obszaru rewitalizacji infrastruktury na rzecz lokalnej społeczności do wdrożenia działań odpowiadających na zidentyfikowane problemy społeczne w obu podobszarach obszaru rewitalizacji.

Projekt odpowiada na następujące potrzeby:

- wspieranie integracji i aktywizacji społecznej seniorów poprzez rozwój oferty kulturalnej, społecznej, edukacyjnej, rekreacyjnej na ich rzecz.

Rezultatem projektu będzie organizowany corocznie cykl przedsięwzięć adresowanych do seniorów.

Sposób oceny rezultatu – za pomocą wskaźników produktu i rezultatu:

- liczba zorganizowanych przedsięwzięć dla seniorów (szt./rocznie),
- liczba seniorów biorących udział w przedsięwzięciach (osoby/rocznie).

Grupa docelowa:

Seniorzy, lokalne organizacje pozarządowe

Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:

40 000,00 PLN

Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia:
Lata 2025-2030
Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami:
Wydarzenia odbywać się będą w obrębie infrastruktury dostępnej dla osób ze szczególnymi potrzebami, wyposażonej w podjazd dla osób poruszających się na wózkach, odpowiednią szerokość drzwi i przejść, odpowiednią przestrzeń manewrową, wydzielone miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami, toalety dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, duże, czytelne znaki systemu informacji wizualnej w kontrastowych kolorach, ułatwiające poruszanie się osobom niedowidzącym, możliwość wprowadzenia psa-przewodnika.

Źródło: *Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Urzędu Gminy Trzeszczany*

Tabela 15. Wsparcie osób w trudnej sytuacji życiowej

Nazwa przedsięwzięcia:
Wsparcie osób w trudnej sytuacji życiowej
Lokalizacja
Gminny Ośrodek Kultury w Trzeszczanach, podobszar I. Trzeszczany Pierwsze, Trzeszczany Drugie, Świetlica Gminna w Zadębcach, podobszar III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, Od 2026 roku: Centrum Konferencyjno-Szkoleniowe w Zadębcach, podobszar III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, Obszar rewitalizacji
Inicjator odpowiedzialny za realizację zadania:
Gmina Trzeszczany, GOPS
Zakres projektu:
Realizacja zadania będzie polegała na corocznej organizacji przedsięwzięć adresowanych do osób w trudnej sytuacji życiowej w obiektach użyteczności publicznej zlokalizowanych w obrębie obu podobszarów obszaru rewitalizacji. Plan wydarzeń w roku 2024: - spotkanie informacyjne z pracownikami GOPS w celu zidentyfikowania

potrzeb osób w trudnej sytuacji życiowej, wykraczających poza wykorzystywane świadczenia GOPS (np. pomoc w zakupach, pomoc sąsiedzka, itp.) oraz form możliwej współpracy z lokalną społecznością i organizacjami pozarządowymi obu podobszarów obszaru rewitalizacji.

Ostateczny program przedsięwzięć w kolejnych latach (2025-2030) będzie corocznie układany przez Gminę Trzeszczany w konsultacji z osobami biorącymi udział w wydarzeniach, organizacjami pozarządowymi, GOPS. Od roku 2026 jednym z miejsc organizacji spotkań będzie odnowiony w ramach przedsięwzięcia 1. budynek dawnej szkoły w Zadębcach.

Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia:

W obu podobszarach obszaru rewitalizacji zidentyfikowano duże potrzeby w zakresie wsparcia osób w trudnej sytuacji. Oba podobszary obszaru rewitalizacji były obszarami, gdzie koncentrowały się problemy związane z trudną sytuacją życiową. W podobszarze III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, Zadębce Kolonia zidentyfikowano duże zapotrzebowanie świadczenia GOPS i dużą liczbę osób z nich korzystających. W obu podobszarach odnotowano dużą liczbę osób pobierających świadczenia GOPS z tytułu ubóstwa oraz dużą liczbę świadczeń z tytułu niskiego dochodu lub trudnych warunków mieszkaniowych. Ponadto, w obu podobszarach zidentyfikowane zostało zjawisko bezdomności.

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji

Przedsięwzięcie odpowiada następującym celom rewitalizacji:

- Cel strategiczny II. Aktywna i zintegrowana społeczność oraz gospodarka rozwijająca się w oparciu o walory i potencjał obu podobszarów obszaru rewitalizacji;
- Cel operacyjny II.2. Włączenie społeczne grup zagrożonych wykluczeniem w obu podobszarach obszaru rewitalizacji;

Kierunek działań:

- działania na rzecz wsparcia i integracji osób w trudniejszej sytuacji życiowej w obu podobszarach obszaru rewitalizacji.

Realizacja przedsięwzięcia pozwoli na współpracę z osobami będącymi w trudnej sytuacji życiowej, która będzie miała na celu rozwiązywanie dotyczących ich problemów oraz zaspokojenie ich potrzeb, które wykraczają ponad obecnie otrzymywane świadczenia. Przedsięwzięcie ma również na celu zapobieganie wykluczeniu społecznemu tych osób i ich integrację z lokalną społecznością obu podobszarów obszaru rewitalizacji.

Projekt odpowiada na następujące potrzeby:

- wspieranie osób w trudnej sytuacji życiowej oraz ich integracji społecznej w obu podobszarach obszaru rewitalizacji.

Rezultatem projektu będą organizowane corocznie przedsięwzięcia adresowane do osób w trudnej sytuacji życiowej.

Sposób oceny rezultatu – za pomocą wskaźników produktu i rezultatu:

- liczba zorganizowanych przedsięwzięć dla osób w trudnej sytuacji życiowej (szt./rocznie),
- liczba osób w trudnej sytuacji życiowej biorących udział w przedsięwzięciach (osoby/rocznie).

Grupa docelowa:

Osoby w trudnej sytuacji życiowej, lokalne organizacje pozarządowe

Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:

40 000,00 PLN

Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia:

Lata 2024-2030

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami:

Wydarzenia odbywać się będą w obrębie infrastruktury dostępnej dla osób ze szczególnymi potrzebami, wyposażonej w podjazd dla osób poruszających się na wózkach, odpowiednią szerokość drzwi i przejść, odpowiednią przestrzeń manewrową, wydzielone miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami, toalety dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, duże, czytelne znaki systemu informacji wizualnej w kontrastowych kolorach, ułatwiające poruszanie się osobom niedowidzącym, możliwość wprowadzenia psa-przewodnika.

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Urzędu Gminy Trzeszczany

Tabela 16. Wsparcie osób z niepełnosprawnością oraz długotrwanie i przewlekle chorych

Nazwa przedsięwzięcia:
Wsparcie osób z niepełnosprawnością oraz długotrwanie i przewlekle chorych
Lokalizacja
Gminny Ośrodek Kultury w Trzeszczanach, podobszar I. Trzeszczany Pierwsze, Trzeszczany Drugie, Świetlica Gminna w Zadębcach, podobszar III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, Od 2026 roku: Centrum Konferencyjno-Szkoleniowe w Zadębcach, podobszar III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, Obszar rewitalizacji
Inicjator odpowiedzialny za realizację zadania:
Gmina Trzeszczany
Zakres projektu:
Realizacja zadania będzie polegała na corocznej organizacji przedsięwzięć adresowanych do osób z niepełnosprawnością, długotrwanie i przewlekle chorych oraz ich rodzin, zgodnie ze zidentyfikowanymi potrzebami obu obszarów, które będą podejmować tematy związane z możliwościami uzyskania pomocy, niwelowaniu barier i zwiększenia uczestnictwa osób z niepełnosprawnością oraz długotrwanie i przewlekle chorych w życiu lokalnej społeczności. Plan wydarzenia w roku 2024: - spotkanie z psychologiem dla osób z niepełnosprawnością, długotrwanie i przewlekle chorych oraz ich rodzin, możliwości wsparcia, ewentualnej opieki wytchnieniowej, itp. Program cyklu przedsięwzięć w kolejnych latach (2025-2030) będzie corocznie układany przez Gminę Trzeszczany w konsultacji z uczestnikami wydarzeń, organizacjami pozarządowymi, GOPS.
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia:
W każdym z podobszarów obszaru rewitalizacji odnotowano większą liczbę osób pobierających świadczenia GOPS z tytułu niepełnosprawności, natomiast w podobszarze III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, duża liczba osób pobiera świadczenia GOPS z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby.

Oznacza to, iż w obu podobszarach obszaru rewitalizacji koncentrują się potrzeby związane z włączeniem społecznym osób z niepełnosprawnościami i zapewnieniem im odpowiedniego poziomu życia, natomiast podobszar III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, jest miejscem, gdzie konieczne jest wsparcie osób długotrwale i przewlekle chorych.

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji

Przedsięwzięcie odpowiada następującym celom rewitalizacji:

- Cel strategiczny II. Aktywna i zintegrowana społeczność oraz gospodarka rozwijająca się w oparciu o walory i potencjał obu podobszarów obszaru rewitalizacji;
- Cel operacyjny II.2. Włączenie społeczne grup zagrożonych wykluczeniem w obu podobszarach obszaru rewitalizacji;

Kierunek działań:

- działania na rzecz wsparcia i integracji osób długotrwale i przewlekle chorych oraz ich rodzin w obu obszarach obszaru rewitalizacji;
- działania na rzecz wsparcia i integracji osób z niepełnosprawnościami oraz ich rodzin w obu obszarach obszaru rewitalizacji.

Realizacja przedsięwzięcia pozwoli na organizację wydarzeń, dzięki którym zwiększy się uczestnictwo osób z niepełnosprawnością, osób długotrwale i przewlekle chorych oraz ich rodzin w życiu lokalnej społeczności.

Projekt odpowiada na następujące potrzeby:

- wspieranie osób długotrwale i przewlekle chorych i ich rodzin oraz ich integracja społeczna w podobszarze III. Zadębce, Zadębce-Kolonia,
- wspieranie osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin oraz ich integracja społeczna w obu podobszarach obszaru rewitalizacji.

Rezultatem projektu będą organizowane corocznie przedsięwzięcia na rzecz osób z niepełnosprawnościami, długotrwale i przewlekle chorych oraz ich rodzin.

Sposób oceny rezultatu – za pomocą wskaźników:

- liczba zorganizowanych przedsięwzięć na rzecz osób z niepełnosprawnością, długotrwale i przewlekle chorych oraz ich rodzin (szt.), - liczba osób biorących udział w cyklu przedsięwzięć na rzecz osób z niepełnosprawnością, długotrwale i przewlekle chorych oraz ich rodzin (osoby/rocznie).
Grupa docelowa:
Mieszkańcy obu podobszarów obszaru rewitalizacji, osoby z niepełnosprawnością i ich rodziny, osoby długotrwale i przewlekle chore i ich rodziny, lokalne organizacje pozarządowe
Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:
30 000,00 PLN
Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia:
Lata 2024-2030
Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami:
Wydarzenia odbywać się będą w obrębie infrastruktury dostępnej dla osób ze szczególnymi potrzebami, wyposażonej w podjazd dla osób poruszających się na wózkach, odpowiednią szerokość drzwi i przejść, odpowiednią przestrzeń manewrową, wydzielone miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami, toalety dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, duże, czytelne znaki systemu informacji wizualnej w kontrastowych kolorach, ułatwiające poruszanie się osobom niedowidzącym, możliwość wprowadzenia psa-przewodnika.

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Urzędu Gminy Trzuszczany

Tabela 17. Wsparcie rodziców

Nazwa przedsięwzięcia:
Wsparcie rodziców
Lokalizacja
Gminny Ośrodek Kultury w Trzuszczanach, podobszar I. Trzuszczany Pierwsze, Trzuszczany Drugie, Świetlica Gminna w Zadębcach, podobszar III. Zadębce, Zadębce-Kolonia,

Od 2026 roku: Centrum Konferencyjno-Szkoleniowe w Zadębcach, podobszar III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, Obszar rewitalizacji
Inicjator odpowiedzialny za realizację zadania:
Gmina Trzeszczany
Zakres projektu:
Realizacja zadania będzie polegała na corocznej organizacji przedsięwzięć adresowanych do rodziców i rodzin obszaru rewitalizacji (w tym rodzin niepełnych i rodzin w trudnej sytuacji), które będą podejmować tematy związane z rodzicielstwem oraz problemami i potrzebami dzieci i młodzieży. Plan wydarzeń w roku 2025: - spotkanie z psychologiem, dotyczące wyzwań współczesnego rodzicielstwa, w tym związanych z wykorzystaniem przez dzieci nowoczesnych technologii. Program cyklu przedsięwzięć w kolejnych latach (2026-2030) będzie corocznie układany przez Gminę Trzeszczany w konsultacji z rodzicami biorącymi udział w wydarzeniach, organizacjami pozarządowymi, nauczycielami i pedagogiem szkolnym.
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia:
W obrębie obu podobszarów obszaru rewitalizacji występuje potrzeba wsparcia rodzin. W podobszarze I. Trzeszczany Pierwsze, Trzeszczany Drugie zidentyfikowano dużą liczbę rodzin niepełnych, natomiast w podobszarze III. Zadębce, Zadębce-Kolonia duża jest liczba przyznanych świadczeń z tytułu potrzeby ochrony macierzyństwa.
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji
Przedsięwzięcie odpowiada następującym celom rewitalizacji: - Cel strategiczny II. Aktywna i zintegrowana społeczność oraz gospodarka rozwijająca się w oparciu o walory i potencjał obu podobszarów obszaru rewitalizacji; - Cel operacyjny II.2. Włączenie społeczne grup zagrożonych wykluczeniem w obu podobszarach obszaru rewitalizacji; Kierunek działań: - działania na rzecz wsparcia i integracji rodzin z dziećmi, w tym rodzin

niepełnych i rodzin w trudnej sytuacji, w obu obszarach obszaru rewitalizacji.

Realizacja przedsięwzięcia pozwoli na organizację wydarzeń, dzięki którym zwiększy się świadomość rodziców i rodzin dotycząca problemów dotyczących zarówno dzieci i młodzież, jak też wyzwań, którym muszą stawić czoło rodzice. Przedsięwzięcie adresowane jest także do rodzin w trudnej sytuacji i będzie podejmować również tematy związane z tymi problemami.

Projekt odpowiada na następujące potrzeby:

- wspieranie rodzin z dziećmi, w tym rodzin niepełnych i rodzin w trudnej sytuacji, w obu podobszarach obszaru rewitalizacji.

Rezultatem projektu będą organizowane corocznie przedsięwzięcia na rzecz rodzin z dziećmi.

Sposób oceny rezultatu – za pomocą wskaźników produktu i rezultatu:

- liczba zorganizowanych przedsięwzięć na rzecz rodziców i rodzin (szt./rocznie),
- liczba osób biorących udział w przedsięwzięciach na rzecz rodziców i rodzin (osoby/rocznie).

Grupa docelowa:

Mieszkańcy obu podobszarów obszaru rewitalizacji, rodziny z dziećmi, w tym rodziny w trudnej sytuacji, lokalne organizacje pozarządowe

Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:

30 000,00 PLN

Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia:

Lata 2025-2030

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami:

Wydarzenia odbywać się będą w obrębie infrastruktury dostępnej dla osób ze szczególnymi potrzebami, wyposażonej w podjazd dla osób poruszających się na wózkach, odpowiednią szerokość drzwi i przejść, odpowiednią przestrzeń manewrową, wydzielone miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami, toalety dostosowane do potrzeb osób z

niepełnosprawnościami, duże, czytelne znaki systemu informacji wizualnej w kontrastowych kolorach, ułatwiające poruszanie się osobom niedowidzącym, możliwość wprowadzenia psa-przewodnika.

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Urzędu Gminy Trzeszczany

Tabela 18. Wsparcie osób dotkniętych alkoholizmem

Nazwa przedsięwzięcia:
Wsparcie osób dotkniętych alkoholizmem
Lokalizacja
Gminny Ośrodek Kultury w Trzeszczanach, podobszar I. Trzeszczany Pierwsze, Trzeszczany Drugie, Świetlica Gminna w Zadębcach, podobszar III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, Od 2026 roku: Centrum Konferencyjno-Szkoleniowe w Zadębcach, podobszar III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, Obszar rewitalizacji
Inicjator odpowiedzialny za realizację zadania:
Gmina Trzeszczany
Zakres projektu:
Realizacja zadania będzie polegała na corocznej organizacji przedsięwzięć adresowanych do dotkniętych alkoholizmem i ich rodzin, które podejmować będą tematy związane ze świadomością dotyczącą choroby alkoholowej oraz przeciwdziałaniu temu zjawisku. Plan wydarzenia w roku 2025: - indywidualne spotkanie z psychologiem, dotyczące możliwości pomocy osobom dotkniętym chorobą alkoholową i ich rodzinom. Program przedsięwzięć w kolejnych latach (2026-2030) będzie corocznie układany przez Gminę Trzeszczany w konsultacji z osobami biorącymi udział w wydarzeniach, organizacjami pozarządowymi, GOPS.
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia:
Oba podobszary cechowały się dużą liczbą osób pobierających świadczenia

GOPS z tytułu alkoholizmu, co wymaga interwencji w tym zakresie.
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji
<p>Przedsięwzięcie odpowiada następującym celom rewitalizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cel strategiczny II. Aktywna i zintegrowana społeczność oraz gospodarka rozwijająca się w oparciu o walory i potencjał obu podobszarów obszaru rewitalizacji; - Cel operacyjny II.2. Włączenie społeczne grup zagrożonych wykluczeniem w obu podobszarach obszaru rewitalizacji; <p>Kierunek działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - działania na rzecz wsparcia i integracji osób dotkniętych alkoholizmem oraz ich rodzin w obu obszarach obszaru rewitalizacji, w zależności od zidentyfikowanych problemów i potrzeb. <p>Realizacja przedsięwzięcia pozwoli na organizację wydarzeń, dzięki którym możliwe będzie udzielenie wsparcia osobom dotkniętym chorobą alkoholową i ich rodzinom.</p> <p>Projekt odpowiada na następujące potrzeby:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspieranie osób dotkniętych alkoholizmem oraz ich integracja społeczna w obu podobszarach obszaru rewitalizacji. <p>Rezultatem projektu będą przedsięwzięcia na rzecz zwiększania świadomości dotyczącej choroby alkoholowej i jej przeciwdziałaniu.</p> <p>Sposób oceny rezultatu – za pomocą wskaźników produktu i rezultatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - liczba zorganizowanych cykli przedsięwzięć na rzecz wsparcia osób z chorobą alkoholową i ich rodzin (szt./rocznie), - liczba osób biorących udział w cyklu przedsięwzięć na rzecz zwiększania wsparcia osób z chorobą alkoholową i ich rodzin (osoby/rocznie).
Grupa docelowa:
Mieszkańcy podobszaru obu podobszarów, lokalne organizacje pozarządowe
Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:
30 000,00 PLN

Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia:
Lata 2025-2030
Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami:
Wydarzenia odbywać się będą w obrębie infrastruktury dostępnej dla osób ze szczególnymi potrzebami, wyposażonej w podjazd dla osób poruszających się na wózkach, odpowiednią szerokość drzwi i przejść, odpowiednią przestrzeń manewrową, wydzielone miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami, toalety dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, duże, czytelne znaki systemu informacji wizualnej w kontrastowych kolorach, ułatwiające poruszanie się osobom niedowidzącym, możliwość wprowadzenia psa-przewodnika.

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Urzędu Gminy Trzeszczany

Tabela 19. Zwiększanie świadomości ekologicznej

Nazwa przedsięwzięcia:
Zwiększanie świadomości ekologicznej
Lokalizacja
Gminny Ośrodek Kultury w Trzeszczanach, podobszar I. Trzeszczany Pierwsze, Trzeszczany Drugie, Świetlica Gminna w Zadębcach, podobszar III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, Od 2026 roku: Centrum Konferencyjno-Szkoleniowe w Zadębcach, podobszar III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, Obszar rewitalizacji
Inicjator odpowiedzialny za realizację zadania:
Gmina Trzeszczany
Zakres projektu:
Realizacja zadania będzie polegała na corocznej organizacji cyklu dwóch przedsięwzięć mających na celu podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców obu podobszarów obszaru rewitalizacji. Plan wydarzeń w roku 2025: - szkodliwość azbestu i konieczność jego wymiany, potencjalne źródła

finansowania wymiany pokryć dachowych,

- szkodliwy wpływ na jakość powietrza źródeł niskiej emisji, w tym starych, niesprawnych technicznie palenisk oraz palenia materiałów niestanowiących właściwego opału.

Program cyklu przedsięwzięć w kolejnych latach (2026-2030) będzie corocznie układany przez Gminę Trzeszczany w konsultacji z mieszkańcami, organizacjami pozarządowymi.

Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia:

Problem związany z pozostającym i niezutylizowanym azbestem należy do najpoważniejszych problemów związanych z ochroną środowiska na terenie całej Gminy, w tym także w obrębie obu podobszarów obszaru rewitalizacji. Na terenie całej Gminy, w tym także w każdym z podobszarów obszaru rewitalizacji, występuje problem z emisją zanieczyszczeń przez tzw. źródła niskiej emisji (np. przydomowe paleniska, kotłownie, piece).

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji

Przedsięwzięcie odpowiada następującym celom rewitalizacji:

- Cel strategiczny II. Aktywna i zintegrowana społeczność oraz gospodarka rozwijająca się w oparciu o walory i potencjał obu podobszarów obszaru rewitalizacji;
- Cel operacyjny II.1. Integracja i zwiększenie udziału mieszkańców obu podobszarów obszaru rewitalizacji w życiu lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, edukacyjnej, rekreacyjnej i społecznej;

Kierunek działań:

- działania na rzecz zwiększania świadomości ekologicznej mieszkańców, w szczególności związanej z koniecznością wymiany azbestowych pokryć dachowych oraz z występowaniem zanieczyszczeń powietrza oraz możliwości ich ograniczenia w obu podobszarach obszaru rewitalizacji.

Realizacja przedsięwzięcia pozwoli na organizację wydarzeń, dzięki którym zwiększy się świadomość ekologiczna mieszkańców obu podobszarów obszaru rewitalizacji, co skutkować będzie ich czynnym zaangażowaniem się na rzecz zmniejszenia występujących w jego obrębie problemów związanych

z ochroną środowiska.

Projekt odpowiada na następujące potrzeby:

- zwiększenie świadomości mieszkańców obu podobszarów obszaru rewitalizacji o szkodliwym wpływie azbestu na zdrowie ludzkie i środowisko naturalne oraz o zanieczyszczeniach powietrza i możliwości ich ograniczenia. Rezultatem projektu będą organizowane corocznie przedsięwzięcia na rzecz świadomości ekologicznej mieszkańców obu podobszarów obszaru rewitalizacji.

Sposób oceny rezultatu – za pomocą wskaźników produktu i rezultatu:

- liczba zorganizowanych przedsięwzięć z zakresu edukacji ekologicznej (szt./rocznie),
- liczba osób biorących udział w przedsięwzięciach z zakresu edukacji ekologicznej (osoby/rocznie).

Grupa docelowa:

Mieszkańcy obszaru rewitalizacji, lokalne organizacje pozarządowe

Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:

30 000,00 PLN

Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia:

Lata 2025-2030

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami:

Wydarzenia odbywać się będą w obrębie infrastruktury dostępnej dla osób ze szczególnymi potrzebami, wyposażonej w podjazd dla osób poruszających się na wózkach, odpowiednią szerokość drzwi i przejść, odpowiednią przestrzeń manewrową, wydzielone miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami, toalety dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, duże, czytelne znaki systemu informacji wizualnej w kontrastowych kolorach, ułatwiające poruszanie się osobom niedowidzącym, możliwość wprowadzenia psa-przewodnika.

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Urzędu Gminy Trzeszczany

Tabela 20. Poprawa bezpieczeństwa

Nazwa przedsięwzięcia:
Poprawa bezpieczeństwa
Lokalizacja
Gminny Ośrodek Kultury w Trzeszczanach, podobszar I. Trzeszczany Pierwsze, Trzeszczany Drugie, Świetlica Gminna w Zadębcach, podobszar III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, Od 2026 roku: Centrum Konferencyjno-Szkoleniowe w Zadębcach, podobszar III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, Obszar rewitalizacji
Inicjator odpowiedzialny za realizację zadania:
Gmina Trzeszczany
Zakres projektu:
Realizacja zadania będzie polegała na organizacji przedsięwzięć adresowanych do mieszkańców podobszarów obszaru rewitalizacji, które będą podejmować tematy związane z bezpieczeństwem. W ramach przedsięwzięcia będą miały miejsce wydarzenia edukacyjne, które zwracać będą uwagę na tematy związane z bezpieczeństwem, w którym uczestniczyć będą dzieci i młodzież oraz wszyscy mieszkańcy podobszarów obszaru rewitalizacji. Plan wydarzeń na rok 2025: - bezpieczeństwo w przestrzeni publicznej, diagnozowanie problemów związanych z bezpieczeństwem w obszarze rewitalizacji, propozycje działań na rzecz ich zmniejszenia, Program przedsięwzięć w kolejnych latach (2026-2030) będzie opracowywany przez Gminę Trzeszczany w konsultacji z osobami biorącymi udział w wydarzeniach, organizacjami pozarządowymi, Policją.
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia:
Podobszary obszaru rewitalizacji należą do obszarów o najwyższych wartościach wskaźników dotyczących liczby przestępstw na terenie Gminy. Obszar rewitalizacji jest obszarem, na którym koncentrują się problemy związane z bezpieczeństwem.
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów

rewitalizacji

Przedsięwzięcie odpowiada następującym celom rewitalizacji:

- Cel strategiczny II. Aktywna i zintegrowana społeczność oraz gospodarka rozwijająca się w oparciu o walory i potencjał obu podobszarów obszaru rewitalizacji;
- Cel operacyjny II.1. Integracja i zwiększenie udziału mieszkańców obu podobszarów obszaru rewitalizacji w życiu lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, edukacyjnej, rekreacyjnej i społecznej;

Kierunek działań:

- działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa mieszkańców podobszarów obszaru rewitalizacji.

Realizacja przedsięwzięcia pozwoli na organizację wydarzeń, dzięki którym zwiększy się świadomość dotycząca niebezpieczeństw oraz zaproponowane zostaną działania na rzecz ich ograniczenia.

Projekt odpowiada na następujące potrzeby:

- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Rezultatem projektu będą organizowane przedsięwzięcia na rzecz bezpieczeństwa.

Sposób oceny rezultatu – za pomocą wskaźników produktu i rezultatu:

- liczba zorganizowanych przedsięwzięć na rzecz bezpieczeństwa (szt./rocznie),
- liczba osób biorących udział w przedsięwzięciach na rzecz bezpieczeństwa (osoby/rocznie).

Grupa docelowa:

Mieszkańcy podobszarów obszaru rewitalizacji, lokalne organizacje pozarządowe

Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:

30 000,00 PLN

Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia:

Lata 2025-2030

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami:

Wydarzenia odbywać się będą w obrębie infrastruktury dostępnej dla osób ze szczególnymi potrzebami, wyposażonej w podjazd dla osób poruszających się na wózkach, odpowiednią szerokość drzwi i przejść, odpowiednią przestrzeń manewrową, wydzielone miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami, toalety dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, duże, czytelne znaki systemu informacji wizualnej w kontrastowych kolorach, ułatwiające poruszanie się osobom niedowidzącym, możliwość wprowadzenia psa-przewodnika.

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Urzędu Gminy Trzeszczany

Tabela 21. Aktywizacja osób bezrobotnych

Nazwa przedsięwzięcia:
Aktywizacja osób bezrobotnych
Lokalizacja
Gminny Ośrodek Kultury w Trzeszczanach, podobszar I. Trzeszczany Pierwsze, Trzeszczany Drugie, Świetlica Gminna w Zadębcach, podobszar III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, Od 2026 roku: Centrum Konferencyjno-Szkoleniowe w Zadębcach, podobszar III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, Obszar rewitalizacji
Inicjator odpowiedzialny za realizację zadania:
Gmina Trzeszczany
Zakres projektu:
Realizacja zadania będzie polegała na corocznej organizacji przedsięwzięć mających na celu aktywizację osób bezrobotnych w tym bezrobotnych powyżej 50 roku życia, do 30 roku życia i długotrwale bezrobotnych w obu podobszarach obszaru rewitalizacji. Plan dwóch wydarzeń dla cyklu w roku 2025: - spotkanie z pracownikiem Powiatowego Urzędu Pracy. Program cyklu przedsięwzięć w kolejnych latach (2026-2030) będzie corocznie układany przez Gminę Trzeszczany w konsultacji z osobami

bezrobotnymi oraz przedsiębiorcami.

Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia:

Obszar rewitalizacji jest miejscem koncentracji problemu związanego z bezrobociem. W każdym z podobszarów obszaru rewitalizacji odnotowano (w przeliczeniu na 1000 mieszkańców) większą od średniej gminnej liczbę osób bezrobotnych ogółem, bezrobotnych do 30 roku życia, bezrobotnych powyżej 50 roku życia i długotrwale bezrobotnych. W przypadku podobszaru III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, wartości trzech wskaźników były najwyższe spośród wszystkich badanych jednostek. Specyfika lokalnej gospodarki sprawia, iż szukanie pracy na terenie Gminy, w tym także w obrębie obu podobszarów obszaru rewitalizacji jest utrudnione.

Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji

Przedsięwzięcie odpowiada następującym celom rewitalizacji:

- Cel strategiczny II. Aktywna i zintegrowana społeczność oraz gospodarka rozwijająca się w oparciu o walory i potencjał obu podobszarów obszaru rewitalizacji;
- Cel operacyjny II.3. Wspieranie aktywnej walki z bezrobociem oraz rozwoju przedsiębiorczości w obu podobszarach obszaru rewitalizacji.

Kierunek działań:

- działania na rzecz aktywizacji zawodowej oraz społecznej osób bezrobotnych ogółem, bezrobotnych do 30 roku życia, bezrobotnych powyżej 50 roku życia i długotrwale bezrobotnych w obu podobszarach obszaru rewitalizacji.

Realizacja przedsięwzięcia pozwoli na organizację spotkań aktywizujących, szkoleń i warsztatów, które odpowiadać będą na potrzeby osób bezrobotnych i wspomogą je w aktywnym szukaniu pracy i/lub zakładaniu własnej działalności gospodarczej.

Projekt odpowiada na następujące potrzeby:

- wspieranie aktywizacji zawodowej oraz społecznej osób bezrobotnych ogółem, bezrobotnych do 30 roku życia, bezrobotnych powyżej 50 roku życia

i długotrwale bezrobotnych w obu podobszarach obszaru rewitalizacji.

Rezultatem projektu będzie organizowany corocznie cykl przedsięwzięć aktywizujących dla osób bezrobotnych.

Sposób oceny rezultatu – za pomocą wskaźników:

- liczba zorganizowanych przedsięwzięć dla osób bezrobotnych (szt./rocznie),
- liczba osób bezrobotnych biorących udział w przedsięwzięciach (osoby/rocznie),
- liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia, biorących udział w przedsięwzięciach (osoby/rocznie),
- liczba osób bezrobotnych do 30 roku życia, biorących udział w przedsięwzięciach (osoby/rocznie),
- liczba osób długotrwale bezrobotnych, biorących udział w przedsięwzięciach (osoby/rocznie).

Grupa docelowa:

Osoby bezrobotne z obu podobszarów obszaru rewitalizacji, przedsiębiorcy

Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:

50 000,00 PLN

Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia:

Lata 2025-2030

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami:

Wydarzenia odbywać się będą w obrębie infrastruktury dostępnej dla osób ze szczególnymi potrzebami, wyposażonej w podjazd dla osób poruszających się na wózkach, odpowiednią szerokość drzwi i przejść, odpowiednią przestrzeń manewrową, wydzielone miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami, toalety dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, duże, czytelne znaki systemu informacji wizualnej w kontrastowych kolorach, ułatwiające poruszanie się osobom niedowidzącym, możliwość wprowadzenia psa-przewodnika.

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Urzędu Gminy Trzeszczany

Tabela 22. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości

Nazwa przedsięwzięcia:
Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości
Lokalizacja
Gminny Ośrodek Kultury w Trzeszczanach, podobszar I. Trzeszczany Pierwsze, Trzeszczany Drugie, Świetlica Gminna w Zadębcach, podobszar III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, Od 2026 roku: Centrum Konferencyjno-Szkoleniowe w Zadębcach, podobszar III. Zadębce, Zadębce-Kolonia, Obszar rewitalizacji
Inicjator odpowiedzialny za realizację zadania:
Gmina Trzeszczany
Zakres projektu:
Realizacja zadania będzie polegała na corocznej organizacji przedsięwzięcia szkoleniowo-warsztatowego, mającego na celu zachęcanie do zakładania własnej działalności gospodarczej w obrębie obu podobszarów obszaru rewitalizacji. Przedsięwzięcie corocznie składać się będzie z cyklu szkoleniowo-warsztatowego o tematyce związanej z zakładaniem i prowadzeniem własnej działalności gospodarczej.
Krótki opis problemu jaki ma rozwiązać realizacja przedsięwzięcia:
W obu podobszarach obszaru rewitalizacji odnotowano wyższe od średniej gminnej wartości wskaźnika dotyczącego liczby wyrejestrowanych podmiotów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, co świadczy o tym, iż w podobszarach obszaru rewitalizacji istnieje problem z funkcjonowaniem przedsiębiorstw. Gospodarka obu podobszarów obszaru rewitalizacji jest gospodarką w przeważającej mierze oparta na branżach tradycyjnych i rolnictwie. Niedostatecznie rozwinięty jest sektor usług rynkowych i działalności pozarolniczej.
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji
Przedsięwzięcie odpowiada następującym celom rewitalizacji: - Cel strategiczny II. Aktywna i zintegrowana społeczność oraz gospodarka rozwijająca się w oparciu o walory i potencjał obu podobszarów obszaru

rewitalizacji;

- Cel operacyjny II.3. Wspieranie aktywnej walki z bezrobociem oraz rozwoju przedsiębiorczości w obu podobszarach obszaru rewitalizacji.

Kierunek działań:

- działania na rzecz osób zainteresowanych założeniem działalności gospodarczej w obu podobszarach obszaru rewitalizacji.

Realizacja przedsięwzięcia pozwoli na organizację przedsięwzięć szkoleniowo-warsztatowych, mających na celu zachęcanie do zakładania własnej działalności gospodarczej w obrębie obu podobszarów obszaru rewitalizacji.

Projekt odpowiada na następujące potrzeby:

- wspieranie rozwoju przedsiębiorczości w obu podobszarach obszaru rewitalizacji.

Rezultatem projektu będą organizowane corocznie przedsięwzięcia na rzecz rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej.

Sposób oceny rezultatu – za pomocą wskaźników produktu i rezultatu:

- liczba zorganizowanych przedsięwzięć na rzecz zakładania własnej działalności gospodarczej (szt./rocznie),
- liczba osób biorących udział w przedsięwzięciach na rzecz zakładania własnej działalności gospodarczej (osoby/rocznie).

Grupa docelowa:

Osoby zainteresowane prowadzeniem działalności w obszarze rewitalizacji, przedsiębiorcy.

Szacowana (orientacyjna) wartość przedsięwzięcia:

50 000,00 PLN

Ramy czasowe realizacji przedsięwzięcia:

Lata 2025-2030

Dostosowanie do osób ze szczególnymi potrzebami:

Wydarzenia odbywać się będą w obrębie infrastruktury dostępnej dla osób ze szczególnymi potrzebami, wyposażonej w podjazd dla osób poruszających

się na wózkach, odpowiednią szerokość drzwi i przejść, odpowiednią przestrzeń manewrową, wydzielone miejsca parkingowe dla osób z niepełnosprawnościami, toalety dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, duże, czytelne znaki systemu informacji wizualnej w kontrastowych kolorach, ułatwiające poruszanie się osobom niedowidzącym, możliwość wprowadzenia psa-przewodnika.

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Urzędu Gminy Trzuszczany

6.2. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

W poniższej tabeli zamieszczono charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, realizujących kierunki działań służących eliminacji lub ograniczeniu negatywnych zjawisk występujących w podobszarach obszaru rewitalizacji.

Tabela 23. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcie	Lata realizacji	Podmiot realizujący	Opis i cele przedsięwzięcia	Cel i kierunek działań GPR realizowany przez przedsięwzięcie
Rozwój działalności kulturalnej	2025-2030	Gmina Trzeszczany, grupy artystyczne, zespoły, artyści indywidualni, Koła Gospodyń Wiejskich	<p>Realizacja przedsięwzięć kulturalnych na rzecz różnych grup odbiorców, w tym dzieci, młodzież i seniorów przez lokalne zespoły i artystów, Koła Gospodyń Wiejskich, organizacje pozarządowe we współpracy z Gminą Trzeszczany i gminnymi instytucjami (GOK, Biblioteka, szkoły) w celu rozszerzenia oferty kulturalnej obszaru rewitalizacji</p> <p>Cele przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie aktywizacji społeczności sąsiedzkich i budowanie relacji sąsiedzkich, - wspieranie integracji społeczności 	<ul style="list-style-type: none"> - Cel strategiczny II. Aktywna i zintegrowana społeczność oraz gospodarka rozwijająca się w oparciu o walory i potencjał obu podobszarów obszaru rewitalizacji; - Cel operacyjny II.1. Integracja i zwiększenie udziału mieszkańców obu podobszarów obszaru rewitalizacji w życiu lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, edukacyjnej, rekreacyjnej i społecznej; <p>Kierunek działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - działania na rzecz rozwoju oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i społecznej w obrębie obu podobszarów obszaru

			na poziomie lokalnym.	rewitalizacji
Lokalna tradycja i historia	2025-2030	Gmina Trzeszczany, organizacje pozarządowe, instytucje kultury	<p>Współpraca Gminy i gminnych jednostek z organizacjami pozarządowymi na rzecz zachowania, dokumentowania, upowszechniania i promowania miejscowego dziedzictwa, organizacja obchodów świąt okolicznościowych, spotkania tematyczne, rajdy piesze/rowerowe w celu odwiedzenia gminnych zabytków i miejsc pamięci, w tym szczególnie położonych w obrębie obu podobszarów obszaru rewitalizacji, zaangażowanie mieszkańców w dbanie o miejsca pamięci, zabytki, kultywowanie zanikających lokalnych tradycji.</p> <p>Cele przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pobudzenie zaangażowania mieszkańców obszaru rewitalizacji 	<ul style="list-style-type: none"> - Cel strategiczny II. Aktywna i zintegrowana społeczność oraz gospodarka rozwijająca się w oparciu o walory i potencjał obu podobszarów obszaru rewitalizacji; - Cel operacyjny II.1. Integracja i zwiększenie udziału mieszkańców obu podobszarów obszaru rewitalizacji w życiu lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, edukacyjnej, rekreacyjnej i społecznej; <p>Kierunek działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - działania na rzecz rozwoju oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i społecznej w obrębie obu podobszarów obszaru rewitalizacji

			<p>w sprawy lokalne,</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykorzystywanie lokalnej infrastruktury i zasobów (w tym dziedzictwo kulturowe) 	
Aktywne organizacje pozarządowe	2025-2030	Gmina Trzeszczany, GOPS, organizacje pozarządowe sfery społecznej	<p>Wspieranie działalności organizacji pozarządowych działających w sferze społecznej w inicjatywach integrujących i aktywizujących lokalną społeczność oraz umożliwiających wdrożenie innowacyjnych rozwiązań problemów społecznych, w tym z wykorzystaniem nowoczesnych technologii.</p> <p>Cele przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie aktywizacji społeczności sąsiedzkich i budowanie relacji sąsiedzkich, - wspieranie integracji społeczności na poziomie lokalnym, 	<ul style="list-style-type: none"> - Cel strategiczny II. Aktywna i zintegrowana społeczność oraz gospodarka rozwijająca się w oparciu o walory i potencjał obu podobszarów obszaru rewitalizacji; - Cel operacyjny II.1. Integracja i zwiększenie udziału mieszkańców obu podobszarów obszaru rewitalizacji w życiu lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, edukacyjnej, rekreacyjnej i społecznej; <p>Kierunek działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - działania na rzecz rozwoju oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i społecznej w obrębie obu podobszarów obszaru

			- poszukiwanie i rozwijanie innowacyjnych rozwiązań problemów społecznych.	rewitalizacji
Zajęcia hobbystyczne	2025-2030	Gmina Trzeszczany, GOK, Gminna Biblioteka Publiczna, organizacje pozarządowe, instytucje kultury	<p>Organizacja różnych typów zajęć hobbystycznych dla dzieci i młodzieży, dorosłych, seniorów</p> <p>Cele przedsięwzięcia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie aktywizacji społeczności sąsiedzkich i budowanie relacji sąsiedzkich, - wspieranie integracji społeczności na poziomie lokalnym. 	<ul style="list-style-type: none"> - Cel strategiczny II. Aktywna i zintegrowana społeczność oraz gospodarka rozwijająca się w oparciu o walory i potencjał obu podobszarów obszaru rewitalizacji; - Cel operacyjny II.1. Integracja i zwiększenie udziału mieszkańców obu podobszarów obszaru rewitalizacji w życiu lokalnej społeczności poprzez rozwój oferty kulturalnej, edukacyjnej, rekreacyjnej i społecznej; <p>Kierunek działań:</p> <ul style="list-style-type: none"> - działania na rzecz rozwoju oferty edukacyjnej, kulturalnej, rekreacyjnej i społecznej w obrębie obu podobszarów obszaru rewitalizacji

Rozwój przedsiębiorczości	2025-2030	Gmina Trzeszczany, przedsiębiorcy	<p>Promowanie przedsiębiorców, którzy zakładają lub prowadzą działalność w sferze pozarolniczej, w szczególności w branży turystycznej. Utworzenie strony internetowej promującej lokalne produkty i usługi, np. usługi agroturystyczne, rękodzieło artystyczne, pamiątkarstwo, ekologiczne produkty spożywcze, wypożyczalnie sprzętu turystycznego (rowery, kajaki), itp.</p> <p>Cele przedsięwzięcia: - rozwój przedsiębiorczości i branży turystycznej w oparciu o walory obszaru rewitalizacji</p>	<p>Cel strategiczny II. Aktywna i zintegrowana społeczność oraz gospodarka rozwijająca się w oparciu o walory i potencjał obu podobszarów obszaru rewitalizacji;</p> <p>Cel operacyjny II.3. Wspieranie aktywnej walki z bezrobociem oraz rozwoju przedsiębiorczości w obu podobszarach obszaru rewitalizacji. Kierunek działań: - współpraca z przedsiębiorcami na rzecz wykorzystania istniejących atutów i walorów obu podobszarów obszaru rewitalizacji w procesie rozwoju gospodarki.</p>
Promocja turystyczna	2025-2030	Gmina Trzeszczany, przedsiębiorcy	Promowanie (w szczególności z wykorzystaniem nowoczesnych technologii) obu podobszarów obszaru rewitalizacji jako miejsca	Cel strategiczny II. Aktywna i zintegrowana społeczność oraz gospodarka rozwijająca się w oparciu o walory i potencjał obu

			<p>atrakcyjnego turystycznie.</p> <p>Cele przedsięwzięcia: - rozwój przedsiębiorczości i branży turystycznej w oparciu o walory obu podobszarów obszaru rewitalizacji</p>	<p>podobszarów obszaru rewitalizacji;</p> <p>Cel operacyjny II.3. Wspieranie aktywnej walki z bezrobociem oraz rozwoju przedsiębiorczości w obu podobszarach obszaru rewitalizacji.</p> <p>Kierunek działań: - współpraca z przedsiębiorcami na rzecz wykorzystania istniejących atutów i walorów obu podobszarów obszaru rewitalizacji w procesie rozwoju gospodarki.</p>
--	--	--	--	---

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Urzędu Gminy Trzeszczany

GPR przewiduje realizację, potencjalnie we współpracy z organizacjami pozarządowymi, dodatkowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które będą wypełniały następujące cele:

- wyposażenie mieszkańców w narzędzia umożliwiające wdrażanie długotrwałych i pozytywnych zmian w miejscu, w którym żyją,
- poszukiwanie i rozwijanie innowacyjnych rozwiązań problemów społecznych,
- pobudzenie zaangażowania mieszkańców obszaru rewitalizacji w sprawy lokalne,
- zachęcenie mieszkańców podobszarów obszaru rewitalizacji do podejmowania oddolnych działań na rzecz dobra wspólnego,
- zwiększenie aktywizacji społeczności sąsiedzkich i budowanie relacji sąsiedzkich,
- wspieranie integracji społeczności na poziomie lokalnym,
- wykorzystywanie lokalnej infrastruktury i zasobów (w tym dziedzictwo kulturowe),
- wsparcie rozwoju wspólnej przestrzeni publicznej w celu budowania relacji pomiędzy członkami danej społeczności.

7. MECHANIZMY INTEGROWANIA DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

7.1. Mechanizmy integracji

Dla opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji konieczne jest przewidzenie mechanizmów zapewniających integrację poszczególnych jego elementów. Mechanizmy te tworzą logikę zaplanowanej interwencji prowadząc do uzyskania sprzężenia zwrotnego pomiędzy planowanymi przedsięwzięciami. Integrowanie poszczególnych projektów polega na połączeniu m.in. działań koncepcyjnych, organizacyjnych i finansowych. Głównym źródłem zbudowania trzech autonomicznych poziomów integracji projektów/przedsięwzięć jest założenie, że każde z działań zwiększa swój własny potencjał czerpiąc z innych i zarazem zwiększa ich potencjał oddziałując na nie.

Mechanizmami integracji zaplanowanej w GPR interwencji są następujące czynniki:

1. Integracja na poziomie celów – mechanizm integracji w tym obszarze został wdrożony na poziomie opracowania dokumentu i będzie kontynuowany w okresie jego wdrażania.

Etap opracowania dokumentu uwzględniał takie mechanizmy jak:

- a) konsultacje wytyczonego obszaru zdegradowanego i wyznaczonego na jego podstawie obszaru rewitalizacji – etap ten rozpoczął mechanizm integracji poprzez uruchomienie procesu udziału mieszkańców, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców w tworzeniu GPR,
- b) nabór projektów do GPR – otwarty nabór projektów przełożył się na stworzenie pola do weryfikacji projektów z punktu widzenia ich oddziaływania na podobszary rewitalizacji i zaplanowania kompleksowej i zintegrowanej interwencji,
- c) wsparcie dla przedsiębiorczości lokalnej: Wprowadzenie działań wspierających rozwój lokalnej przedsiębiorczości, takich jak organizacja cyklu przedsięwzięć aktywizujących dla osób bezrobotnych, organizacja cyklu przedsięwzięć na rzecz rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej,
- d) kształtowanie przestrzeni publicznej: Projekt ukierunkowany na poprawę przestrzeni publicznej, takie jak przebudowa dawnego budynku Szkoły Podstawowej w Zadębcach na Gminne Centrum Konferencyjno-Szkoleniowe, Wielokulturowe Centrum w Zespole Pałacowo – Parkowym w Trzeszczanach z zapleczem hotelowym, które stanowią istotny element poprawy jakości życia mieszkańców.
- e) integracja planowania przestrzennego: Zintegrowane planowanie przestrzenne, uwzględniające aspekty infrastrukturalne, kulturalne, społeczne i ekonomiczne. Skoordynowane podejście do planowania może maksymalizować korzyści z działań rewitalizacyjnych.
- f) edukacja i aktywizacja społeczna: Programy edukacyjne i aktywizacyjne skierowane do mieszkańców, które promują aktywność społeczną, wzmocniają więzi społeczne.

Na etapie wdrażania mechanizmem integracji na poziomie celów będzie proces monitoringu – weryfikacji osiągniętych celów i formułowania zaleceń określających dalsze kroki wdrażania GPR.

2. Integracja na poziomie partycypacji społecznej w zarządzaniu wdrażaniem GPR – mechanizm ten będzie realizowany poprzez:

- a) powołanie Komitetu Rewitalizacyjnego – podstawową funkcją Komitetu będzie ocenianie postępu wdrażania GPR z punktu widzenia integracji i komplementarności podejmowanych działań przez podmioty zaangażowane w proces rewitalizacji,
- b) współpracę ze środowiskiem seniorów oraz młodzieży w zakresie działań rewitalizacyjnych podejmowanych dla osób starszych, młodzieży i dzieci,
- c) współpracę z przedstawicielami organizacji pozarządowych,
- d) partnerstwo publiczno-prywatne. Możliwość nawiązania współpracy z sektorem prywatnym, aby skorzystać z zasobów finansowych, ekspertyz i doświadczenia biznesowego. Partnerstwo publiczno-prywatne może być kluczowe w realizacji większych projektów rewitalizacyjnych,
- e) spotkania z interesariuszami,
- f) kontrola społeczna procesu realizowana dzięki publikacji i opiniowaniu sprawozdań z monitoringu GPR.

3. Integracja na poziomie zarządzania wdrażaniem – mechanizm

związany z ciągłą oceną postępu wdrażania GPR, realizowany poprzez:

- a) Innowacyjne modele finansowania. Poszukiwanie różnorodnych źródeł finansowania, takich jak środki UE, krajowe fundusze rewitalizacyjne, dotacje, a także potencjalne inwestycje prywatne. Dywersyfikacja źródeł finansowania zwiększa elastyczność Programu.
- b) monitoring i ewaluacje. Regularne oceny umożliwią dostosowanie działań do bieżących potrzeb i skuteczne zarządzanie zasobami. Monitoring oraz ewaluacja GPR zostały opisane w rozdziale 11. Na poziomie mechanizmów integracji zostaną one wykorzystane dla prowadzenia procesu zarządzania, zgodnie z zaplanowanymi celami,

jednocześnie odnosząc się do mierzalnych wskaźników, co pozwoli na pomiar realizacji celów, a tym samym ocenę integracji GPR.

7.2. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Komplementarność stanowi istotny element budowy GPR. Wskazuje na wzajemne powiązania pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi. Zapewnienie powiązań pomiędzy poszczególnymi przedsięwzięciami skutkować będzie efektywnym wykorzystaniem środków finansowych przeznaczonych na rewitalizację. Komplementarność rozpatrywana jest na poziomie pięciu aspektów: przestrzennego, problemowego, proceduralno-instytucjonalnego, międzyokresowego i źródeł finansowania.

7.2.1. Komplementarność przestrzenna

Obszar zdegradowany i obszar do rewitalizacji w Gminie Trzeszczany został wyznaczony na podstawie wyników przeprowadzonej analizy wskaźnikowej.

Projekty wyznaczone do realizacji w procesie rewitalizacji swoim zasięgiem obejmują obszar, który w wyniku przeprowadzonej diagnozy określono obszarem rewitalizacji. Obszar rewitalizacji będący częścią obszaru zdegradowanego cechuje się nagromadzeniem negatywnych zjawisk i właśnie na tym obszarze zlokalizowane zostały działania rewitalizacyjne.

Wyniki tych badań zostały wzbogacone także o opinie interesariuszy zebrane w ramach spotkań roboczych, warsztatów oraz konsultacji społecznych. Dzięki tym działaniom trafność doboru projektów i innych przedsięwzięć na obszarze przewidzianym do rewitalizacji jest wysoka.

Komplementarność przestrzenna planowanych przedsięwzięć przejawia się między innymi w ich lokalizacji na całym obszarze rewitalizacji.

Projekty stanowią odpowiedź na główne problemy zidentyfikowane w trakcie prac nad GPR. Dzięki zróżnicowaniu projekty wzajemnie się uzupełniają i oddziałują na zidentyfikowane wyzwania w sposób skoncentrowany i kompleksowy. Pozwoli to na rozwiązywanie problemów

„u źródła”, zapobiegając ich przenoszeniu w inne części Gminy. Stosunkowo bliskie sąsiedztwo poszczególnych przedsięwzięć sprawia, że z ich efektów będą mogli na równych prawach korzystać mieszkańcy całego obszaru rewitalizacji.

Zawarte w Programie projekty skupiają się przede wszystkim na obszarach do rewitalizacji lub są z nim ściśle powiązane i oddziałują na społeczność zamieszkującą te tereny. Komplementarność przestrzenna została zapewniona dzięki skupieniu projektów na różnych elementach zagospodarowania przestrzeni poszczególnych obszarów, co stanowi odpowiedź na główne problemy tych terenów. Projekty rewitalizacyjne dotyczą m.in. rewitalizacji obiektu oraz terenów zielonych, w których zaprogramowano aktywności dla lokalnych społeczności. Dzięki odpowiedniej realizacji poszczególnych projektów i efektywnemu włączeniu w ich realizację lokalnej społeczności będzie można zauważyć pozytywne ich skutki w obszarze całej Gminy. Realizacja tych działań będzie zapobiegać rozwojowi obecnych oraz przyszłych problemów występujących na obszarze rewitalizowanym.

Działania oddziałują nie tylko na obszar rewitalizacji, ale na cały obszar zdegradowany, a także zapewniają pozytywny wpływ na całą społeczność regionu gdyż wszystkie proponowane projekty będą dostępne dla ogółu mieszkańców Gminy.

7.2.2. Komplementarność problemowa

Wyznaczone do realizacji projekty odpowiadają na zdiagnozowane problemy oraz dopełniają się tematycznie, aby w pełni i w sposób kompleksowy oddziaływać na obszar rewitalizacji we wszystkich aspektach: społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym i środowiskowym. Wybrane do realizacji projekty odpowiadają na różne problemy: społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne i środowiskowe, razem tworząc zintegrowaną koncepcję działań. Część zadań w sferze technicznej uwzględnia rozwiązania przyjazne środowisku (np. oszczędzanie zasobów). Zadania o charakterze inwestycyjnym uzupełniają działania o charakterze społecznym. Projekt rewitalizacyjny o charakterze infrastrukturalnym (w tym obiektów użyteczności publicznej) dla którego

dominującą sferą interwencji jest sfera przestrzenno-funkcjonalna, techniczna i środowiskowa, stanowiąc będą trwałą bazę dla realizacji projektów społecznych (kulturalnych, integracyjnych, aktywizujących mieszkańców).

Działania inwestycyjne skupiają się na umożliwieniu realizacji przedsięwzięć miękkich - społecznych, jednocześnie porządkując przestrzeń publiczną, zwiększając ład przestrzenny i docelowo poprawiają jakość życia mieszkańców oraz ich aktywizację. Zasada komplementarności problemowej wyraża się także w tym, że poszczególne przedsięwzięcia wpisują się w kierunki działań przewidziane do rewitalizacji, a co za tym idzie również w cele strategiczne i operacyjne rewitalizacji. Dopełnianie się przedsięwzięć rewitalizacyjnych jak również powiązanie ich z celami rewitalizacji zapobiega zjawisku fragmentaryzacji, zapewniając oddziaływanie na obszar rewitalizacji w sposób kompleksowy.

Projekty realizowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji obejmują działania o charakterze społecznym, przestrzennym, technicznym czy środowiskowym, dlatego wszystkie działania podjęte w ramach rewitalizacji będą się uzupełniać i dzięki temu w sposób całościowy wpłyną na poprawę sytuacji na obszarze rewitalizacji. Zagospodarowanie terenów publicznych wpłynie na poprawę nie tylko stanu technicznego obiektu i miejsca, ale także na stan środowiska.

Przedstawienie planowanych działań i ich powiązań w ramach matrycy komplementarności pozwala jeszcze lepiej dostrzec w jakim stopniu poszczególne działania uzupełniają się w realizacji tych samych celów strategicznych.

Tabela 24. Spójność projektów z celami strategicznymi GPR

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	Cel Strategiczny I	Cel Strategiczny II
Projekty z listy podstawowych przedsięwzięć			
1	Przebudowa dawnego budynku Szkoły Podstawowej w Zadębcach na gminne centrum konferencyjno-szkoleniowe	x	x
2	Wielokulturowe Centrum w Zespole Pałacowo – Parkowym w Trzeszczanach z zapleczem hotelowym	x	x
3	Aktywny senior		x
4	Wsparcie osób w trudnej sytuacji życiowej		x
5	Wsparcie osób z niepełnosprawnością oraz długotrwale i przewlekle chorych		x
6	Wsparcie rodziców		x
7	Wsparcie osób dotkniętych alkoholizmem		x
8	Zwiększanie świadomości ekologicznej		x
9	Poprawa bezpieczeństwa		x
10	Aktywizacja osób bezrobotnych		x
11	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości		x
Projekty z listy pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć			
1	Rozwój działalności kulturalnej		x
2	Lokalna tradycja i historia		x
3	Aktywne organizacje pozarządowe		x
4	Zajęcia hobbystyczne		x
5	Rozwój przedsiębiorczości		x
6	Promocja turystyczna		x

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o.

7.2.3. Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna odnosi się do harmonijnego współdziałania różnych procesów i instytucji zaangażowanych w przedsięwzięcia rewitalizacyjne. Działa to jak skoordynowany mechanizm, który pomaga w skutecznym prowadzeniu działań na rzecz rozwoju danego obszaru.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna oznacza konieczność takiego zaprojektowania systemu zarządzania Programem rewitalizacji, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz

wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur. W tym celu system zarządzania wdrażaniem procesu rewitalizacji w Gminie Trzeszczany został zaprojektowany w sposób zapewniający z jednej strony wydolność decyzyjną a z drugiej strony – spójność i synergię pomiędzy działaniami.

Dla zapewnienia wydolności decyzyjnej procesem kieruje Wójt Gminy Trzeszczany, działając w sprawach strategicznych osobiście, a w sprawach bieżących – poprzez pracowników Urzędu Gminy Trzeszczany zaangażowanych w proces rewitalizacji.

Dla zapewnienia spójności i synergii przedsięwzięć rewitalizacyjnych na poziomie ich wdrażania, w systemie instytucjonalnym wdrażania rewitalizacji przewidziano Zespół Koordynujący złożony z pracowników jednostek organizacyjnych samorządu Gminy Trzeszczany zaangażowanych w proces rewitalizacji oraz przedstawicieli instytucjonalnych partnerów w poszczególnych przedsięwzięciach (zespół powołany zarządzeniem). Ponadto powołany został Komitet Rewitalizacji, który stanowił forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy w sprawach dotyczących prowadzenia i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzeszczany na lata 2024-2030 oraz pełnił będzie funkcję opiniotawczą-doradczą Wójta Gminy Trzeszczany w zakresie rewitalizacji.

Ponadto Program zawiera komplementarność w wymiarze proceduralno-instytucjonalnym poprzez zapewnienie współpracy różnych podmiotów działających na rzecz realizacji procesu rewitalizacji i poprawy negatywnych zjawisk w obszarze rewitalizowanym m.in. mieszkańców, organizacji społecznych i jednostek gminnych. Każdy interesariusz może stać się partnerem Programu rewitalizacji, dlatego też na każdym etapie prac związanych z rewitalizacją w Gminie zapewniono dostęp do danych i informacji na temat realizacji założeń Programu. Dzięki temu zainteresowane podmioty mają szansę uczestniczyć w realizacji poszczególnych zadań oraz zgłaszać zadania usprawniające realizację procesu rewitalizacji.

Włączenie społeczności lokalnej w procesy decyzyjne jest kluczowe dla skutecznej rewitalizacji. Komplementarność proceduralna występuje, gdy

różne instytucje i organizacje wspierają i ułatwiają partycypację społeczną, co przyczynia się do lepszej akceptacji projektów i ich skuteczności.

Komplementarność proceduralna przejawia się także w przypadku integracji procesów planistycznych, takich jak plany zagospodarowania przestrzennego czy strategię społeczne. Skoordynowane działania pomagają w utrzymaniu spójności i zgodności różnych działań rewitalizacyjnych.

System realizacji i wdrażania GPR oraz szczegółową strukturę zarządzania jego realizacją przedstawiono w rozdziale 9.

Wypracowane spójne procedury zarządzania Programem rewitalizacji w oparciu o istniejące struktury administracyjne i systemy zarządzania Gminą pozwolą na zachowanie komplementarności proceduralno-instytucjonalnej oraz skuteczne wdrożenie powiązanych ze sobą przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

7.2.4. Komplementarność międzyokresowa

Komplementarność międzyokresowa odnosi się do synergii i związku pomiędzy różnymi fazami lub projektami rewitalizacyjnymi, które są realizowane w różnych okresach czasu. Efektywne wykorzystanie wyników jednego projektu jako podstawy lub wsparcia dla kolejnych działań może przynieść dodatkowe korzyści społeczności lokalnej.

W poprzednich latach Gmina Trzeszczany pozyskiwała środki finansowe na działania mające na celu poprawę sytuacji Gminy w kilku płaszczyznach. Wśród zrealizowanych projektów znalazły się działania „miękkie” skierowane na aktywizację społeczeństwa oraz działania, których zadaniem była poprawa warunków życia mieszkańców Gminy Trzeszczany. Działania podjęte w latach poprzednich przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 25. Projekty odpowiadające celom rewitalizacji zrealizowane przez Gminę Trzeszczany

Tytuł projektu	Nazwa beneficjenta	Program/działanie/fundusz	Perspektywa
Instalacja odnawialnych źródeł energii w gospodarstwach domowych na terenie Gminy Trzeszczany - etap II	Gmina Trzeszczany	Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego Działanie 4.1. Wsparcie wykorzystania OZE Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	2014-2020
Instalacja kolektorów słonecznych do wspomagania ogrzewania wody użytkowej w budynkach mieszkalnych w Gminie Trzeszczany	Gmina Trzeszczany	Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego Działanie 4.1. Wsparcie wykorzystania OZE Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	2014-2020
Synergia społeczna w Gminie Trzeszczany	Gmina Trzeszczany	Program Operacyjny Kapitał Ludzki Działanie 7.3. Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji Europejski Fundusz Społeczny	2007-2013
Termomodernizacja Szkoły Podstawowej im. Cyprian Kamila Norwida w Trzeszczanach	Gmina Trzeszczany	Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego Działanie 5.2. Efektywność energetyczna sektora publicznego Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego	2014-2020
Realizacja programu rozwojowego SP w	Gmina Trzeszczany	Program Operacyjny Kapitał Ludzki Działanie	2007-2013

Trzeszczanach		9.1. Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty Europejski Fundusz Społeczny	
Szansa dla Ciebie	Gmina Trzeszczany/Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzeszczanach	Program Operacyjny Kapitał Ludzki Działanie 7.1. Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji Europejski Fundusz Społeczny	2007-2013
Stąd do przyszłości	Gmina Trzeszczany	Program Operacyjny Kapitał Ludzki Działanie 9.1. Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty Europejski Fundusz Społeczny	2007-2013
MMS- Milion Możliwości Sukcesu	Gmina Trzeszczany	Program Operacyjny Kapitał Ludzki Działanie 9.1. Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych w systemie oświaty Europejski Fundusz Społeczny	2007-2013
Realizacja programu rozwojowego SP w Mołodiatyczach	Gmina Trzeszczany	Program Operacyjny Kapitał Ludzki Działanie 9.1. Wyrównywanie szans edukacyjnych i zapewnienie wysokiej jakości usług edukacyjnych świadczonych	2007-2013

		w systemie oświaty Europejski Fundusz Społeczny	
TRADYCJE DROGĄ DO INTEGRACJI	Gmina Trzeszczany	Program Operacyjny Kapitał Ludzki Działanie 7.3. Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji Europejski Fundusz Społeczny	2007-2013
Integracja poprzez tradycję	Gminny Ośrodek Kultury w Trzeszczanach	Program Operacyjny Kapitał Ludzki Działanie 7.3. Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji Europejski Fundusz Społeczny	2007-2013

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie mapadotacji.gov.pl

Komplementarnymi projektami realizowanymi w poprzednich latach, a mającymi swoją kontynuację w ramach planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych są projekty skierowane do lokalnej społeczności. Ponadto, projekty wskazane w niniejszym GPR będą stanowiły dopełnienie działań realizowanych do chwili obecnej. Dzięki kontynuacji poprzednich projektów oraz realizacji nowych, zintegrowanych inicjatyw skoncentrowanych na obszarze rewitalizacji, możliwe będzie wzmocnienie dotychczas uzyskanych efektów i przyspieszenie procesu wyprowadzania wskazanego terenu ze stanu kryzysowego. Realizując obecny Program Gmina Trzeszczany wykorzystywać będzie dotychczasowe doświadczenia w ramach realizacji projektów infrastrukturalnych oraz „miękkich”.

7.2.5. Komplementarność źródeł finansowania

Wszystkie projekty, które będą realizowane w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzeszczany na lata 2024-2030 będą miały

zapewnione finansowanie z różnych źródeł, w tym w szczególności: z budżetów własnych podmiotów zgłaszających, ze środków strukturalnych dostępnych w ramach perspektywy finansowej 2021-2027 (np. Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027, Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny a także programów krajowych), ze środków z budżetu krajowego (np. Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych, programy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego). Oznacza to dywersyfikację źródeł finansowania dla uzyskania korzystnych efektów na obszarze rewitalizacji.

Program rewitalizacji w pierwszej kolejności zakłada wykorzystanie zewnętrznych źródeł finansowania, w tym funduszy UE dedykowanych rewitalizacji. Kluczowe inwestycje będą realizowane ze środków programu Fundusze Europejskie dla Lubelskiego 2021-2027.

Pozyskiwanie funduszy na realizację założonych projektów będzie prowadzone z wykluczeniem ryzyka podwójnego finansowania.

8. SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Kluczowym warunkiem powodzenia procesu rewitalizacji poza zaangażowaniem społeczeństwa, które z tego procesu ma czerpać korzyści jest przeznaczenie odpowiednich środków finansowych pokrywających koszty rewitalizacji określonego obszaru. Pozyskanie wystarczających zasobów, które w sposób całkowity pokryją planowane inwestycje oraz działania społeczne jest kluczem do powodzenia procesu rewitalizacji. Nie mniej ważne jest, aby działania podejmowane w trakcie procesu rewitalizacji były ze sobą powiązane, a ich celem było osiągnięcie wielopłaszczyznowej poprawy sytuacji na objętym Programem obszarze.

W procesie wdrażania projektów rewitalizacyjnych istotna jest dywersyfikacja źródeł finansowania. Finansowanie z różnych źródeł sprawia, że realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie efektywna i bezpieczna (zwiększa szanse na powodzenie i pełną realizację założeń). Dywersyfikacja źródeł finansowania daje możliwość korzystania zarówno z funduszy

komercyjnych (m.in. kredyty, pożyczki, obligacje komunalne), jak i niekomercyjnych (m.in. środki własne budżetu Gminy, fundusze europejskie, środki budżetu Państwa). Przedsięwzięcia rewitalizacyjne mogą być realizowane przez różnorodne grupy podmiotów tj. przez podmioty z sektora publicznego, prywatnego i pozarządowego. Na etapie realizacji zapisów GPR bardzo istotna jest współpraca różnych podmiotów gwarantująca powodzenie wdrażanych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

W przypadku niepozyskania dotacji na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wnioskodawcy podejmą próbę sfinansowania realizacji projektów korzystając m.in. z preferencyjnych pożyczek UE, kredytów krajowych oraz programów krajowych. Planowany zakres projektów lub czas ich realizacji będzie zależny od uzyskania innych źródeł wsparcia.

Tabela 26. Szacunkowe ramy finansowe Programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych dla projektów podstawowych

Lp.	Tytuł projektu	Rodzaj projektu	Wnioskodawca	Okres realizacji	Szacowana wartość projektu [zł]	Źródła finansowania		
						Publiczne	Prywatne	Fundusze UE
1	Przebudowa dawnego budynku Szkoły Podstawowej w Zadębcach na Gminne Centrum Konferencyjno-Szkoleniowe	Infrastrukturalny wraz z „miękkim”	Gmina Trzeszczany	2025-2030	3 000 000,00	700 000,00		2 300 000,00
2	Wielokulturowe Centrum w Zespole Pałacowo – Parkowym w Trzeszczanach z zapleczem hotelowym	Infrastrukturalny wraz z „miękkim”	Dolce Vita Sp.zo.o	2024-2030	12 0000,00		2 400 000,00	9 600 000,00
3	Aktywny senior	„miękki”	Gmina Trzeszczany	2025-2030	40 000,00	8 000,00		32 000,00
4	Wsparcie osób w trudnej sytuacji życiowej	„miękki”	Gmina Trzeszczany, GOPS	2024-2030	40 000,00	8 000,00		32 000,00
5	Wsparcie osób z niepełnosprawnością oraz długotrwale i przewlekle chorych	„miękki”	Gmina Trzeszczany	2024-2030	30 000,00	6 000,00		24 000,00

6	Wsparcie rodziców	„miękki”	Gmina Trzeszczany	2025-2030	30 000,00	6 000,00		24 000,00
7	Wsparcie osób dotkniętych alkoholizmem	„miękki”	Gmina Trzeszczany	2025-2030	30 000,00	6 000,00		24 000,00
8	Zwiększanie świadomości ekologicznej	„miękki”	Gmina Trzeszczany	2025-2030	30 000,00	6 000,00		24 000,00
9	Poprawa bezpieczeństwa	„miękki”	Gmina Trzeszczany	2025-2030	30 000,00	6 000,00		24 000,00
10	Aktywizacja osób bezrobotnych	„miękki”	Gmina Trzeszczany	2025-2030	50 000,00	10 000,00		40 000,00
11	Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości	„miękki”	Gmina Trzeszczany	2025-2030	50 000,00	10 000,00		24 000,00

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Urzędu Gminy Trzeszczany

Tabela 27. Szacunkowe ramy finansowe Programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych dla pozostałych dopuszczalnych projektów

Lp.	Tytuł projektu	Rodzaj projektu	Wnioskodawca	Okres realizacji	Szacowana wartość projektu [zł]	Źródła finansowania		
						Publiczne	Prywatne	Fundusze UE
1	Rozwój działalności kulturalnej	„miękki”	Gmina Trzeszczany, grupy artystyczne, zespoły, artyści indywidualni, Koła Gospodyń Wiejskich	2025-2030	50 000,00	10 000,00		40 000,00
2.	Lokalna tradycja i historia	„miękki”	Gmina Trzeszczany, organizacje pozarządowe, instytucje kultury	2025-2030	30 000,00	6 000,00		24 000,00
3	Aktywne organizacje pozarządowe	„miękki”	Gmina Trzeszczany, GOPS, organizacje pozarządowe sfery społecznej	2025-2030	30 000,00	6 000,00		24 000,00
4	Zajęcia hobbyistyczne	„miękki”	Gmina Trzeszczany, GOK, Gminna	2025-2030	30 000,00	6 000,00		24 000,00

			Biblioteka Publiczna, organizacje pozarządowe, instytucje kultury					
5	Rozwój przedsiębiorczości	„miękki”	Gmina Trzeszczany, przedsiębiorcy	2025-2030	30 000,00	6 000,00		24 000,00
6	Promocja turystyczna	„miękki”	Gmina Trzeszczany, przedsiębiorcy	2025-2030	20 000,00	4 000,00		26 000,00

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o. na podstawie danych z Urzędu Gminy Trzeszczany

9. STRUKTURA ZARZĄDZANIA REALIZACJĄ GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

Gminny Program Rewitalizacji wymaga odpowiedniego systemu wdrażania i zarządzania, ze względu na swoją złożoność. Konieczne jest odpowiednie przygotowanie informacyjne i aktywna partycypacja wszystkich interesariuszy rewitalizacji. Gminny Program Rewitalizacji jest narzędziem niezbędnym do rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy. Jednak, żeby jego realizacja przyniosła oczekiwane efekty potrzebne jest sukcesywne wdrażanie wyznaczonych przedsięwzięć i stały monitoring ich realizacji.

Wdrażanie GPR, oparte jest na wsparciu realizacji projektów stworzonych z myślą osiągnięcia celów spójnych z celami strategicznymi oraz operacyjnymi przewidzianymi w GPR. Lista projektów zaplanowanych do realizacji w ramach wdrażania GPR ma charakter listy otwartej. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zaplanowane w Programie lub zakwalifikowane przez Program jako dopuszczalne mają bardzo zróżnicowany charakter. Do zakwalifikowania dowolnego projektu jako projektu spełniającego kryteria projektu rewitalizacyjnego, niezbędne będzie wskazanie w jaki sposób projekt proponowany przez podmiot wykonawczy, realizuje cel strategiczny bądź cele operacyjne GPR ze szczególnym

uwzględnieniem informacji o tym w jaki sposób pomaga rozwiązywać problemy wskazane w diagnozie obszaru przygotowanej na potrzeby GPR.

System zarządzania Programem zaprojektowany został z uwzględnieniem istniejących rozwiązań organizacyjnych, które działają w Urzędzie Gminy Trzeszczany, a ponadto zorientowano go na realizację zasad partycypacji, współdecydowania i partnerstwa.

Strukturalnie za tematykę rewitalizacji odpowiedzialne będą następujące organy i jednostki:

- Rada Gminy – zgodnie z przepisami ustaw ustrojowych regulujących zasady działania jednostek samorządu terytorialnego, uchwała ona program rewitalizacji, akceptuje jego zmiany, zatwierdza środki finansowe na przedsięwzięcia rewitalizacyjne w budżecie Gminy,
- Wójt Gminy Trzeszczany – organ wykonawczy w Gminie, odpowiedzialny za wdrażanie Programu rewitalizacji, uwzględniający procesy rewitalizacji w projektowaniu budżetu Gminy,
- Zespół Zadaniowy ds. Rewitalizacji (gminne jednostki organizacyjne) – powołane zarządzeniem, jako aparat pomocniczy, za pomocą którego Wójt Gminy Trzeszczany wykonuje swoje zadania w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej i infrastruktury przestrzennej,
- Komitet Rewitalizacji – powołany niezwłocznie po podjęciu przez Radę Gminy Trzeszczany uchwały określającej zasady wyznaczenia oraz działania Komitetu Rewitalizacji.

Osobą odpowiedzialną za funkcjonowanie tej struktury jest Wójt Gminy Trzeszczany.

Zarządzanie Gminnym Programem Rewitalizacji to proces, w którym głównym celem jest zbudowanie odpowiedniego partnerstwa między koordynatorem procesu – Urzędem Gminy Trzeszczany a innymi podmiotami uczestniczącymi w rewitalizacji bezpośrednio lub pośrednio. Właściwe zarządzanie Programem ma ułatwić realizację poszczególnych przedsięwzięć, a tym samym doprowadzić do osiągnięcia wyznaczonych celów strategicznych i operacyjnych.

Za przygotowanie dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji odpowiedzialny jest Wójt Gminy Trzeszczany, który powierzył opracowanie dokumentu firmie zewnętrznej.

Za zarządzanie i wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji oraz monitorowanie i przedstawianie okresowych ocen z postępu jego realizacji odpowiedzialny jest Wójt. Wójt pełni rolę nadzorczą nad całym procesem rewitalizacji, jego zadania wykonywane są we współpracy z powołanym przez niego organem, którym będzie Zespół Zadaniowy ds. Rewitalizacji - gminne jednostki organizacyjne, przez co nie przewiduje się dodatkowych kosztów na zarządzanie Programem. Kierowanie zespołu powierzono jednostce Urzędu Gminy Trzeszczany, która posiada wieloletnie doświadczenie w budowaniu dokumentów strategicznych, realizacji działań społecznych oraz przygotowaniu i realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE.

Zadania Zespołu Zadaniowego ds. Rewitalizacji:

- identyfikacja problemów i potrzeb obszaru rewitalizacji i wskazywanie możliwości eliminowania problemów obszaru,
- diagnozowanie lokalnych potencjałów występujących na terenie obszaru rewitalizacji,
- gromadzenie, dostarczanie i analizowanie danych niezbędnych w procesie opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji,
- weryfikacja i opiniowanie wyników prac i wniosków z przeprowadzonego badania delimitacyjnego dla Gminy Trzeszczany,
- udział w formułowaniu założeń Gminnego Programu Rewitalizacji oraz celów strategicznych i operacyjnych,
- weryfikacja, aktualizacja, wdrożenie i nadzór nad Gminnym Programem Rewitalizacji,
- konsultowanie i opiniowanie dokumentów wewnętrznych sporządzonych w trakcie prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji,
- weryfikacja zgodności założeń Gminnego Programu Rewitalizacji z aktualnymi wymaganiami aktów normatywnych, w tym procedur obowiązujących w programach finansowania działań rewitalizacyjnych ze środków zewnętrznych,
- reprezentowanie gminy w zakresie dotyczącym opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji,
- inspirowanie i zgłaszanie projektów rewitalizacyjnych w zakresie poszczególnych obszarów, w tym zwłaszcza społecznych, jak również

- gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych,
- analiza i opiniowanie zgłoszonych projektów rewitalizacyjnych, zwłaszcza w odniesieniu do potrzeb obszaru rewitalizacji,
  - upowszechnianie informacji o Gminnym Programie Rewitalizacji za pośrednictwem mediów oraz zasobów własnych Urzędu Gminy Trzeszczany,
  - kreowanie, opiniowanie i wdrażanie narzędzi komunikacji i partycypacji ze społecznością lokalną,
  - udział w konsultacjach społecznych w trakcie prac nad opracowywaniem Gminnego Programu Rewitalizacji i nadzór nad nimi,
  - weryfikacja i opiniowanie wyników prac i wniosków z konsultacji społecznych w trakcie prac nad Gminnym Programem Rewitalizacji,
  - zapewnienie skuteczności funkcjonowania systemu zarządzania procesem rewitalizacji,
  - współpraca przy wdrażaniu projektów rewitalizacyjnych w ramach danego obszaru oraz koordynacja działań leżących w zakresie kompetencji reprezentowanej jednostki,
  - opiniowanie i rekomendowanie propozycji zmian Gminnego Programu Rewitalizacji,
  - monitorowanie projektów realizowanych w ramach Gminnego Programu Rewitalizacji na poziomie danego wydziału, czy jednostki organizacyjnej,
  - nadzór nad realizacją projektów rewitalizacyjnych, analizowanie ich skuteczności, usuwanie przyczyn występowania problemów,
  - planowanie, organizowanie i przeprowadzenie monitoringu i ewaluacji,
  - inicjowanie działań korygujących i zapobiegawczych.

Zgodnie z art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, przed uchwaleniem Gminnego Programu Rewitalizacji, Rada Gminy podejmuje uchwałę w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

Wójt Gminy Trzeszczany niezwłocznie po podjęciu przez Radę Gminy Trzeszczany uchwały określającej zasady wyznaczenia oraz działania Komitetu Rewitalizacji, powołał w drodze zarządzenia Komitet Rewitalizacji.

Komitet Rewitalizacji będzie stanowił forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy Trzeszczany w sprawach dotyczących prowadzenia oceny rewitalizacji oraz będzie pełnić funkcję opiniodawczo-doradczą Wójta Gminy Trzeszczany.

Rolą Komitetu Rewitalizacji będzie doradzanie Wójtowi w zakresie dbałości o prawidłową realizację GPR oraz prowadzenie dialogu między interesariuszami procesu rewitalizacji a organami Gminy. Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji określa Rada Gminy w drodze uchwały, zapewniając wyłanianie przez interesariuszy jego przedstawicieli. Podjęcie uchwały w tej sprawie poprzedza przeprowadzenie konsultacji społecznych. Do minimalnego zakresu uprawnień i zadań Komitetu należeć będzie zaopiniowanie, sporządzonej przez Wójta, oceny aktualności i stopnia realizacji GPR. Do pozostałych zadań Komitetu należeć będą m.in.: podejmowanie działań mających wpływ na proces rewitalizacji na każdym etapie i poziomie prac nad Programem, sprawowanie nadzoru, monitorowanie i ewaluacja działań rewitalizacyjnych.

Struktura powołania Komitetu Rewitalizacji:

1. Określenie zasad wyznaczenia składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji:
  - a) projekt uchwały,
  - b) konsultacje społeczne projektu uchwały,
  - c) podjęcie uchwały,
  - d) nabór kandydatów.
2. Powołanie Komitetu Rewitalizacji:
  - a) zarządzenie Wójta w sprawie powołania Komitetu Rewitalizacji.

W Komitecie Rewitalizacji zapewniona będzie reprezentatywność kluczowych grup interesariuszy (mieszkańcy, organizacje społeczne, przedstawiciele przedsiębiorców) oraz wrażliwych grup wiekowych mieszkańców (seniorzy, młodzież). W skład Komitetu wejdą interesariusze rewitalizacji (określeni w art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji):

- a) mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze,
- b) mieszkańcy gminy inni niż wymienieni w pkt a),
- c) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą,
- d) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne,
- e) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- f) organy władzy publicznej,
- g) podmioty, inne niż wymienione w pkt f), realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Projekty będą realizowane zgodnie z uchwaloną przez Radę Gminy Trzuszczany Wieloletnią Prognozą Finansową (WPF). Spójność niniejszego Programu z WPF zapewni efektywną realizację zaplanowanych, zhierarchizowanych i ujętych ww. Programie.

Proces rewitalizacji jest zadaniem własnym Gminy i prowadzony jest w związku z tym głównie poprzez Urząd Gminy Trzuszczany przy współpracy z interesariuszami, dlatego zarządzanie realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji nie będzie generowało kosztów. Całość procesu wdrażania, monitoringu i ewaluacji będzie realizowana przez pracowników Urzędu Gminy Trzuszczany, w ramach obowiązków służbowych, w związku z czym nie przewiduje się ponoszenia dodatkowych kosztów związanych z obsługą procesu. Również praca w ramach Komitetu Rewitalizacji będzie miała charakter społeczny, zatem nie będzie wymagała rezerwowania środków finansowych w budżecie Gminy Trzuszczany.

Tabela 28. Harmonogram zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji

Nazwa zadania	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Uchwalenie GPR							
Realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych							
Ocena stopnia realizacji z możliwością dokonywania w nim stosownych zmian							
Ewaluacja śródkresowa wraz z raportem							
Sprawozdania z realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych							
Ewaluacja ex-post wraz z raportem							

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o.

10. MECHANIZM WŁĄCZANIA INTERESARIUSZY W PROCES REWITALIZACJI, W TYM W RAMACH KOMITETU REWITALIZACJI

Partycypacja społeczna jest jedną z podstawowych zasad, w oparciu o którą powstał niniejszy dokument. GPR tworzony był w warunkach pełnej partycypacji społeczności lokalnej zarówno przy opracowywaniu Programu jak i projektów rewitalizacji, co daje podstawę do wspólnego działania mieszkańców i władz lokalnych.

Udział mieszkańców w procesie rewitalizacyjnym (partycypacyjny model rewitalizacji) oznacza, że administracja samorządowa używa zróżnicowanych narzędzi, zarówno w celu pozyskania informacji od mieszkańców, jak również umiejętnego włączania ich w działania istotne z punktu widzenia interesu Gminy.

Podczas opracowywania Programu rewitalizacji zorganizowano spotkania, w których udział brali wszyscy interesariusze procesu rewitalizacji w Gminie Trzeszczany tj. pracownicy Urzędu Gminy Trzeszczany, przedstawiciele lokalnej społeczności, mieszkańcy i przedsiębiorcy. Spotkania konsultacyjne prowadzone były przez zewnętrznych ekspertów. Udzielali oni informacji z zakresu problematyki rewitalizacji oraz zaangażowani byli w proces pozyskiwania informacji od mieszkańców poprzez przeprowadzanie z mieszkańcami wywiadów w formie ankiet. Rola doradców nie ograniczała się tylko do spotkań, polegała również na zapewnieniu ciągłego kontaktu telefonicznego i e-mailowego. W ramach partycypacji społecznej prowadzono badania ankietowe dotyczące pogłębionej analizy problemów obserwowanych w obszarze rewitalizacji.

Art. 5 ust. 2 pkt 6 Ustawy o rewitalizacji nakazuje, aby w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji zapewnić możliwość wypowiedzenia się przez interesariuszy. Służą temu przede wszystkim badania ankietowe, w których może wziąć udział najszersza grupa mieszkańców gminy.

Art. 5 ust. 1, mówi wprost, że „partycypacja społeczna obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy”. Uczestnicy procesu rewitalizacji powinni brać udział w powstawaniu GPR od samego początku, od momentu przygotowywania całego procesu.

Partycypacja w rewitalizacji uznawana jest za wzajemną komunikację pomiędzy różnymi grupami społecznymi, podczas której uczestnicy mają możliwość przedstawienia swoich propozycji, wpłynięcia na podejmowane w danym temacie decyzje, a następnie udział w ich realizacji. Istotą tych działań jest zaprogramowanie takich przedsięwzięć, które zaspokajać będą faktyczne potrzeby społeczności lokalnej. Rewitalizacja prowadzona ma być nie tylko przez podmioty publiczne, lecz przez wszystkich uczestników tego procesu i podmioty, których szeroko pojęte interesy spotykają się na obszarze rewitalizacji.

Przed przystąpieniem do zbierania danych do opracowania diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji odbyło się spotkanie w Urzędzie Gminy Trzeszczany, w którym udział wzięli pracownicy odpowiedzialni za przygotowanie GPR. Uczestnicy spotkania zostali wprowadzeni w zagadnienia dotyczące procesu rewitalizacji oraz odpowiadali na pytania dotyczące problemów i zjawisk kryzysowych w Gminie.

W terminie od dnia 20.02.2023 r. do dnia 22.03.2023 r. przeprowadzono konsultacje społeczne projektu uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i rewitalizacji. Informacja o konsultacjach społecznych została opublikowana na 7 dni przed ich rozpoczęciem. W ramach konsultacji społecznych (zgodnie z ustawą o rewitalizacji) zebrano uwagi za pomocą formularzy papierowych i elektronicznych, a także możliwe było zgłoszenie uwag w postaci ustnej do pracowników Urzędu Gminy Trzeszczany. Udostępniono formularz do zgłaszania uwag w formie papierowej i elektronicznej nt. granic obszaru rewitalizacji oraz ankietę konsultacyjną. Konsultacje społeczne prowadzone były w formie:

1. Zbierania uwag w postaci papierowej lub elektronicznej za pomocą formularzy.

Formularz zgłaszania uwag dostępny był od dnia 20.02.2023 r.:

- a) w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Trzeszczany pod adresem internetowym: <http://bip.trzeszczany.roztocze.pl>
- b) na stronie Gminy Trzeszczany pod adresem internetowym: <http://trzeszczany.pl/index.php/pl>
- c) w pokoju nr 1 Urzędu Gminy Trzeszczany,
- d) podczas spotkania konsultacyjnego, o którym mowa w pkt 4.

2. Zbierania uwag ustnych.

Zbieranie uwag ustnych było możliwe od dnia 20.02.2023 r. do dnia 22.03.2023 r.

- a) w Urzędzie Gminy Trzeszczany pokój nr 1 w godzinach pracy Urzędu,
- b) podczas spotkania konsultacyjnego,

3. Ankiety w postaci papierowej lub elektronicznej.

Ankieta dostępna była od dnia 20.02.2023 r.:

- a) w Biuletynie Informacji Publicznej Urzędu Gminy Trzeszczany pod adresem internetowym: <http://bip.trzeszczany.roztocze.pl>
  - b) na stronie Gminy Trzeszczany pod adresem internetowym: <http://trzeszczany.pl/index.php/pl>,
  - c) w pokoju nr 1 Urzędu Gminy Trzeszczany,
  - d) podczas spotkania konsultacyjnego,
4. Otwartego spotkania konsultacyjnego ekspertów z mieszkańcami Gminy Trzeszczany umożliwiającego prezentację głównych założeń i propozycji do uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, a także zgłaszanie uwag, opinii i propozycji.

Otwarte spotkanie konsultacyjne odbyło się w budynku Świetlicy Wiejskiej w Trzeszczanach Pierwszych w dniu 27 lutego 2023 r. w godzinach 10.00-12.00.

Przedmiotem konsultacji było poznanie opinii mieszkańców Gminy Trzeszczany na temat granic wyznaczonego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Konsultacje społeczne przeprowadzone zostały na podstawie art. 5a ust. 1, art. 30 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40) oraz art. 11 ust. 3 w związku z art. 6 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2021 r. poz. 485).

Konsultacje społeczne zostały podsumowane raportem, który został opublikowany na stronie BIP Urzędu Gminy Trzeszczany.

Komitet Rewitalizacji

W terminie od dnia 07.11.2023 r. do 11.12.2023 r. (35 dni) przeprowadzono konsultacje społeczne projektu uchwały Rady Gminy Trzeszczany w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. odbyło się w dniu 17.11.2023 w godz. 10.00-12.00 w Urzędzie Gminy Trzeszczany, w Sali Konferencyjnej. Po zakończonych konsultacjach opracowano raport z przeprowadzonych konsultacji społecznych.

W procesie konsultacji uruchomiono badanie ankietowe służące poznaniu opinii publicznej dotyczącej określania zasad wyznaczania składu

i działania Komitetu Rewitalizacji. Ankieta miała charakter anonimowy. Badanie prowadzono z użyciem formularza ankiety umieszczonej na stronie internetowej oraz w siedzibie Urzędu Gminy Trzeszczany. W trakcie trwania konsultacji wpłynęło 7 ankiet. Z analizy przedłożonych ankiet wynika, że ankietowani mieszkańcy są świadomi dziejących się procesów rewitalizacji i według ankietowanych w większości nie wyrażają zainteresowania i zaangażowania się w proces Komitetu Rewitalizacji. W większości zgadzają się z regulaminem określającym zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji.

Do Urzędu Gminy wpłynęły 2 formularze zgłaszania uwag. Szczegółowe zestawienie zamieszczone zostało w raporcie z konsultacji.

Ponadto w spotkaniu zaplanowanym w dniu 17.11.2023 r. uczestniczyło 8 osób, w tym:

- Przedstawiciel Urzędu Gminy Trzeszczany - osoba prowadząca spotkanie,
- Przedstawiciel Gminnego Zakładu Komunalnego w Trzeszczanach,
- Przedstawiciel Gminnego Ośrodka Kultury w Trzeszczanach,
- Przedstawiciel organizacji pozarządowej KGW Zaborcę,
- Mieszkaniec Gminy Trzeszczany z obszaru objętym rewitalizacją,
- Mieszkaniec Gminy Trzeszczany spoza obszaru rewitalizacji,
- Mieszkaniec Gminy Trzeszczany spoza obszaru rewitalizacji,
- Mieszkaniec obszaru rewitalizacji.

Na spotkaniu omówiony został projekt uchwały w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Padły wstępne deklaracje uczestnictwa w otwartym naborze do Komitetu Rewitalizacji, który ogłoszony zostanie po uchwaleniu konsultowanego projektu uchwały.

W ramach konsultacji, których podsumowanie zawiera raport udostępniony do wiadomości publicznej, zapewniony został udział różnych grup interesariuszy procesu rewitalizacji. Przeprowadzone konsultacje społeczne dotyczące projektu uchwały Rady Gminy Trzeszczany w sprawie określenia zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji pozwoliły poznać opinie i uwagi interesariuszy rewitalizacji

odnośnie proponowanych zasad wyznaczania składu oraz działania Komitetu Rewitalizacji.

Badanie ankietowe

W dniach od 20.11.2023 do 01.12.2023 r. zostało przeprowadzone badanie ankietowe wśród interesariuszy procesu rewitalizacji (m.in. mieszkańcy, przedsiębiorcy).

Celem badania ankietowego była pogłębiona diagnoza problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych obserwowanych w obszarze rewitalizacji. Ankieta dostępna była w formie papierowej w Urzędzie Gminy Trzuszczany oraz na stronie internetowej: <https://trzuszczany.pl/index.php/pl/rewitalizacja>. Respondenci mogli wypełnić formularz w dogodnym dla siebie miejscu i czasie, co zwiększa liczbę osób gotowych wziąć udział w badaniu. Ważne jest również wysokie poczucie anonimowości. W badaniu łącznie wzięło udział 31 osób.

W dniu 04.12.2023 roku w Urzędzie Gminy Trzuszczany odbyło się spotkanie podczas którego rozmawiano na temat działań, jakie należy podjąć aby wyznaczony obszar zdegradowany/rewitalizacji wyprowadzić ze stanu kryzysowego.

Od 29.11.2023 roku do 13.12.2023 roku mieszkańcy i główni interesariusze mogli zgłaszać swoje pomysły i przedsięwzięcia rewitalizacyjne, które pozwolą na wyprowadzenie obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego.

Wypełnione karty można było składać:

- drogą elektroniczną na adres: gmina@trzuszczany.pl w tytule podając treść: „Zgłoszenie przedsięwzięcia rewitalizacyjnego”,
- drogą korespondencyjną na adres: Urząd Gminy Trzuszczany, Trzuszczany Pierwsze 194, 22-554 Trzuszczany z dopiskiem: „Zgłoszenie przedsięwzięcia rewitalizacyjnego”,
- bezpośrednio w Urzędzie Gminy Trzuszczany, pokój nr 1 w godzinach pracy Urzędu.

W ramach otwartego naboru przedsięwzięć wpłynął 1 formularz przedsięwzięć, który został wpisany na listę przedsięwzięć podstawowych.

W dniu 22.12.2023 r. miało miejsce spotkanie, którego celem było wspólne wypracowanie wizji obszaru po procesie rewitalizacji.

Dyskusja dotyczyła stworzenia wizji jako obrazu przyszłości obszaru rewitalizacji. Podczas spotkania została wypracowana propozycja wizji wyprowadzania obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego, a także propozycje kierunków działań. Podczas spotkania zostały również omówione wszystkie zgłoszone przedsięwzięcia rewitalizacyjne do ujęcia w Gminnym Programie Rewitalizacji.

Konsultacje społeczne dotyczące projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzeszczany na lata 2024-2030.

W dniach od 24.04.2024 r. do 28.05.2024 r. trwają konsultacje społeczne dotyczące projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzeszczany na lata 2024-2030 w następujących formach:

- zbierania uwag, opinii i propozycji w formie papierowej lub elektronicznej z wykorzystaniem formularza konsultacyjnego, który jest dostępny w formie papierowej w Urzędzie Gminy Trzeszczany w formie elektronicznej na stronie <https://trzeszczany.pl/index.php/pl/rewitalizacja>
- zbierania uwag ustnych od dnia 24.04.2024 r. do 28.05.2024 r. w Urzędzie Gminy Trzeszczany pokój nr 1 w godzinach pracy Urzędu.
- otwartego spotkania konsultacyjnego, które zaplanowane jest 20.05.2024 r. w Urzędzie Gminy Trzeszczany, w Sali Konferencyjnej z mieszkańcami Gminy Trzeszczany i innymi interesariuszami, którego celem jest prezentacja projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzeszczany na lata 2024-2030, a także zebranie uwag i opinii.

Po zakończonych konsultacjach opracowany zostanie raport z przeprowadzonych konsultacji społecznych dotyczących projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzeszczany na lata 2024-2030.

Przez cały okres tworzenia Programu na stronie internetowej Urzędu Gminy Trzeszczany zamieszczano najważniejsze informacje dotyczące postępu prac oraz możliwości włączenia się w proces rewitalizacji.

Istotnym dla powodzenia procesu rewitalizacji zagadnieniem było budowanie świadomości interesariuszy Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Trzeszczany na lata 2024-2030 poprzez działania w sferze komunikacji społecznej. W ramach realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzeszczany partycypacja społeczna obejmowała działania o charakterze konsultacyjno-informacyjnym, które dotyczyły przygotowania dokumentu jak również przygotowania projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Na etapie wdrażania Programu przewiduje się wprowadzenie wielu działań związanych z komunikacją społeczną. Podstawowym elementem będzie publikowanie na stronie internetowej Urzędu Gminy Trzeszczany i w biuletynie informacji publicznej Urzędu Gminy Trzeszczany bieżących informacji o stanie realizacji przedsięwzięć w ramach Programu rewitalizacji.

Przewiduje się także prowadzenie cyklicznych badań jakościowych w formie ankiety elektronicznej oraz papierowej służącej badaniu aktualnych potrzeb i problemów na obszarze rewitalizacji oraz ocenie wskaźników stopnia realizacji celów rewitalizacji. W ramach zapewnienia aktywnego udziału różnych grup interesariuszy w procesie wdrażania i monitorowania Programu rewitalizacji przewiduje się także organizację otwartych spotkań sprawozdawczych z realizacji Programu oraz spotkań informujących i włączających społeczność w działania związane z realizacją projektów rewitalizacyjnych. Otwarte spotkania będą stanowiły możliwość wymiany wiedzy i dobrych praktyk z zakresu realizacji różnorodnych projektów oraz będą mogły służyć nawiązywaniu nowych partnerstw i wdrażania nowych pomysłów usprawniających realizację Programu.

W celu efektywnego prowadzenia działań komunikacyjnych i partycypacyjnych wśród społeczności lokalnej planuje się realizację następujących czynności:

- rozwój i aktualizacja zakładki na stronie Urzędu Gminy Trzeszczany dedykowanej rewitalizacji i wdrażaniu GPR, na której publikowane będą bieżące wiadomości o projektach i Programie,
- wykorzystanie mediów społecznościowych w zakresie komunikowania o realizacji projektów, jak i bieżących wiadomości,

- publikacja tekstów w mediach, m.in. na lokalnych portalach internetowych.

11. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GPR

11.1. Monitoring Programu

Skuteczność działań podjętych w procesie rewitalizacji uzależniona jest od efektów, jakie zostaną osiągnięte szczególnie, w wymiarze społecznym, dlatego niezmiernie ważne jest monitorowanie poprawy sytuacji w obrębie obszaru rewitalizowanego oraz poza tym obszarem. Poprawa sytuacji społecznej mieszkańców Gminy Trzuszczany będzie monitorowana poprzez ankiety i spotkania przeprowadzane po realizacji określonych przedsięwzięć. Pozwoli to zaobserwować zmiany, jakie nastąpiły w przestrzeni społecznej, świadomości mieszkańców oraz na terenie obszaru rewitalizacji i poza tym obszarem.

Istotnym elementem skutecznego prowadzenia procesu rewitalizacji jest system monitorowania oraz ocena realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzuszczany na lata 2024-2030. Za wdrażanie i monitoring Gminnego Programu Rewitalizacji odpowiadać będzie powołany Zespół Zadaniowy ds. Rewitalizacji. W celu sprawdzenia efektywności prowadzonych działań zakłada się przeprowadzenie analizy stopnia realizacji zakładanych celów. Prowadzenie monitoringu pozwala na weryfikację i reakcję w przypadku występowania negatywnych zjawisk, a także wprowadzenie aktualizacji dokumentu, o ile zajdzie taka potrzeba.

Wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji wymaga nadzoru nad postępem prac oraz oceny podejmowanych działań. Istotną rolę w tym procesie pełni ewaluacja. Pozwala ona na obiektywną ocenę działań podejmowanych przez jednostki samorządu terytorialnego. Dostarcza informacji zwrotnych o efektach realizowanych przedsięwzięć, dzięki czemu umożliwia zwiększenie ich skuteczności i efektywności. Ewaluacja jest badaniem prowadzonym systematycznie podczas całego wieloletniego procesu rewitalizacji za pomocą zróżnicowanych metod i technik badawczych. Dzięki temu możliwe jest oszacowanie jakości prowadzonych

działań i ich wpływu na społeczeństwo. Ewaluacja jest nie tylko narzędziem służącym do oceny realizowanych działań, ale także poprzez ustalanie związków między nakładami a końcowym rezultatem pozwala określić mechanizmy odpowiedzialne za powodzenie lub porażkę podjętych działań.

Monitoring Programu przejawia się w czterech płaszczyznach:

1. Monitorowanie podstawowych parametrów Gminnego Programu Rewitalizacji na etapie przyjęcia Programu oraz późniejszych jego aktualizacji.
2. Monitorowanie stopnia realizacji celów.
3. Monitorowanie skutków realizacji Programu poprzez analizę poziomu wskaźników wykorzystywanych na etapie delimitacji obszaru rewitalizacji.
4. Bieżący monitoring poziomu wdrażania Programu – stopień realizacji poszczególnych projektów.

Monitoring procesu rewitalizacji stanowi procedurę systematycznego rejestrowania postępów procesu rewitalizacji na podstawie realizacji działań i powstawania produktów tych działań. Monitoring prowadzony w odniesieniu do realizowanych przedsięwzięć będzie polegał na pozyskiwaniu informacji na temat postępów z realizacji oraz kontroli założeń. Ponadto kontrolowane będą aspekty finansowe przedsięwzięć w kontekście zapewnienia trwałości osiągniętych rezultatów.

Raport monitoringowy będzie przygotowywany corocznie przez Zespół Zadaniowy ds. Rewitalizacji we współpracy z Komitetem Rewitalizacji. Sprawozdawczość za dany rok zostanie opracowana do 31 marca następnego roku kalendarzowego.

W ramach ewaluacji okresowej przeprowadzane będą następujące czynności:

1. Pracownik referatu merytorycznego lub kierownik jednostki organizacyjnej, odpowiedzialny za realizację danego zadania zapisanego w GPR, sporządza sprawozdanie z realizacji w formie karty zadań i ankiety ewaluacyjnej tego zadania, uwzględniające w szczególności poziom osiągnięcia zakładanych wskaźników realizacji przedsięwzięcia oraz jego oddziaływanie na mieszkańców obszaru rewitalizacji.

2. Wypełnioną kartę zadania i ankietę ewaluacyjną za ubiegły rok pracownik referatu merytorycznego lub kierownik jednostki organizacyjnej przekazuje do Zespołu Zadaniowego ds. Rewitalizacji.
3. Zespół Zadaniowy ds. Rewitalizacji przeprowadza badanie przy pomocy ankiety ewaluacyjnej wśród podmiotów prywatnych i publicznych (innych niż jednostki gminne). Badanie służy ocenie poziomu osiągnięcia zakładanych wskaźników realizacji przedsięwzięcia oraz jego oddziaływanie na mieszkańców obszaru rewitalizacji.
4. Zespół Zadaniowy ds. Rewitalizacji sprawdza wypełnione karty zadań i ankiety ewaluacyjne pod względem kompletności informacji i w przypadku stwierdzenia uchybień, odsyła ją do właściwego kierownika referatu lub kierownika jednostki organizacyjnej w celu naniesienia poprawek.
5. Poprawnie wypełnione ankiety ewaluacyjne zostają skompletowane i poddane analizie.
6. Zespół Zadaniowy ds. Rewitalizacji na podstawie informacji zawartych w kartach zadań i ankietach ewaluacyjnych przygotowuje zbiorczy raport, który przekazuje Wójtowi Gminy Trzeszczany.
7. Wójt Gminy Trzeszczany zatwierdza raport i przekazuje go Komitetowi Rewitalizacji. Raport będzie stanowił podstawę sformułowania zaleceń na kolejne lata wdrażania GPR.
8. Komitet Rewitalizacji opiniuje raport i przekazuje swoje uwagi i zalecenie Wójtowi Gminy.
9. Wójt Gminy Trzeszczany po uzyskaniu opinii Komitetu Rewitalizacyjnego przekazuje go niezwłocznie Radzie Gminy.

11.2. Ocena skuteczności działań rewitalizacyjnych

Stałe monitorowanie procesów zachodzących w przestrzeni obszaru zdegradowanego daje możliwość rozpoznania kierunków oraz bieżących potrzeb interesariuszy rewitalizacji. Skuteczność procesu rewitalizacji jest możliwa do zweryfikowania dzięki ocenie realizacji przedsięwzięć naprawczych. Analiza zachodzących zmian pozwoli stwierdzić, czy skutecznie

zostało wyeliminowane zjawisko degradacji i jego negatywne konsekwencje oraz czy w wyniku powadzonego procesu nie zaistniała konieczność skupienia się na problemach wcześniej niewystępujących.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Trzeszczany na lata 2024-2030 podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez Wójta przy pomocy Zespołu Zadaniowego ds. Rewitalizacji co najmniej raz na 3 lata.

Sporządzona ocena podlegać będzie zaopiniowaniu przez Komitet

Rewitalizacji oraz zostanie opublikowana na stronie BIP Urzędu Gminy

Trzeszczany, zgodnie z art. 22 ust. 1 ustawy o rewitalizacji.

Tabela 29. Wskaźniki realizacji poszczególnych celów

Przedsięwzięcie	Wskaźnik
CEL STRATEGICZNY I	
Przebudowa dawnego budynku Szkoły Podstawowej w Zadębcach na gminne centrum konferencyjno-szkoleniowe	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zmodernizowanych obiektów wykorzystywanych na rzecz lokalnej społeczności (szt.), - liczba osób korzystających ze zmodernizowanego budynku (osoby/rocznie),
Wielokulturowe Centrum w Zespole Pałacowo – Parkowym w Trzeszczanach z zapleczem hotelowym	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zmodernizowanych obiektów wykorzystywanych na rzecz lokalnej społeczności (szt.), - liczba osób korzystających ze zmodernizowanego obiektu (osoby/rocznie),
CEL STRATEGICZNY II	
Przebudowa dawnego budynku Szkoły Podstawowej w Zadębcach na gminne centrum konferencyjno-szkoleniowe	- liczba wydarzeń integrujących społeczność, zorganizowanych w obrębie budynków, którym nadano nowe funkcje (szt./rocznie).
Wielokulturowe Centrum w Zespole Pałacowo – Parkowym w Trzeszczanach z zapleczem hotelowym	- liczba wydarzeń integrujących społeczność, zorganizowanych w obrębie budynków, którym nadano nowe funkcje (szt./rocznie).
Aktywny senior	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zorganizowanych przedsięwzięć dla seniorów (szt./rocznie), - liczba seniorów biorących udział w przedsięwzięciach (osoby/rocznie).
Wsparcie osób w trudnej sytuacji życiowej	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zorganizowanych przedsięwzięć dla osób w trudnej sytuacji życiowej (szt./rocznie), - liczba osób w trudnej sytuacji życiowej biorących udział w przedsięwzięciach (osoby/rocznie).

Wsparcie osób z niepełnosprawnością oraz długotrwale i przewlekle chorych	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zorganizowanych przedsięwzięć na rzecz osób z niepełnosprawnością, długotrwale i przewlekle chorych oraz ich rodzin (szt.), - liczba osób biorących udział w cyklu przedsięwzięć na rzecz osób z niepełnosprawnością, długotrwale i przewlekle chorych oraz ich rodzin (osoby/rocznie).
Wsparcie rodziców	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zorganizowanych przedsięwzięć na rzecz rodziców i rodzin (szt./rocznie), - liczba osób biorących udział w przedsięwzięciach na rzecz rodziców i rodzin (osoby/rocznie).
Wsparcie osób dotkniętych alkoholizmem	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zorganizowanych cykli przedsięwzięć na rzecz wsparcia osób z chorobą alkoholową i ich rodzin (szt./rocznie), - liczba osób biorących udział w cyklu przedsięwzięć na rzecz zwiększania wsparcia osób z chorobą alkoholową i ich rodzin (osoby/rocznie).
Zwiększanie świadomości ekologicznej	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zorganizowanych przedsięwzięć z zakresu edukacji ekologicznej (szt./rocznie), - liczba osób biorących udział w przedsięwzięciach z zakresu edukacji ekologicznej (osoby/rocznie).
Poprawa bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zorganizowanych przedsięwzięć na rzecz bezpieczeństwa (szt./rocznie), - liczba osób biorących udział w przedsięwzięciach na rzecz bezpieczeństwa (osoby/rocznie).
Aktywizacja osób bezrobotnych	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zorganizowanych przedsięwzięć dla osób bezrobotnych (szt./rocznie), - liczba osób bezrobotnych biorących udział w przedsięwzięciach (osoby/rocznie), - liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia, biorących udział w przedsięwzięciach (osoby/rocznie), - liczba osób bezrobotnych do 30 roku życia, biorących udział w przedsięwzięciach (osoby/rocznie), - liczba osób długotrwale bezrobotnych, biorących udział

	w przedsięwzięciach (osoby/rocznie).
Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none"> - liczba zorganizowanych przedsięwzięć na rzecz zakładania własnej działalności gospodarczej (szt./rocznie), - liczba osób biorących udział w przedsięwzięciach na rzecz zakładania własnej działalności gospodarczej (osoby/rocznie).
Rozwój działalności kulturalnej	<ul style="list-style-type: none"> - liczba inicjatyw kulturalnych na obszarze rewitalizacji, zrealizowanych we współpracy z organizacjami i instytucjami kultury (szt./rocznie) - liczba uczestników liczba inicjatyw kulturalnych na obszarze rewitalizacji, zrealizowanych we współpracy z organizacjami i instytucjami kultury (osoby/rocznie)
Lokalna tradycja i historia	<ul style="list-style-type: none"> - liczba wydarzeń z zakresu popularyzacji wiedzy mieszkańców o tradycji, historii i kulturze Gminy Trzeszczany oraz obszaru rewitalizacji (szt./rocznie) - liczba uczestników wydarzeń z zakresu popularyzacji wiedzy mieszkańców o tradycji, historii i kulturze Gminy Trzeszczany oraz obszaru rewitalizacji (osoby/rocznie)
Aktywne organizacje pozarządowe	<ul style="list-style-type: none"> - liczba inicjatyw integrujących i aktywizujących lokalną społeczność (szt./rocznie) - liczba wdrożonych innowacyjnych rozwiązań problemów społecznych (szt./rocznie) - liczba uczestników inicjatyw integrujących i aktywizujących lokalną społeczność (osoby/rocznie) - liczba osób objętych wdrożonymi innowacyjnymi rozwiązaniami problemów społecznych (osoby/rocznie)
Zajęcia hobbystyczne	<ul style="list-style-type: none"> - liczba przedsięwzięć edukacyjnych, kulturalnych, sportowo-rekreacyjnych zorganizowanych wspólnie z mieszkańcami (szt./rocznie) - liczba mieszkańców zaangażowanych w realizację przedsięwzięć edukacyjnych, kulturalnych, sportowo-rekreacyjnych (osoby/rocznie)

Rozwój przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none"> - liczba działań promujących podejmowanie i realizację inicjatyw gospodarczych w sferze pozarolniczej (szt./rocznie) - liczba zrealizowanych inicjatyw gospodarczych w sferze pozarolniczej (szt./rocznie)
Promocja turystyczna	<ul style="list-style-type: none"> - liczba działań promujących obszar rewitalizacji jako miejsce atrakcyjne turystycznie (szt./rocznie) - liczba turystów odwiedzających obszar rewitalizacji (osoby/rocznie)

Źródło: Doradztwo i Reklama Sp. z o.o.

Ocena postępu celów strategicznych i wskaźników diagnostycznych będzie dokonywana raz do roku. Natomiast gromadzenie wskaźników bezpośrednio związanych z realizacją konkretnych projektów będzie następowało w systemie ciągłym i będzie związane z momentem zakończenia tych projektów. Powyższe dane będą prezentowane w postaci raportu. Kolejnym etapem monitoringu wdrażania GPR jest analiza zebranych danych. Analizy dokonuje Komitet Rewitalizacji, który w przypadku stwierdzonych opóźnień w harmonogramie lub braku zadowalających efektów formułuje rekomendacje bądź propozycje działań naprawczych. Wnioski z przeprowadzonego monitoringu mogą być podstawą do wprowadzenia zmian do GPR. Formalną podstawą do wprowadzenia zmian w GPR będzie uchwała Rady Gminy Trzuszczany.

11.3. System wprowadzania modyfikacji do Programu

Bieżące monitorowanie i ocena skuteczności działań Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzuszczany na lata 2024-2030 będzie przesłanką do zareagowania, a tym samym wprowadzenia zmian w Programie w uzasadnionych przypadkach. W momencie, gdy Wójt Gminy Trzuszczany wraz z Zespołem Zadaniowym ds. Rewitalizacji w porozumieniu z Komitetem Rewitalizacji zidentyfikują konieczność modyfikacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzuszczany na lata 2024-2030, Wójt występuje do Rady Gminy z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku należy załączyć opinię, że

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Trzeszczany wymaga aktualizacji wraz z oceną aktualności i stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Ewentualna zmiana Gminnego Programu Rewitalizacji następuje w trybie, w jakim został on uchwalony.

12. ZMIANY W UCHWAŁACH DOTYCZĄCYCH ZASOBU MIESZKANIOWEGO GMINY I ZASAD WYNAJMOWANYCH LOKALI W TYM ZASOBIE

Gmina Trzeszczany nie posiada uchwał, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie praw lokatorów.

13. ZMIANY W UCHWALE W SPRAWIE WYZNACZANIA SKŁADU ORAZ ZASAD DZIAŁANIA KOMITETU REWITALIZACJI

Gmina Trzeszczany przyjęła uchwałę Nr LXV/387/2023 Rady Gminy Trzeszczany z dnia 29 grudnia 2023 r. w sprawie określenia zasad wyznaczenia składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Trzeszczany - nie występuje konieczność dokonywania zmian ww. uchwale.

14. SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI

W Gminnym Programie Rewitalizacji nie przewiduje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 Ustawy o rewitalizacji z dnia października 2015 r.

15. SPOSÓB REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Gminny Program Rewitalizacji nie wymaga wprowadzania zmian w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Trzeszczany.

Gminny Program Rewitalizacji nie wymaga wprowadzenia zmian w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Przedsięwzięciami infrastrukturalnymi objęte są następujące działki:

- Zadębce, dz. nr 389/3 - – położona jest na terenie usług oświaty i oznaczona na rysunku planu symbolem UO.
- Trzeszczany Pierwsze, działka nr:
  - 325/28 – położona jest w części w terenie przeznaczonym do terenu usług i kultury i oznaczona na rysunku planu symbolem UK, a w części w terenie zieleni parkowej i oznaczona na rysunku planu symbolem ZP. Działka oznaczona symbolem R - obiekty i tereny objęte ścisłą ochroną (wpisane do rejestru zbytków) oraz na działce występują stanowiska archeologiczne.
  - 325/31- położona jest na terenie zieleni parkowej i oznaczona na rysunku planu symbolem ZP.
  - 325/15- położona jest na terenie zieleni parkowej i oznaczona na rysunku planu symbolem ZP.

Realizacja Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzeszczany na lata 2024-2030 nie wymaga uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

16. PODSTAWOWE KIERUNKI ZMIAN FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH OBSZARU REWITALIZACJI

Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych stanowi załącznik nr 1 do Gminnego programu Rewitalizacji Gminy Trzeszczany na lata 2024-2030.

SPIS TABEL

Tabela 1. Wynik przeprowadzonej delimitacji i diagnozy obszaru zdegradowanego	13
Tabela 2. Powierzchnia i liczba ludności obszaru rewitalizacji	17
Tabela 3. Podział Gminy Trzeszczany na jednostki urbanistyczne	19
Tabela 4. Obiekty i obszary ulegające degradacji oraz budynki niedostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.....	65
Tabela 5. Wynik badania ankietowego - priorytetowe kierunki działań	75
Tabela 6. Podsumowanie analizy zjawisk negatywnych	76
Tabela 7. Cele strategiczne i cele operacyjne zawarte w Strategii Rozwoju Gminy Trzeszczany na lata 2022-2028 wpisujące się w cele Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzeszczany na lata 2024-2030	84
Tabela 8. Cele strategiczne i cele operacyjne zawarte w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Trzeszczany na lata 2022–2032 wpisujące się w cele Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzeszczany na lata 2024-2030	87
Tabela 9. Potrzeby lokalnych społeczności podobszarów obszaru rewitalizacji w kontekście zidentyfikowanych problemów	90
Tabela 10. Cele Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Trzeszczany na lata 2024-2030	93
Tabela 11. Powiązania celów z kierunkami działań oraz zidentyfikowanymi potrzebami	97
Tabela 12. Przebudowa dawnego budynku Szkoły Podstawowej w Zadębcach na gminne centrum konferencyjno-szkoleniowe	105
Tabela 13. Aktywny senior.....	113
Tabela 14. Wsparcie osób w trudnej sytuacji życiowej.....	116
Tabela 15. Wsparcie osób z niepełnosprawnością oraz długotrwale i przewlekle chorych.....	119
Tabela 16. Wsparcie rodziców	121
Tabela 17. Wsparcie osób dotkniętych alkoholizmem	124
Tabela 18. Zwiększanie świadomości ekologicznej.....	126
Tabela 19. Poprawa bezpieczeństwa	129
Tabela 20. Aktywizacja osób bezrobotnych	131
Tabela 21. Wspieranie rozwoju przedsiębiorczości.....	134
Tabela 22. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	137
Tabela 23. Spójność projektów z celami strategicznymi GPR	149
Tabela 24. Projekty odpowiadające celom rewitalizacji zrealizowane przez Gminę Trzeszczany	152
Tabela 25. Szacunkowe ramy finansowe Programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych dla projektów podstawowych	156
Tabela 26. Szacunkowe ramy finansowe Programu rewitalizacji wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych dla pozostałych dopuszczalnych projektów	157
Tabela 27. Harmonogram zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji	164
Tabela 28. Wskaźniki realizacji poszczególnych celów	175

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)	26
Wykres 2. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba osób bezrobotnych w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej.....	27
Wykres 3. Liczba osób długotrwale bezrobotnych w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)	28
Wykres 4. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba długotrwale bezrobotnych w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej	29
Wykres 5. Liczba osób bezrobotnych do 30 roku życia w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)	30
Wykres 6. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba osób bezrobotnych do 30 roku życia w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej	31
Wykres 7. Liczba osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)	32
Wykres 8. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba bezrobotnych powyżej 50 roku życia w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej	33
Wykres 9. Liczba przestępstw w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców).....	34
Wykres 10. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba przestępstw w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej.....	35
Wykres 11. Liczba osób objętych świadczeniami GOPS w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)	37
Wykres 12. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba osób objętych świadczeniami GOPS w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej	38
Wykres 13. Liczba osób pobierających świadczenia z GOPS z tytułu ubóstwa w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców).....	39
Wykres 14. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba osób pobierających świadczenia z GOPS z tytułu ubóstwa w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej .	40
Wykres 15. Liczba osób pobierających świadczenia GOPS z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)	41
Wykres 16. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba osób pobierających świadczenia GOPS z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej	42
Wykres 17. Liczba osób pobierających świadczenia GOPS z tytułu niepełnosprawności w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców).....	43
Wykres 18. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba osób pobierających świadczenia GOPS z tytułu niepełnosprawności w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej	44

Wykres 19. Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu alkoholizmu w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)	45
Wykres 20. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba osób pobierających świadczenia GOPS z tytułu alkoholizmu w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej	46
Wykres 21. Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu bezdomności w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)	47
Wykres 22. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu bezdomności w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej	48
Wykres 23. Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu niepełnej rodziny w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)	49
Wykres 24. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu niepełnej rodziny w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej	50
Wykres 25. Liczba przyznanych świadczeń z tytułu niskiego dochodu lub trudnych warunków mieszkaniowych w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)	51
Wykres 26. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba przyznanych świadczeń z tytułu niskiego dochodu lub trudnych warunków mieszkaniowych w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej	52
Wykres 27. Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu potrzeby ochrony macierzyństwa w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)	53
Wykres 28. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu potrzeby ochrony macierzyństwa w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej	54
Wykres 29. Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu wsparcia osobóbstarszych w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)	55
Wykres 30. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu wsparcia osobóbstarszych w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej	56
Wykres 31. Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)	57
Wykres 32. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej	58
Wykres 33. Liczba przedsiębiorstw w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)	59
Wykres 34. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba przedsiębiorstw w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej	60
Wykres 35. Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)	61

Wykres 36. Porównanie wartości wskaźnika „Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej	62
Wykres 37. Azbest pozostały do unieszkodliwienia w budynkach w Gminie Trzeszczany 2020 roku (Mg/ km ²)	63
Wykres 38. Porównanie wartości wskaźnika „Azbest pozostały do unieszkodliwienia w budynkach w Gminie Trzeszczany 2020 roku (Mg/ km ²)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej	64
Wykres 39. Dostęp do usług i handlu w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)	66
Wykres 40. Porównanie wartości wskaźnika „Dostęp do usług i handlu w poszczególnych obszarach w Gminie Trzeszczany w 2020 roku (na 1000 mieszkańców)” dla obszaru rewitalizacji i średniej gminnej.....	67

SPIS MAP

Mapa 1. Obszary zdegradowane w Gminie Trzeszczany.....	14
Mapa 2. Obszar rewitalizacji w Gminie Trzeszczany.....	17
Mapa 3. Podział Gminy Trzeszczany na obszary	20
Mapa 4. Obszar I: Trzeszczany Pierwsze, Trzeszczany Drugie.....	21
Mapa 5. Obszar III: Zadębce, Zadębce-Kolonia.....	22

ZAŁĄCZNIKI

1. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych